

OPPIMATERIAALEJA

PUHEENVUOROJA

RAPORTTEJA 195

TUTKIMUKSIA

Ilona Tanskanen, Minna Scheinin & Mervi Varhelahti (toim.)

KIELI- JA VIESTINTÄOSAAMINEN OSANA AMMATTITAITOA

Kokemuksia ammattikorkeakoulujen
kieli- ja viestintäopintojen integroinnista

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

OPPIMATERIAALEJA

PUHEENVUOROJA

RAPORTTEJA 195

TUTKIMUKSIA

Ilona Tanskanen, Minna Scheinin & Mervi Varhelahti (toim.)

KIELI- JA VIESTINTÄOSAAMINEN OSANA AMMATTITAITOA

Kokemuksia ammattikorkeakoulujen
kieli- ja viestintäopintojen integroinnista

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

TURUN AMMATTIKORKEAKOULUN
RAPORTTEJA 195

Turun ammattikorkeakoulu
Turku 2014

ISBN 978-952-216-489-6 (painettu)

ISSN 1457-7925 (painettu)

Painopaikka: Suomen Yliopistopaino – Juvenes Print Oy, Tampere 2014

Myynti: <http://loki.turkuamk.fi>

ISBN 978-952-216-490-2 (elektroninen)

ISSN 1459-7764 (pdf)

Jakelu: <http://loki.turkuamk.fi>

SISÄLTÖ

KIELTEN JA VIESTINNÄN OPETUSTA INTEGROIDEN	6
<i>Minna Scheinin</i>	

TAIDE, TERVEYS JA HYVINVOINTI / ART, HEALTH AND WELL-BEING

SÄHKÖPOSTILLA SUOMIKOTIIN – TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN OPISKELIJOIDEN OPINTOMATKA TUKHOLMAAN	16
<i>Mari Linna</i>	

VIESTINTÄÄ TERVEYDESTÄ – SUOMEN KIELEN JA VIESTINNÄN INTEGROINTIA TERVEYDEN EDISTÄMISEN OPINTOIHIN	27
<i>Päivi Myllymäki & Camilla Laaksonen</i>	

VIRTUAALISTA VANHUSTENHOITOA PÅ SVENSKA	34
<i>Nina Roine</i>	

SANOILLA KUVAN KENTILLÄ	40
<i>Ilona Tanskanen</i>	

LIIKETALOUS / BUSINESS

TYÖYHTEISÖVIESTINNÄN KLINIKKA – UUDENLAISTA YHTEISTYÖTÄ TYÖELÄMÄN JA OPISKELIJOIDEN KESKEN	50
<i>Paula Aali & Sinikka Leino</i>	

RUSSIAN TRADE – KAUPANKÄYNNIN PERUSTEITA JA KULTTUURIA LOGISTIIKAN OPISKELIJOILLE	56
<i>Jonna Arböl & Jaana Kaartovuori</i>	

YHTEISTYÖ JA TOIMINNALLISUUS
BISNESSTARTTI-OPPIMISYMPÄRISTÖSSÄ 64

Anne-Marie Jünger & Jaana Szinovatz

STUDYING BUSINESS ENGLISH IN AN INTERNATIONAL
PRACTICE ENTERPRISE ENVIRONMENT 71

Pirjo Kavander & Marjatta Rännäli

PROFESSIONAL USE OF ENGLISH COMMUNICATION SKILLS
IN E-BUSINESS CONTEXTS 78

Pia Lindgren & Timo Luukka

TEKNIikka / TECHNOLOGY

THERE IS LIFE BEYOND SUBJECT BOUNDARIES
– ENGLISH AND BIOTECHNOLOGY ENTWINED 88

Sari Loppela-Rauha & Mika Jokinen

KONE- JA TUOTANTOTEKNIIKAN SVENSKA I ARBETSLIVET
-OPINTOJAKSON JA AMMATILLISEN KASVUN OPINTOJAKSON
INTEGROINTI – TEKNISKA MÄSSAN I STOCKHOLM 2011–2012 99

Sirpa Niittymäki

TEKNINEN RAPORTOINTI ENGLANNIKSI AMMATILISESTA
AIHEESTA TUOTANTOTALOUDEN KOULUTUSOHJELMASSA 107

Piia Pessa

TULEVAT INSINÖÖRIT BLOGGAAVAT RUOTSIKSI
– OPISKELIJALÄHTÖINEN INTEGROINTI 114

Sanna Simola

ABSTRACTS 119

KIRJOITTAJAT / AUTHORS 133

KIELTEN JA VIESTINNÄN OPETUSTA INTEGROIDEN

Minna Scheinin

Ammattikorkeakoulujen opetuksen tavoitteena on, että valmistuvilla opiskelijoilla on laaja-alainen pätevyys toimia oman ammattialansa asiantuntijatehtävissä. Tämä tavoite ulottuu myös kieli- ja viestintäopintoihin, ja sen saavuttamista tuetaan monin erilaisin keinoin. Laaja-alainen työelämän kieli- ja viestintäosaaminen ei tarkoita vain kykyä toimia äidinkielellä ja vieraalla kielellä työympäristössä. Taitoon kuuluu myös kansallisissa ja kansainvälisissä yhteyksissä toimiminen, sujuva asioiden hoitaminen sekä sen varmistaminen, että koko työyhteisöllä on valmiudet monikieliseen kanssakäymiseen ja että tarvittavaa materiaalia ja dokumentointia tehdään eri kielillä.

Työyhteisöjen kansainvälistymisen kehittämisen tueksi voidaan käyttää esimerkiksi kielistrategia-mallia. Kielistrategia sopii niin yrityksille kuin julkisyhteisöille. Esimerkiksi *Euroopan Unionin Kielistrategiaoppaan* avulla pyritään tuomaan esiin niitä kriittisiä kohtia, joilla on merkitystä kansainvälisen kaupan onnistumisessa. Yrityksen kielistrategia ottaa huomioon useampia osa-alueita, joihin yrityksen tulee panostaa. Keskiössä ovat henkilöstön kieli- ja viestintäkoulutukset sekä kulttuurivalmennukset. Jotta tehokkaaseen valmennukseen päästään, on syytä tehdä kielitaidon mittausta sopivan koulutuksen toteuttamisen pohjaksi. Työntekijävaihtoja ja tukihenkilötoimintaa tulee systemaattisesti tukea. Henkilöstökoulutuksessa on hyödynnettävä verkko-opetusta, ja yritysten verkkosivut tulee mukauttaa eri kulttuureille ja kielille. Sähköisen kaupankäynnin mahdollisuudet on myös kartoitettava sekä otettava huomioon kansainväliset mittasuhteet. Lisäksi on tärkeää, että myynti-, mainos- ja tekniset materiaalit käännetään tarvittavalle kielelle ja että käännökset ovat laadukkaita. Tulee muistaa, että näissä materiaaleissa perustana on aina viestintä: mitä ja miten asioista kerrotaan vaikuttaa aina lopputuotteen laatuun ja elinkaareen.

Kieli- ja viestintätaidon hyödyntäminen on jokapäiväistä tietenkin kaikissa työyhteisön viestintätilanteissa ja sujuvassa kanssakäymisessä. Lisäksi viestinnällä on erityinen rooli tiedon tuottamisessa ja yhteisen ymmärryksen luomisessa. Asioita tehdään ymmärrettäväksi viestinnän avulla, ja viestintä vaikuttaa meidän tapamme ymmärtää asioita. Näin ollen viestintä on paljon enemmän kuin sujuvaa kanssakäymistä.

EU:n kielistrategiaoppaan esittämät kohdat ovat erinomainen lähtökohta tarkastella myös ammattikorkeakoulukentän kieltenopetuksen sisältöjä ja metodeja. Työelämäviestinnän opinnoissa otetaan huomioon, että kielitaidon tarve vaihtelee alakohtaisesti. Myös organisaation henkilöstön kieli- ja viestintätaidon tarve vaihtelee sen mukaan, millaisissa tehtävissä organisaation hierarkiassa henkilö toimii. Johtajilla ja esimiehillä on erilaiset viestintätarpeet kuin operatiivisen työn tekijöillä, markkinointihenkilöillä taas erilaiset kuin esimerkiksi tuotantohenkilöillä.

VIESTINTÄOSAAMINEN ON LAAJA-ALAISTA

Opetussuunnitelmatyössä puhutaan osaamisista eli kompetensseista, jotka luokitellaan esimerkiksi ammatillisiin kompetensseihin (subject-specific competences) ja yleisiin työelämäkompetensseihin (generic competences). Kieli- ja viestintätaidot ulottuvat kummallekin kompetenssialueelle laaja-alaisuutensa ansiosta, jolloin yleiset viestintätaidot sisältyvät yleisiin työelämäkompetensseihin ja ammatialakohtaiset lingvistiset taidot taas ammatillisiin kompetensseihin. Kieltenopetuksen yhtenä osa-alueena ovat erikoiskielet (Languages for Specific Purposes). Tällä halutaan erottaa erikoisalat yleiskielen opetuksesta. Erikoiskieltenopetus suunnitellaan siten, että oppija saa valmiuksia toimia erityisalansa tehtävissä. Sisältö muotoutuu enemmän alan työtehtävistä nousevien tarpeiden kuin kielen struktuurin tai lingvististen piirteiden perusteella (Byram 2004). Erikoiskieliä ovat esimerkiksi tekniikan alan englanti tai liiketoiminnan ruotsi.

Laxin (2006, 70) mukaan viestijän kompetenssialueet jaetaan ammattitekniikkiin, strategiaan, henkilökohtaisiin ja sosiaalisiin kompetensseihin. Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen (Communication and social competence) on määritelty ammattikorkeakoulututkinnon yleisiin työelämävalmiuksiin. Marjatta Huhta (2010) tutkii professionaalista kieli- ja viestintätaitoa (LCPP, Language and Communication for Professional Purposes) sosiaalisena ilmiönä.

Hän lähestyy käsitettä laaja-alaisesti, ottaen huomioon lingvistiset taidot ja niiden opettamisen, sosiaaliset taidot, organisaation strategiat, johtamiskulttuurit ja alakohtaiset vaatimukset.

Osaamislukitteluja on monia. Tämän lisäksi pitää vielä ottaa huomioon tulevaisuuden työympäristöt ja mitä työn tekeminen nuorille tarkoittaa. Uusiin teknologioiden myötä työn tekemisen käytännöt muuttuvat ratkaisevasti. Siirrymme etä- ja läsnätyöhön ja joustaviin työmalleihin, jotka tuovat omat haasteensa työyhteisöjen viestintäkulttuureihin.

OPETTAJIEN KEINOT AMMATILLISEEN KEHITTYYMISEEN

Opettajille riittää pohdittavaa siinä, miten kehittää omaa pedagogista osaamistaan siten, että opiskelijan tavoiteosaaminen saavutetaan ja että opiskelijasta tulee joustava modernin työn tekijä. Opettajan onkin hyvä tehdä itselleen ammatillisen kehittämisen suunnitelma (PDP, Professional Development Plan), jossa hän määrittelee ammatillisia osa-alueita tai metodeja, joita hän haluaa kehittää. Hän suunnittelee kehityspolulle aikataulun ja miettii, miten muuttunutta osaamista voi jakaa kollegoiden kanssa. Suunnittelua helpottava ammatillisen kehittämisen taulukko voi näyttää esimerkiksi tältä:

TAULUKKO I. *Professional Development Plan (PDP), ammatillisen kasvun suunnitelma, joka voidaan rakentaa matriisiksi.*

Osa-alue	Kuvaukset	Tavoitteet	Miten pääsen tavoitteisiin?	Miten osoitan?	Miten jaan?
Tehtävä (Työtehtäviä voi olla useita, ja niille kaikille tehdään oma matriisi.)	Verkko-opetus	2 vuoden sisällä kaikilla opintojaksolla laaja verkko-osuus.	Osallistun lukuvuoden aikana ainakin yhdelle opintojaksolle.	Toteutan verkko-osuuksia ainakin 2 opintojaksolla suorittuani valitsemani opintojakson.	Kerron toteutuksesta tiimissäni. Pyrin saamaan esityksen aiheesta johonkin seminaariin.
Ydinosaamiset	Blogin käyttö opintojaksolla Videotallenteen tekeminen	Ymmärrän blogin olemuksen ja osaan ylläpitää blogialustaa. Osaan tehdä videotallenteita opiskelijoiden kanssa ja tuoda ne oppimisympäristöön.	Harjoittelen opintojaksolla näiden kahden toiminnon tekemistä.	Toteutan kumpaakin seuraavilla opintojaksoillani.	Opetan lähi-kollegoilleni, miten näitä toimintoja tehdään.
Ammatilliset arvot	Rehellisyys Työskentely oman persoonan kannattamana	Pystyn avoimeen, kehittävään vuoropuheluun opiskelijoiden kanssa.	Kuuntelen opiskelijapalautteita ja kehitän opetustani niiden pohjalta.	Tulee näkyväksi opiskelijapalautteiden kautta	Keskustelen kollegoiden kanssa työn tekemisen arvoista.

Kehittämisen kohteeksi voidaan valita vaikkapa oman opetuksen integrointi ammattiaineisiin. Tällöin opettajan tulee pohtia, millä keinoin hän kehittää valittua osaamisaluetta. Oman ammattialan seuraaminen ja seminaariesitysten kuunteleminen luo hyvää käsitystä siitä, mitä kulloinkin aihealueesta puhutaan ja mitä uusia suuntauksia siinä näyttäisi esiintyvän. On kuitenkin tärkeää myös tarkemmin analysoida, millä keinoin oman työn kehittäminen on mahdollista. Toimintatutkimus on yksi menetelmä tarkastella omaa työtään. Sen avulla voidaan tehdä näkyväksi opetuksen käytänteitä, jolloin opettaja voi seurata ja dokumentoida työtään sekä miettiä, mitä opetuksessaan muuttaa ja kehittää. Toimintatutkimuksen luonteeseen kuuluu opettajan työn reflektointi ja kehittäminen, eikä se siten pyri yleistämään tuloksia omaa työtä laajemmaksi. Tämän julkaisun artikkelien lähtökohtana on nimenomaan oman työn kehittäminen ja koettujen käytänteiden dokumentointi.

INTEGROINTI OPETUSMETODINA

Ammattikorkeakoulujen kielten ja viestinnän opinnoissa sovelletaan erilaisia pedagogisia toteutuksia laajasti. Yksi tapa on integrointi ammattiaineisiin. Tällä opettajat tarkoittavat hyvin erilaisia asioita, mutta lähtökohtana on, että kielenoppimisprosessissa opiskelijalla on mahdollisuus tulla hyvin lähelle omaa opiskeltavaa ammattialaa. Käsiteltävät sisällöt ovat ammattialalähtöisiä. Kielenopettaja suunnittelee mahdollisesti koko opintojakson yhdessä ammattialan opettajan kanssa, tai he ovat yhdessä keskustelleet opetuksiensa limittymisestä joustavasti ja samojen työelämälähtöisten materiaalien käytöstä opintojaksoillaan. Usein integrointi tapahtuu myös niin, että opiskelijat saavat jo esimerkiksi vieraan kielen opintojaksolla harjoitella oikeita työtehtäviä asiakasryhmänsä kanssa kohdekielellä. Tässä julkaisussa tuomme keskusteluun ja näkyväksi sitä, miten ja millaisin kokemuksin kielten ja viestinnän opetusta on integroitu ammattialojen muihin opintoihin.

On myös syytä määritellä sekaannuksen välttämiseksi laajasti käytetty termi CLIL (Content and Language Integrated Learning). Tällä tarkoitetaan tilannetta, jossa opetussuunnitelman mukaista sisältöopetusta opetetaan jollain muulla kuin äidinkielellä (tai koulussa normaalisti käytetyllä kielellä). Esimerkkinä toimii vaikka historian tunti englanniksi opetettuna espanjalaisessa koulussa. Tämäkin on integrointia, mutta hieman eri näkökulmasta kuin miten käsittelemme asiaa tämän julkaisun artikkeleissa. Näissä artikkeleis-

sa tuomme esimerkkejä integroinneista siinä merkityksessä, että opetuksen suunnittelu, toteuttaminen ja/tai materiaalit on suunniteltu yhdessä ammatinopettajan ja kielenopettajan kanssa. Toteutus voi olla itse asiassa vaikka kummallakin kielellä, äidinkielellä ja kohdekielellä, mutta oleellista on, että samoja ammatillisia sisältöjä käsitellään tavoitteena oppia myös vierasta kieltä.

Miksi integraatiosta puhutaan juuri nyt? Ammattikorkeakoulukenttä elää monella tapaa suurten muutosten aikaa. Samalla kun teemme voimakkaasti laadunedistämistyötä, koulutuksen rahoitusperusteet eivät tuo jatkossa ainakaan lisää resursseja. Kouluttajien on mietittävä, miten laatuun voidaan jatkossakin panostaa. Kielten- ja viestinnänopetuksen integroinnissa ammatillisiin aineisiin voidaan löytää uusia tapoja yllä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi, joskaan mitään helppoa ratkaisua ei ole löydettävissä. Siksi onkin tärkeää, että opettajat rohkaistuvat nyt tarttumaan uusiin työtapoihin ja kertovat toteutuksistaan opetuksen kehittämisen foorumeilla. Samalla opiskelijoille on korostettava, että oma motivaatio ja vastuunotto omasta oppimisprosessista ovat entistä tärkeämpiä. Kieli tulee nähdä välineenä toimia omalla alallaan, ja hyvän kieli- ja viestintätaidon avulla voidaan onnistua työtehtävissä ja saada hyviä tuloksia. Lyhyesti: kieli- ja viestintätaito on osa ammatillista osaamista. Tämän julkaisun lähestymistavat antavat meille eväitä jatkossakin toteuttaa laadukasta opetusta.

Ammattikorkeakoulujen kielenopetuksen asiantuntijatyöryhmä on laatinut kielen- ja viestinnänopetuksen integroinnille kriteerit. Nämä on syytä ottaa huomioon, ettei integraation nimissä kielenoppimisprosessia sulauteta ammattiaineisiin niin, että opiskelijalla ei ole enää mahdollisuutta saada asiantuntijatukea ja -palautetta kieliopinnoissaan. Asiantuntijatyöryhmän mukaan:

1. *Integroinnissa sovelletaan **asiantuntijuuden periaatetta** siten, että vieraan kielen koulutettu kielenopettaja opettaa ja arvioi kielilliset suoritukset (kirjallisen ja suullisen) ja ammattiaineen opettaja asiasisällön.*
2. *Opiskelijoiden **kielitaidon taso** on itsenäisen kielenkäyttäjän tasolla (Eurooppalaisen viitekehysasteikon taso B2), jolloin opiskelijalla on realistinen mahdollisuus osallistua aktiivisesti ammattiaineen opetukseen. Tällöin integrointi rajautuu useimmiten englannin tai toiseen kotimaiseen kieleen. Jos opiskelijan kielitaito ei ole riittävä,*

ammattiaineen opettaja antaa opiskelijan tarvitseman tuen äidinkiellellä.

3. *Ammattiaineen opettajan ja kielenopettajan työaika ja tehtävät projektissa on sovittu etukäteen **opettajan työaikasuunnitelmasa**, ja projekti kattaa osan myös kielenopetuksen sisällöstä.*
4. *Integroinnista huolimatta vieraan **kielen opetussuunnitelman** mukaiset kielen sisällöt on opetettava. Näin varmistetaan se, että kieli- ja viestintätaito kehittyy kaikilta osin tulevan ammatin asiantuntijatehtäviä varten ja termistön hallinta kehittyy suunnitelmallisesti.*

Ammattikorkeakoulujen kielten asiantuntijatyöryhmä on tehnyt myös SWOT-analyysin integroinnin vahvuuksista ja haasteista. Integroinnin vahvuuksia ovat työelämäläheisyys kielten ja viestinnän opetuksen perustana. Integroinnissa toteutuu myös vuorovaikutusosaamisen ja verkostojen hyödyntäminen. Haasteena on mainittu mm. yhteissuunnittelun puute ja epäselvä vastuunjako. Opettajaahaastattelun mukaan haasteena on myös, että osa kielensäamisen ydinaineksesta voi jäädä käsittelemättä. Jos integroidut kieliopinnot eivät näy opetussuunnitelmissa, tämä hankaloittaa opintojen hyväksilukuja ja arviointeja.

Kielten ja viestinnän opettajien sosiaalisen pääoman yhtenä voimavarana katsotaan olevan hyvät verkostot. Taina Juurakko-Paavolan (2012) mukaan moni ammattikorkeakouluopettaja tuntee tekevänsä työtä liian yksin. Integrointi on yksi tapa lisätä yhteistyötä kollegoiden ja työelämän edustajien kanssa.

KATSAUS INTEGROINTIKOKEMUKSIIN

Tässä julkaisussa eri aloilla opettavat kielten- ja viestinnän opettajat kertovat toteutuksistaan, onnistumisistaan ja haasteistaan. Kirjoittajina on Turun ja Satakunnan ammattikorkeakoulujen opettajia. Artikkelit antavat kuvan siitä, miten työelämälähtöinen kieli- ja viestintäkoulutus on viime vuosien aikana kehittynyt suuntaan, jossa pystytään entistä enemmän sitomaan oppimisprosesseja aitoihin työelämäympäristöihin, tehtäviin ja kokemuksiin. Integroinnin vahvuutena on, että siinä voidaan sitoa kieli- ja viestintätaito nimenomaan työelämän koko sosiokulttuuriseen kenttään, irrottamatta sitä omaksi saarekkeekseen. Artikkelit tuovat esiin myös opettajien yhteisen suunnittelun

merkityksen. Huolellisella valmistelulla ja yhteisellä ajatuksenvaihdolla on positiivisia seurauksia, jotka ovat mahdollisia vain käyttämällä valmistelutyöhön tarpeeksi aikaa. Toivomme, että lukijamme saavat tämän julkaisun artikkeleista innostusta omaan työhönsä ja sen kehittämiseen sekä uutta näkökulmaa ammatillisen kielitaidon laaja-alaisuuteen.

KIRJALLISUUTTA

Byram, M. (toim.) 2004. Routledge Encyclopedia of Language Teaching and Learning. Lontoo & New York: Routledge.

European Commission 2013. Content and Language Integrated learning. Viitattu 4.11.2013 http://ec.europa.eu/languages/language-teaching/content-and-language-integrated-learning_en.htm.

Huhta, M. 2010. Language and Communication for Professional Purposes – Needs Analysis Methods in Industry and Business and their Yield to Stakeholders. Helsinki: Teknillinen Korkeakoulu.

Huhta, M., Johnson, E., Lax, U. & Hantula S. (toim.) 2006. Työelämän kieli- ja viestintätaito. Kohti ammatillisen kielen täsmäopetusta. Helsingin ammattikorkeakoulu Stadian julkaisuja. Sarja A: Tutkimukset ja raportit. Helsinki: Stadia.

Juurakko-Paavola, T. 2012. Ammattikorkeakoulun kielenopettaja – monipuolinen osaaja, verkostoitunut asiantuntija ja innostava valmentaja. Viitattu 30.10.2013 <http://www.kieliverkosto.fi/article/ammattikorkeakoulun-kielenopettaja>.

Kielistrategia EU:n yrityksille. Menestyksestä viestintää kansainvälisessä kaupassa. Verkkojulkaisu. Viitattu 30.10.2013 http://ec.europa.eu/languages/languages-mean-business/files/language-guide-for-european-business_fi.pdf.

Lax, U. 2006. Työelämän valmentava kielenopetus ammattiosaamisen kokonaisuudessa. Teoksessa Huhta, M., Johnson, E., Lax, U. & Hantula S. (toim.) 2006. Työelämän kieli- ja viestintätaito. Kohti ammatillisen kielen täsmäopetusta. Helsinki: Stadia, 9–76.

SWOT-analyysi, kielet ja integrointi 2013. Viitattu 30.10.2013 http://extra.seamk.fi/arenektr/linkit/ajankohtaista%20materiaalia/SWOT-07102013_integrointi.pdf.

Wallace, M. J. 1998. Action Research for Language Teachers. Cambridge Teacher Training and Development. Cambridge: University Press.

Opintomatka Tukholmaan
Integrointia

**Taide, terveys ja hyvinvointi /
Art, Health and Well-Being**

Terveysviestintää

Hyvinvointia verkossa

Sanoilla kuvan kentillä

SÄHKÖPOSTILLA SUOMIKOTIIN – TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN OPISKELIJOIDEN OPINTOMATKA TUKHOLMAAN

Mari Linna

Satakunnan ammattikorkeakoulun vanhustyön opiskelijat kirjoittivat keväällä 2013 sähköpostit ruotsiksi Tukholman Suomikotiin (Finskt Äldrecentrum). Tehtävän tarkoituksena oli harjoitella kirjallisen ruotsin kielen taitoja sekä lisätä opiskelijoiden työelämänyhteyksiä kansainvälisessä ja moniammatillisessa yhteistyössä. Sähköposteilun päätteeksi Suomikodin toiminnanjohtaja kutsui meidät opintokäynnille tutustumaan heidän toimintaansa. Saimme matkaa varten stipendin Svenska Kulturfonden i Björneborg -kulttuurisäätiöltä. Marraskuun 2013 alussa vierailimme 14 terveyden ja hyvinvoinnin osaamisalueen opiskelijan kanssa Tukholmassa. Suomikodin lisäksi teimme opintokäynnit myös Hjälpmedelsinstitutetin esteettömiin malliasuntoihin sekä tutustuimme ruotsalaiseen kulttuuriin mm. Kuninkaanlinnan opastetulla kierroksella.

SÄHKÖPOSTIN KIRJOITTAMINEN

Olen harjoittanut ruotsin kielen kirjoittamisen taitoja usean vuoden ajan perinteisillä ainekirjoitustehtävillä, työhakemusten ja erilaisten raporttien ja asiakirjojen laatimisella. Kirjoitustehtävät on palautettu opettajalle, ja olen tehnyt niihin kielikorjaukset. Viime aikoina olen kuitenkin huomannut, että käyttämäni suuri työ korjausten tekemiseen ei ehkä palvelekaan tarkoitustaan, eivätkä kaikki opiskelijat pidä merkityksellisenä kielen rakenneseikkojen esiin nostamista. Näin ollen ryhdyin viime vuonna pohtimaan uusia, vaihtoehtoisia keinoja kirjallisen viestinnän harjoitteluun. Sähköpostin kirjoittaminen on yksi keskeisimmistä kirjallisen viestinnän muodoista nykypäivänä, joten päätin kokeilla sen hyödyntämistä opetuksessa. Halusin myös ottaa mukaan

enemmän työelämän näkökulmaa ruotsin kielen opiskeluun. Ensimmäinen sosionomiryhmäni pohti sosionomien asemaa työmarkkinoilla ja kirjoitti syksyllä 2012 Suomen Sosionomit ry:lle sähköpostit ruotsiksi. Sen jälkeen fysioterapeutit kertoivat opinnoistaan ja tilasivat esitemateriaalia Ruotsista Legitimerade Sjukgymnasters Riksförbund -yhdistykseltä. Hoitotyön opiskelijat puolestaan kirjoittivat Folktingetille ja kiittivät saamistaan hoitotyön sanakirjoista.

Tämän jälkeen keväällä 2013 ryhdyin opettamaan ensimmäistä kertaa tulevia geronomeja, vanhustyön aikuisopiskelijoita. Ryhmässä oli yhteensä 25 opiskelijaa. Geronomien ruotsin opintojakson laajuus on kolme opintopistettä. Koko opintojakso keskittyy vanhustyössä käytettävän sekä suullisen että kirjallisen ruotsin kielen harjoitteluun. Halusin integroida osan opintojaksosta konkreettisesti ko. alaan ja työelämään. Ehdotin vanhustyön opettajillemme, että pohtisimme yhdessä mahdollisia yhteistyökumppaneita ruotsin opintojaksolle. He innostuivat asiasta, ja lopulta päädyimme ottamaan yhteyttä Tukholman Suomikotiin. Olimme erittäin tyytyväisiä, kun Suomikodin toiminnanjohtaja hyväksyi yhteistyöpyyntömme. Laadin ammattiaineiden ja Suomikodin toiminnanjohtajan kanssa yhteistyössä tehtävänannon opiskelijoilleni. Heidän tehtävänä oli tutustua Suomikodin kotisivuihin verkossa ja sen jälkeen kirjoittaa ruotsinkielinen sähköposti, jossa he esittelevät itsensä, kertovat omista opinnoistaan ja sen jälkeen kysyvät jotakin Suomikodin toiminnasta, vanhustenhuollosta Ruotsissa jne. Tämä sähköpostiharjoitus oli yksi kolmesta ruotsin opintojaksoon kuuluvasta kirjallisesta etätehtävästä, ja se arvioitiin asteikolla hyväksytty / hylätty. Annoin opiskelijoille lyhyen kirjallisen palautteen sähköpostin onnistumisesta. Kahdesta muusta etätehtävästä opiskelijat saivat palautetta sisällön lisäksi myös kieliopillisesta osaamisesta, mutta tässä tehtävässä ei puututtu rakenneseikkoihin.

Kun annoin tehtävän aikuisryhmälleni, he suhtautuivat siihen aluksi hieman arkaillen, jopa pelokkaina ja vastustellen. Osa opiskelijoista piti tehtävää liian haastavana ja vaikeana. He eivät uskoneet pystyvänsä kirjoittamaan ruotsiksi tällaisista asioista. Monilla oli ollut pitkä tauko ruotsin opinnoissa, eivätkä he olleet käyttäneet ruotsia viime aikoina. Kannustin opiskelijoitani kuitenkin yrittämään. Muistutin, että jokainen kirjoittaa omalla kielitaidollaan. Kieliopin täydellinen hallinta ei ollut nyt keskeisin asia – tärkeintä oli tulla ymmärretyksi ja harjoituttaa omia kirjoittamisen taitoja mahdollisimman autenttisella tavalla. Tämän lisäksi rauhoittelin opiskelijoita kertomalla, että ennen sähköpostin kirjoittamista tulisimme kertaamaan yhdessä tunneilla itses-

tä ja omista opinnoista kertomista. Käsittelimme lisäksi vanhustenhuoltoon liittyviä tekstejä ja sanastoa, joten aivan tuntemattomaan en ollut heitä yksin lähettämässä.

OPISKELIJOIDEN KOKEMUKSET

Tulevien geronomien ruotsin opiskelu lähti hieman epäröivän alun jälkeen mallikkaasti käyntiin. Opintojakson alun tehtävien jälkeen oli vuorossa sähköpostiharjoitus. Neuvoin opiskelijoitani lähettämään ensin viestinsä Suomeen ja vastauksen saatuaan laittamaan sekä oman viestinsä että siihen tulleen vastauksen myös minulle nähtäväksi. Kun tehtävän palautusaika läheni loppuaan, alkoi sähköpostiini tipahdella mitä hienoimpia kirjeitä. Olin todella positiivisesti yllättynyt! Tulevat geronomit pohtivat aidosti mieltään askarruttavia vanhustenhuoltoon liittyviä asioita ja saivat konkreettisia vastauksia Tukholmasta. Erästä opiskelijaa mietitytti esimerkiksi vanhusten mahdollisuudet saada kotisairaanhoidon palveluja, toista kiinnosti vanhuksille tarjottava viriketoiminta sekä fysioterapeutin ja toimintaterapeutin palvelut. Suomalaisen toiminnanjohtaja kertoi ruotsalaisesta vanhustenhuollosta ja Suomalaisen toiminnasta, mutta neuvosi myös tulevia geronomeja opiskelemaan ahkerasti ja loi heihin uskoa vanhustyön suuresta merkityksestä yhteiskunnassamme. Hän kommentoi myös hieman joidenkin opiskelijoiden kirjoitusta kieliseikkojen osalta ja kannusti panostamaan kieltenopiskeluun. Hän vastasi henkilökohtaisesti jokaiseen viestiin.

Kun opiskelijat olivat saaneet vastauksensa, keskustelimme viesteistä pareittain tai pienryhmissä oppitunnilla ruotsiksi. Jokainen kertoi omasta kirjoituksestaan ja näytti muille saamansa vastauksen. Keskustelu oli mielenkiintoista kuunneltavaa. Lähes kaikki opiskelijat olivat ylpeitä itsestään ja kokivat suuria onnistumisen elämyksiä. Vain muutama opiskelija piti tehtävää edelleen liian vaativana eikä ollut kokenut oppineensa sitä tehdessään. Valtaosa opiskelijoista myönsi jännittäneensä kirjoittamista aluksi, mutta oli nyt tyytyväinen tehtävään. He olivat voittaneet pelkonsa ja kirjoittaneet Tukholmaan sähköpostit ruotsiksi. Jokainen kirjoitti omalla kielitaidollaan, enkä puuttunut kielen rakenteisiin. Tehtävän tarkoituksena oli rohkaista opiskelijoita kirjoittamaan ruotsiksi sähköposti ja näin luomaan aito yhteys toiseen, ruotsia puhuvaan henkilöön.

Keräsin jälkikäteen palautetta opiskelijoiltani tehtävästä. Monet kokivat tehtävän haastavaksi, mutta olivat siitä huolimatta todella tyytyväisiä siihen. He myös arvostivat sitä, että heidän oman alansa ammattilainen käytti aikaa ja vastasi heille jokaiselle henkilökohtaisesti:

Mielestäni sen sähköpostin lähettäminen Ruotsiin oli haastava ja siihen piti paneutua kunnolla. Vastaus sähköpostiin oli yksilöllinen ettei siitä huomannut että hän vastasi n. 25 opiskelijalle. Tällaista opiskelumuotoa voisi enemmänkin harrastaa varsinkin kielissä, koska kynnyks opiskeltavan kielen käyttämiseen on korkea ainakin minulla.

Opiskelijani kuvailivat sähköpostinkirjoittamista jännittäväksi, inspiroivaksi, erilaiseksi, mukavaksi, kehittäväksi, mielenkiintoiseksi ja antoisaksi kokemukseksi. He kertoivat panostaneensa tehtävään enemmän kuin jos se olisi palautettu perinteisesti opettajalle.

Tehtävä jännitti, mutta oli erilaisuudessaan rajoja avaava, erityisesti rohkeaseva. Mielestäni ei liian vaikea vaikka ruotsini on heikkoa. Ystävällisyys ja kannustavuus jäi tehtävästä mieleen.

Tulevat geronomit kokivat oppineensa paljon vanhustenhuollon järjestelmästä Ruotsissa ja saaneensa vahvistusta ruotsin kielen kirjoitustaitoihinsa. Vaikka oma kielitaito ei ehkä ollutkaan parhain mahdollinen, onnistumisen elämykset ja ymmärretyksi tuleminen kannustivat.

Sähköpostin kirjoittaminen oli mielestäni loistava idea. Vaikka itse en ruotsia osaakaan niin oli helpompi miettiä lauseita rauhassa kotona kuin että jonkun kanssa olisi keskustellut reaalisessa ajassa. Lauserakenteisiin pystyi paneutumaan. Vastaus oli myös kannustava ja hyvin positiivinen. Vaikka lauserakenteet eivät täysin oikein ollutkaan niin selvästi huomasi tulleen ymmärretyksi mikä oli hyvin kannustavaa.

Mielestäni oli mielenkiintoista kirjoittaa Suomikotiin, vaikka näin minun kielitaidolla siinä haastetta olikin. Tykkäsin kurssissa juuri tästä, että haettiin erilaisia oppimistapoja. Vastaus takaisinpäin tuli nopeasti. Vastaus oli ystävällinen ja siinä vastattiin kysymiini kysymyksiin. Myös kysymys, jonka olin epäselvästi ilmaissut, tuotiin esille ystävällismielisesti ettei hän nyt ymmärtänyt mitä yritin kysyä. Tykkäsin tehtävästä koska se oli oikeaa kanssakäymistä, ei keksittyä.

Monille tämä oli ensimmäinen kerta, kun he olivat oikeasti kirjallisesti yhteydessä ruotsia puhuvaan henkilöön.

Tämä oli minun kirjoittamani ensimmäinen ulkomaankielinen sähköposti ja tulin hyvin ymmärretyksi. Kaikenkaikkiaan olin tehtävään tyytyväinen. Koen, että tämän tyyppisistä tehtävistä on paljon hyötyä opiskelijan oppimisen kannalta ja verkostoitumista tämäkin tehtävä oli.

Myös unholaan jäänyt ruotsin kieli heräsi uudelleen henkiin ja innostus kieltenopiskeluun voimistui.

Tämä sähköposti Suomikotiin oli parasta, mitä olen voinut kuvitellakaan. En voinut uskoa tätä todeksi, että tällaisia yhteyksiä löytyy ja joku OIKEASTI vastaa meiliini. Se oli hyvin jännittävä ja inspiroiva tehtävä. Sain myös vastaukset kysymyksiini. Innostuin niin kovasti, että jos olisin ollut sinkku, olisin taatusti lähtenyt harjoitteluun Suomikotiin. [...] Tämä sinun opetuksesi ja erityisesti sähköposti Tukholmaan hehkutti minua niin, että vaihdoin englannin kielen ruotsin kieleen sinne sukulaisilleni Norjaan. En yhtään voinut kuvitellakaan, että sait ruotsin kaivettua minusta esiin. Ja lisäksi ostan nyt ruotsalaisia sisustuslehtiä tyyliin Hus och Hem. Odotan oikein innolla, kun esikoisella alkaa vuoden päästä ruotsi koulussa ja pääsen siinä sivussa kertaamaan.

KUTSU SUOMIKOTIIN

Sähköpostitehtävän päätteeksi Suomikodin toiminnanjohtaja kutsui meidät opintokäynnille tutustumaan heidän toimintaansa. Ryhdyin suunnittelemaan matkaa erään kansainvälisyysasioitamme hoitavan lehtorin kanssa, ja haimme matkaa varten stipendiä Svenska Kulturfonden i Björneborg -kulttuurisäätiöltä. Saimme stipendin keväällä 2013, mutta matkan toteutus jäi syksyyn 2013. Koska emme voineet sisällyttää matkaa kyseisen geronomiryhmän pakollisiin opintoihin, tarjosimme sitä vapaasti valittaviin opintoihin kaikille terveyden ja hyvinvoinnin osaamisalueen opiskelijoille. Halusimme valita Suomikodin lisäksi opintomatkallemme myös toisen kaikille terveyden ja hyvinvoinnin alojen opiskelijoille sopivan kohteen. Koska yhtenä Satakunnan ammattikorkeakoulun pääteemoista vuonna 2013 oli esteettömyys, päätimme vierailla Tukholman Hjälpmedelsinstitutetin malliasunnoissa. Opintomatkamme sai

nimekseen Hälsa och välfärd i Sverige. Ammatillisten kohteiden lisäksi varsimme opastetun kierroksen Kuninkaanlinnaan. Opiskelijoiden tuli myös itse valita toinen kulttuurikohte Tukholmasta oman mielenkiintonsa mukaan.

Teimme opintomatkan marraskuun 2013 alussa. Matkalle otettiin 14 opiskelijaa ilmoittautumisjärjestyksessä. Saimme osallistujia melkein jokaisesta koulutusohjelmastamme. Valitettavasti Suomikotiin sähköpostit kirjoittaneesta geromiryhmästä pääsi lähtemään vain kaksi opiskelijaa. Heidän lisäksi mukaan ilmoittautui tulevia fysioterapeutteja, sairaanhoitajia, terveydenhoitajia ja sosionomeja. Oli hienoa, että sosiaali- ja terveysalan eri ammattikuntien opiskelijat saivat mahdollisuuden tutustua toisiinsa. Matkan aikana syntyi moniammatillista yhteistyötä.

Opintomatkamme onnistui yli odotusten. Hjälpmedelsinstitutetin malliasunnoissa jokainen opiskelija koki esteettömyyden oman tulevan ammattinsa näkökulmasta ja pystyi vertailemaan Ruotsin mallia Suomen vastaavaan. He saivat kokemuksen tämän päivän hyvinvointiteknologiasta. Kuninkaanlinnan ja omavalintaisen kulttuurikohteen myötä opiskelijat tutustuivat ruotsalaiseen kulttuuriin. Myös metrolla liikkuminen sekä hotellissa ja ravintoloissa asioiminen ruotsiksi oli monille hyvin opettavainen kokemus. Kaikkien opintomatkamme käyntikohteiden käyttökieli oli ruotsi.

Matkamme kohokohta oli vierailu Suomikodissa. Suomikoti on suomenkielisille vanhuksille vakinaiseen asumiseen tarkoitettu asuntoyhteisö. Toiminnanjohtaja toivotti meidät lämpimästi tervetulleeksi ja esitteli meille Suomikodin toimintaa. Saimme maistella talon emännän makoisia voileipiä ja kierrellä Suomikodissa ja tutustua sen toimintaan. Tunnelma oli leppoisa ja rento. Eräs opiskelijoistamme törmäsi vanhaan opiskelijakaveriinsa, ja toinen löysi yllättäen isoäitinsä entisen naapurin! Opiskelijani toimivat luontevasti vanhusten kanssa. Aito lähimmäisenrakkaus ja vanhuksista välittäminen oli käsin kosketeltavaa. Lisäksi kansainvälisyysasioita hoitava kollegani sai sovittua mahdollisesta yhteistyöstä Suomikodin toiminnanjohtajan kanssa. Terveyden ja hyvinvoinnin aloilla on paljon harjoittelua, ja nyt olimme löytäneet yhden uuden harjoittelupaikan.

OPINTOMATKAN AIKANA KARTUTETTIIN MONIA TYÖELÄMÄN TAITOJA

Sähköpostin kirjoittaminen ruotsiksi Tukholman Suomikotiin ja siellä vieraileminen lisäsivät opiskelijoiden kansainvälisyys- ja kulttuuriosaamista. Tutkintoon kuuluvalla ruotsin kielen opintojaksolla ei ole aikaa syventyä kulttuuriasioihin kovinkaan laajasti, koska ammatilliset sisällöt ovat keskeisimmässä asemassa. Tässä opintokokonaisuudessa yhdistyivät hienosti niin ammatilliset kuin kulttuurillisetkin ruotsin kielen taidot. Opiskelijat tulivat lisäksi tietoisemmiksi uusien toiminta- ja käyttäytymismallien osaamisen merkityksestä. Ymmärrys kieltenopiskelun merkityksestä kasvoi. Tehtävän avulla opiskelijat pääsivät tutustumaan ruotsalaiseen vanhustenhuoltoon. Terveiden ja hyvinvoinnin opiskelijat oppivat ymmärtämään väestörakenteen muutoksen nykyisessä yhteiskunnassamme ja tutustuivat erilaisiin vanhustenhuollon palvelujärjestelmiin. He oppivat lisäksi vertailemaan Ruotsin mallia Suomen vastaavaan. Opiskelijat näkivät moniammatillisuuden toteutuvan Suomikodin työyhteisössä. Lisäksi he itse edustivat sosiaali- ja terveysalan eri ammattikuntia ja toimivat keskenään moniammatillisessa yhteistyössä matkan aikana.

Kolmen päivän opintomatkan päätteeksi opiskelijani kirjoittivat matkasta ruotsinkielisen raportin. Heidän tehtävänä oli kertoa omia kokemuksiaan opintomatkamme kohteista sekä pohtia, mitä he kokivat oppineensa matkan aikana. Lisäksi heidän tuli pohtia omia ruotsin kielen taitojaan ja selviytymistään Tukholmassa ruotsin kielellä. Jokaiseen opintomatkan kohteeseen osallistumisen sekä hyväksytyyn ruotsinkielisen raportin kirjoittamisen jälkeen opiskelijoiden projektiopintoihin kirjattiin opintojakso Hälsa och välfärd i Sverige, 2 op.

Kaikki opiskelijamme olivat erittäin tyytyväisiä matkaan. He olivat aidosti kiinnostuneita opintomatkamme kohteista eivätkä olleet ainoastaan hypänneet matkaan ilmaisen risteilyn toivossa. Monet yllättyivät omista ruotsin taidoistaan. Kuullun ymmärtäminen oli kaikille helpompaa kuin itse puhuminen. Tämä on hyvin ymmärrettävää. Passiivinen sanavarasto on usein paljonkin kattavampi kuin aktiivinen sanavarasto ja kyky tuottaa itse vierasta kieltä.

Kaksi geromiopiskelijaa, jotka olivat kirjoittaneet ensin Suomikotiin sähköpostit ja nyt pääsivät mukaan opintomatkalle, antoivat matkan jälkeen todella hyvää palautetta. He saivat nähdä ns. tehtävän koko kaaren. Tätä olin toivonutkin. Ensin olimme kirjallisessa yhteydessä Suomikotiin, ja sen jälkeen pääsimme konkreettisesti näkemään, minkälaista heidän toimintansa on. Toinen opiskelijoistani luonnehti kokemustaan näin:

Sähköpostin kirjoittaminen vieraaseen maahan ja ehkä erilaiseen kulttuuriinkin oli ensin pelottavaa – ehkä haasteellistakin. Aluksi huomasin miettiväni, että osaakohan sitä kirjoittaa sellaista asiallista ja ennen kaikkea sujuvaa tekstiä, että toiminnanjohtaja Suomikodissa sen ymmärtää. Sitten teksti alkoi vain tulla ja kysymykset. Olin ylpeä ja kiitollinen, kun sieltä vastattiin. Ajattelin, että olisi mielenkiintoista tutustua kyseiseen paikkaan ja henkilöön, jonka kanssa olin sähköpostiyhteydessä. Mielestäni tehtävä oli hyvä ja kokemuksellinen. Suosittelen vastaavanlaista tehtävää jatkossakin – se on hyvää harjoitusta kielen kirjoittamiseen ja ymmärtämiseen.

Sitten koittikin päivä, jolloin tuli mahdollisuus päästä tutustumaan ko. paikkaan. Aluksi mietin, että miten saisin työni järjestetyksi niin, että voisin lähteä. No, sain asiat hoidettua muutaman yövuoron lisätyöllä. Matka Suomikotiin tutustumaan oli kerrassaan hyvä ja mielenkiintoinen ja erittäin avartava kokemus. Tapasin ihmisenkin, jonka kanssa olin ollut sähköpostilla yhteydessä. Hän oli juuri sellainen kuin ajattelinkin – hieno, mukava, asiallinen ja työstään kiinnostunut ja vanhusten kanssa luontevasti toimiva. Suosittelen kaikille, jotka käyvät Tukholmassa, niin tutustumaan Suomikotiin – sen henkilökuntaan, toimintaan ja ennen kaikkea Suomikodin asukkaisiin.

Toinen kirjoitti palautetta puolestaan näin:

Kiitokset vielä aivan mahtavasta matkasta! Näinhän sen kielten opiskelu huipentuu :-) Keväällä oli kiva kirjoittaa oikea viesti oikealle henkilölle oikeasta asiasta eli siis koin todella mielekkääksi tehtävän, joka oli niin aito ja todellinen. Joka päivä avasin innolla s-postin ja siellähän sitten yhtenä päivänä oli oikea vastaus lähettämäni sähköpostiin. Todella mahtavaa onnistumisen riemua sain kokea, kun vastaanottaja oli ymmärtänyt viestini ja minä ymmärsin hänen vastauksensa. Suomikodin toiminnanjohtaja toivotti tervetulleeksi tutustumaan heille paikan päälle ja aivan uskomaton huipennus oli vielä, kun sain konkreettisesti osallistua opintokäynnille kyseiseen paikkaan. Sain konkreettisesti nähdä s-postin kirjoittajan ja nähdä paikat, joista oli viestissä ollut puhetta ja opintomatkan aikana käyttää oikeasti kieltä oikeissa tilanteissa. Aivan mahtavaa!

LOPUKSI

Koin sähköpostitehtävän todella onnistuneeksi tavaksi harjoitella ruotsin kielen kirjallisia viestintätaitoja. Opettajalle palautettavilla kirjoitustehtävillä on oma funktionsa kielen oppimisessa, ja rakenneseikkoihin puuttuminen on toki myös paikallaan, mutta opintojakson jokaisen kirjoitustehtävän ei tarvitse olla sellainen, että opettaja korjaa sen punakynä sauhuten. Välillä on hyvä keskittyä ymmärretyksi tulemiseen ja aidon vuorovaikutuksen luomiseen. Oli erittäin hienoa antaa geronomiopiskelijoille kokemus aidosta yhteydestä ruotsin kieltä puhuvaan henkilöön. Oli myös palkitsevaa, että kyseinen henkilö oli heidän oman alansa ammattilainen. Hän pystyi kommentoimaan opiskelijoiden kirjoituksia aivan eri tavalla kuin minä kielenopettajana olisin pystynyt.

Mielestäni tällainen sähköpostinkirjoitusharjoitus on melko helposti toteutettavissa oleva integraation muoto kielten opintojaksoilla. Toki matkan järjestämiseen ei aina ole taloudellisista tai muista syistä mahdollisuutta. Tässä harjoituksessa tulee hyvin esiin työelämälähtöisyys, kun sähköpostin kohteeksi valitaan ko. alan yritys tai muu taho. Tämä lisää opiskelijan motivaatiota opiskella vierasta kieltä. Myös kielenopettajan oma motivaatio kasvaa, kun hän huomaa pystyvänsä kytkemään yhteen opettamansa kielen ja ammattiaineksen. Tällaisella harjoituksella kielenopettaja myös laajentaa omaa yhteistyöverkostoaan paitsi oman koulun ammattiaineiden opettajien myös työelämän edustajien suuntaan. Itse koen saaneeni paljon uutta omaan opettajuuteeni tämän harjoituksen myötä. Olen oppinut näkemään opettamani kielen ns. opiskelijoiden silmin, ja pyrin jatkossa keskittymään entistä enemmän niihin kielenkäytön tilanteisiin, joissa opiskelijani kielitaitoa tulevaisuudessa tarvitsevat. Mitä autenttisempaa työskentely kielitentunneilla on, sitä mielekkäämmäksi oppimisprosessi muotoutuu. Haluan, että opiskelijani pystyvät kokemaan tunneillani käsitellyt asiakokonaisuudet osaksi omaa ammattitaitoaan.

Olen jatkanut sähköpostiharjoituksen käyttöä ruotsin opintojaksoillani. Syksyllä 2013 kuntoutuksenohjaajat ja fysioterapeutit kirjoittivat Vaasan keskussairaalaan ja saivat sieltä henkilökohtaiset vastaukset. Opintomatka Vaasaan on jo suunnitteilla. Jatkossa pyrin laajentamaan omaa yhteistyöverkostoani sekä suomenruotsalaisten että ruotsalaisten terveyden ja hyvinvoinnin työelämän edustajien kanssa. Pyrin myös löytämään kulttuurisäätiön kaltaisia tahoja, jotka mahdollistavat opintomatkojen järjestämisen. Jos kohteessa vieraileminen ei ole kuitenkaan jostakin syystä mahdollista, olisi hienoa keksiä jonkinlainen muu jatkumo sähköpostiharjoitukselle. Voisivatko opiskelijani

mahdollisesti suorittaa seuraavan harjoittelunsa ko. paikassa? Tai voisivatko kyseisen alan ammattiainneiden opettajat jatkaa alkanutta yhteistyötä jollakin tavalla omilla opintojaksoillaan? Voisin jatkossa myös ohjeistaa opiskelijoitani itse etsimään sopivia yhteistyökumppaneita vastaavanlaista harjoitusta varten. Näin tehtävästä tulisi opiskelijalähtöisempi. Oppijan oma vastuu oppimisprosessissa myös korostuisi, ja mahdollisesti motivaatiokin tehtävää kohtaan kasvaisi. Opiskelijat voisivat myös jatkossa työstää oman alansa sanastoja sähköpostien avulla tai vaikkapa laatia luetunymmärtämistehtäviä saamistaan vastauksista toisilleen. Näin viestit eivät jäisi irrallisiksi tehtäviksi, vaan niistä saisi luotua laajemman kokonaisuuden koko opintojakson ajalle. Uskon, että sähköpostin kirjoittaminen työelämän edustajalle tulee säilymään ruotsin opintojaksoillani jossakin muodossa myös tulevaisuudessa. Yhteistyö Suomikodin kanssa osoitti tämän integraation olevan toimiva ja tehokas opetusmenetelmä.

Haluan kiittää Suomikodin toiminnanjohtaja Virpi Johanssonia sekä vanhustyön opettajiamme Päivi Kankaanrantaa ja Anne Kivenmaata sekä fysioterapian lehtoria, kansainvälisyysasioitamme hoitavaa Viveka Höijer-Brearia todella hienosta yhteistyöstä! Konkreettisella sähköpostikirjoitusharjoituksella saimme tarjottua opiskelijoille kokemuksen ruotsin kielen käytöstä oikeassa elämässä. Opiskelijoiden asenteet ruotsin kieltä kohtaan muuttuivat selkeästi positiivisemmiksi opintojakson loppua kohden. Tulevat geronomit eivät enää arastelleet ruotsiksi kirjoittamista. Huipentumana kirjoitustehtävälle teimme opintomatkan muiden terveyden ja hyvinvoinnin osaamisalueen opiskelijoiden kanssa Tukholmaan. Kenties joku heistä kiinnostuu myöhemmin lähtemään Suomikotiin harjoitteluun. Toivottavasti. Nyt ainakin opiskelijani innostuivat ja motivoituivat, he kokivat oppineensa. Sen enempää en opettajana olisi voinut toivoa.

KUVA 1. *Hälsa och välfärd i Sverige. Kollaasin kuvat: Mari Linna.*

VIESTINTÄÄ TERVEYDESTÄ – SUOMEN KIELEN JA VIESTINNÄN INTEGROINTIA TERVEYDEN EDISTÄMISEN OPINTOIHIIN

Päivi Myllymäki & Camilla Laaksonen

Toteutimme terveyden edistämisen ja suomen kielen ja viestinnän opintojaksojen integrointia terveysalan koulutuksessa. Opintojaksot sijoituivat hoitotyön opiskelijoiden ensimmäisen lukukauden opintoihin. Integroidun kokonaisuuden laajuudeksi laskettiin yhteensä kolme opintopistettä. Terveyden edistämisen osuudessa opiskelijat perehtyivät ikäryhmäkohtaisiin terveyden edistämisen haasteisiin ja voimavaroihin. Tämän jälkeen he keskittyivät lähemmin tarkastelemaan tiettyä terveysteemaa liittyen lasten, nuorten, työikäisten ja ikääntyneiden ikäryhmäkohtaisiin terveyden edistämisen haasteisiin. Teemoina olivat esimerkiksi kouluikäisten mielenterveyden edistäminen, nuorten tupakoinnin ja päihteiden käytön vähentäminen, työikäisten ylipainon ehkäiseminen sekä ikääntyneiden toimintakyvyn edistäminen. Suomen kielen ja viestinnän sisältönä oli teemaan liittyvän terveystieteen etsiminen ja analyysi.

MITEN INTEGROITU KOKONAISUUS ETENI

Opintojaksokohtaisilla kontaktiopetustunneilla käytiin ensin läpi perusteita, joiden avulla opiskelijat lähtivät työstämään integroitua osuutta. Terveyden edistämisen opintojakson johdantotunneilla käsiteltiin terveyden edistämisen käsitteistöä, etiikkaa, monimuotoisia menetelmiä ja tutkimusta. Suomen kielen ja viestinnän opintojaksolla taas käsiteltiin terveystieteen moninaisuutta ja tekstien kriittistä tarkastelua ja medialukutaitoa. Terveystieteenä voi viitata sekä terveyden edistämisen tavoitteita palvelemaan viestintään (health promotion) että niitä haastavaan, jopa kyseenalaistavaan viestintään

(health communication). Opiskelijan, tulevan terveydenhuollon ammattilaisen, on tärkeä tunnistaa terveysviestinnän muotoja ja argumentoinnin keinoja ja eritoten niiden vaikutuksia asiakkaisiin. Opettajan avuksi löytyy terveysviestinnän kansainvälistä tutkimusta sekä terveystieteestä että viestintätieteistä ja sosiologiasta, jota voi hyödyntää integroidussa opetuksessa.

Opintojaksokohtaisten johdantotuntien jälkeen 3–4 opiskelijan muodostamat pienryhmät aloittivat tehtävänsä ja heillä oli mahdollisuus sopia ohjaustapaamisia opettajien kanssa työn edetessä. Opiskelijat lähtivät etsimään tutkimus- ja muuta teoriatietoa esimerkiksi tieteellisistä julkaisuista, lainsäädännöstä, keskeisten viranomaisten verkkosivuilta ja alan oppikirjoista. Tämän lisäksi pienryhmät aloittivat omaan teemaansa liittyvän median seuraamisen. Aikaa tiedon hakuun, arviointiin ja mediaseurantaan oli varattuna noin kaksi kuukautta, jonka jälkeen opiskelijat tuottivat kirjallisen tutkielman ja valmistelivat seminaariesityksen aiheestaan. Mediamateriaalina käytettiin sekä terveysalan että viestinnän ammattilaisten tuottamaa materiaalia kuten ammatti- ja yleisaikakauslehtiä, verkkosivustoja, sosiaalisen median materiaaleja ja TV- ja radio-ohjelmia. Keskeistä oli arvioida niin tieteellisen ja muun teoriatiedon kuin mediasta tulevan tiedon oikeellisuutta ja hyödyntämismahdollisuutta tietolähteenä sekä näin harjaantua sekä lähdekritiikissä että medialukutaidossa. Media-analyysiosuudessa opiskelijat analysoivat, miten kyseistä ikäryhmää ja teemaa käsiteltiin eri viestintävälineissä. Lisäksi he pohtivat, miten media voi vaikuttaa valitun ikäryhmän terveyskäyttäytymiseen ja mitä mahdollisuuksia median avulla on edistää ikäryhmän terveyttä.

Integroidun kokonaisuuden tuotoksena oli ryhmätyönä laadittu tutkielma ja seminaariesitys. Kirjallisen tuotoksen pituus oli noin kaksikymmentä sivua. Ryhmä esitteli siinä terveysteemaansa yleisten terveyden edistämiseen liittyvien asiakirjojen ja tieteellisten julkaisujen pohjalta sekä analysoi mediaviestinnän seuranta-ajanjakson materiaalia. Opiskelijat harjaantuivat kirjallisen tuotoksen osuudessa tutkielmatekstin tuottamiseen, ammattikorkeakoulun kirjallisten töiden ohjeiden noudattamiseen ja lähteiden merkitsemiseen. Tutkielman rakenteen tuli sisältää johdanto, terveyden edistämisen teemaan liittyvä osuus, mediaseurannan tulosten esittely ja analyysi sekä kokoava pohdinta.

Kirjallisen tuotoksen pohjalta opiskelijaryhmät tuottivat seminaariesityksen teemasta ja havainnollistivat sitä mediamateriaalilla. Esityksessä pyrittiin välttämään tutkielman toistamista, ja siksi valmisteltiin erillinen esitysmateriaali

(PowerPoint- tai Prezi-esitys). Seminaaripäivänä ryhmät esittivät tuotoksensa. Kunkin pienryhmän tuotoksen käsittelyyn oli varattu 30 minuuttia esitykseen ja 15 minuuttia seminaarikeskusteluun. Seminaarikeskusteluissa keskityttiin pienryhmän työstämän teeman tarkasteluun ja media-analyysiin. Tämän lisäksi pienryhmät antoivat toisilleen palautetta esiintymisestä. Seminaaripäivän jälkeinen jatkokeskustelu varmistettiin siten, että opiskelijaryhmät palauttivat esitysmateriaalinsa verkko-oppimisympäristön blogiin. Opettajat antoivat palautetta esityspäivänä ja yhteisen arviointipalautteen kullekin ryhmälle suljettuun palautuslaatikkoon.

Keskeisiä terveyden edistämisen ja suomen kielen ja viestinnän opintojaksojen yhteisiä oppimistavoitteita olivat kriittinen tiedonhankinta, erilaisten ammattilisten ja tieteellisten lähdetekstien ja aiheeseen liittyvien media-aineistojen kriittinen analysointi ja arviointi, asiatyylisen tutkielmatekstin kirjoittaminen, lähteiden merkintä sekä havainnollisen esityksen laadinta tehtävän pohjalta.

MIKSI KOKEILIMME TERVEYDEN EDISTÄMISEN JA SUOMEN KIELEN JA VIESTINNÄN INTEGROINTIA

Terveyden edistäminen voidaan määritellä toimintana, jonka tarkoituksena on parantaa yksilön tai yhteisön edellytyksiä ja mahdollisuuksia huolehtia omasta ja ympäristönsä terveydestä. Terveyden edistäminen edellyttää monialaista toimintaa, eikä terveydenhuolto yksin ole toiminnasta vastuussa. On kuitenkin selvää, että terveysala on merkittävimpiä terveyden edistämisen toimijoista ja uuden Terveydenhuoltolain myötä vastuu korostuu entisestään.

Suomessa terveydenhuollon asiakkaalla/potilaalla on oikeus aktiivisesti osallistua hoitoon ja omaan terveyteen liittyvään päätöksentekoon. Lisäksi hänellä on oikeus saada omia tarpeita vastaavaa tietoa sillä tavalla, että hän kykenee tiedon ymmärtämään ja hyödyntämään. Terveyden edistämisen näkökulmasta tämä edellyttää sitä, että terveydenhuollon henkilöstöllä on ymmärrystä potilaan olemassa olevista tiedoista, tiedon tarpeista sekä menetelmistä, joilla potilaan tarpeisiin voidaan vastata. Lisäksi terveyden edistämisen näkökulmasta potilaan tiedolla ja omalla päätöksenteolla on keskeinen merkitys pitkäaikaisen hoitoon sitoutumisen ja pitkäaikaisen, pysyvän terveellisen elämäntavan omaksumiselle.

Vaikka monissa terveydenhuollon päätöksissä potilaat tutkimusten mukaan edelleen luottavat lääkärin sanaan keskimäärin enemmän kuin muihin tietolähteisiin, on median osuus kansalaisten terveystiedon lähteenä kuitenkin jatkuvasti kasvanut. Iso osa suomalaisista käyttää mediakulutukseen useita tunteja vuorokaudessa. Televisio-ohjelmien katsomiseen kulutetaan yli kolme tuntia vuorokaudessa, ja esimerkiksi tavallisimmin kuva sairaalatyöstä voi muodostua tv-sarjojen perusteella. Verkossa olevien medioiden kulutuksen määrää koskevat kysymykset alkavat olla irrelevantteja, kun nuoret toteavat olevan mahdotonta arvioida ajankäyttöään esimerkiksi sosiaalisessa mediassa.

Moni ilmoittaa, ettei medially ole kovin suurta osuutta omaan terveyteen liittyvään käyttäytymiseen, mutta tutkimukset osoittavat kuitenkin osin erilaisia tuloksia. Koska yksilöt havaitsevat ja käsittelevät viestejä ja tietoa aikaisemman muistiin tallentuneen tietorakenteen ja kokemusmaailman kautta, he myös mediasta valikoivat viestejä, jotka tukevat aikaisempia rakenteita. Koska yksilöt käyttävät runsaasti mediaa, he ovat myös enemmän alttiina medias- ta tulevalle tiedolle kuin terveydenhuollon ammattilaisten tuottamalle tutki- mus- tai asiantuntijatiedolle. Yksilöt myös melko yleisesti hakevat tietoa sairauksista ja niiden oireista googlaamalla sosiaalisesta mediasta sen sijaan, että järjestelmällisesti etsisivät tietoja terveystietokannoista. Tutkittua tietoa on verkossa, mutta maallikon ei ole sitä helppo löytää eikä tieto välttämät- tä ole kaikille ymmärrettävässä muodossa. Lisäksi tutkimustieto valitettavan usein on väärissä ympäristöissä tavallisen kuluttajan kannalta. Tieteellisiä jul- kaisuja sisältävät tietokannat taas ovat suljettuja, eikä niiden sisältämään tie- toon kaikilla ole pääsyä.

Median valtakautena yksilöiltä edellytetään tarkoituksenmukaista mediakriit- tisyyttä sekä hyvää median luku- ja käyttötaitoa. Näiden taitojen kehittämi- seen ja tukemiseen tarvitaan monen eri toimijan, kuten perheiden, koulujen ja terveysalan toimijoiden yhteistyötä. Terveiden edistämisen näkökulmasta mediaa käytetään pääsääntöisesti tiedon levittämiseen, toimijoiden väliseen viestintään, verkostojen luomiseen ja yhteistyöhön sekä positiivisten brändi- kuvien tarkoituksenmukaiseen muodostamiseen ja levittämiseen. Terveystietokannat hyödyntävät entistä enemmän median keinoja ja tuottavat yhä useammin mediaan materiaalia. Potilasohjeita tuotetaan avoimeen verkkoon, Facebook-palvelua käytetään neuvontaan, ja markkinoinnissa mediaa on hyö- dynnetty jo pitkään.

Keskustelupalstoilla käydään vilkasta terveyteen liittyvää tietojen ja mielipiteiden vaihtoa. Palstoilla käydään myös yleisesti kysymässä neuvoja vaivoihin ja ongelmatilanteisiin. Yksilön aikaisempi tietoperusta, elämäkokemus ja elämäntilanne vaikuttavat merkittävästi siihen, miten hän viestejä vastaanottaa ja käyttää ja kumpaa tietolähdettä, virallista vai esimerkiksi vertaistietoa, oman tietopohjan rakentamiseen hyödyntää. Keskustelijat voivat ottaa auktoriteettiaseman ja neuvoa toisia. Lisäksi merkityksellistä on yksilön tiedon hakemisen konteksti: onko tieto jollain tavalla henkilökohtaista, koskettaako se senhetkistä elämäntilannetta ja liikeykö se toipumiskeinoihin. Tällöin tietoon ja tietolähteeseen suhtaudutaan erilaisesta näkökulmasta ja tunnelähtökohdasta kuin jos vain oltaisiin yleisesti kiinnostuneita asiasta. Vertaistuki on toki korvaamatonta, mutta itse koetusta ei kuitenkaan synny yleistettävää objektiivista tietoa. Keskustelupalstoille erilaiset toimijat myös sijoittavat omia sanansaattajiaan tuottamaan tarkoituksenmukaisia keskustelualoitteita tai viemään vuorovaikutusta haluttuun suuntaan.

MITEN INTEGROINTI VASTASI TARKOITUSTAAN JA MITÄ TÄSTÄ OPETTAJINA OPIMME

Opintojaksojen opiskelijapalautteen mukaan terveyden edistämisen ja viestinnän opetuksen integrointi koettiin hyvin toimivana ja eri opintojaksojen integroitu osuus muodosti kattavan kokonaisuuden. Kehittämissuunnitelmaksi esitettiin toive selkeämmästä kirjallisen työn ohjeistuksesta. Kielen ja viestinnän opiskelu ei ollut irrallaan ammattisisällöistä. Myös opettajien kokemuksen mukaan integrointi tuki opiskelijoiden oppimista ja vahvisti ajatusta siitä, että integrointi tukee opiskelijoiden ymmärrystä terveyden edistämisen ja viestinnän välisistä yhteyksistä. Suomen kielen ja viestinnän integrointi ammattialan sisältöihin mahdollisti mielekkäät kirjallisen ja puheviestinnän tehtävät ja edisti opiskelijoiden motivaatiota. Integrointi edisti eri sisältöjen teorian tiedon laajenemista mutta myös opiskelijoiden valmiuksia yhdistää terveyden edistämisen ja suomen kielen ja viestintätaitoja. Esimerkiksi yhteisöllisen kirjoittamisen ja tiimityön valmiudet kehittyivät integroidussa opetuksessa.

Opettajien näkökulmasta integraatio tuki samalla oman asiantuntemuksen laajenemista ja avasi uusia näkökulmia opetettavaan aihealueeseen. Opintojaksojen integroinnissa tarvitaan selkeä yhteinen ymmärrys siitä, mitkä ovat kokonaisuuden tavoitteet. Tärkeää on, että tehtävänannot tehdään yhdessä

ottaen huomioon eri oppiaineiden tavoitteet ja sisällöt. Ongelmana suomen kielen ja viestinnän integroinnissa eri ammattialueille voi joskus olla aineen osuuden näkeminen vain ammattisisältöisen tehtävän kielentarkistuksena, jolloin työelämälähtöiset viestintätavoitteet eivät toteudu. Terveyden edistämisen sisältöjen ja menetelmien tulee perustua parhaaseen olemassa olevaan tieteelliseen ja muuhun teoretiseen, mutta näyttöön perustuva toiminta edellyttää aivan yhtä merkittävästi myös taitoja, empatiaa ja ennen kaikkea asiakkaan näkökulman ymmärtämistä ja huomioimista. Suomen kielen ja viestinnän integroiminen terveyden edistämisen sisältöalueeseen tuki erityisen hyvin asiakkaan näkökulman ymmärtämiseen liittyvää näyttöön perustuvan toiminnan osa-aluetta.

Tulevaisuudessa suomen kielen ja viestinnän osuutta voidaan hyödyntää erilaisissa opintojaksoissa ja hankkeissa, joihin liittyy terveyden edistämisen sisältöalueita. On todennäköistä, että yhä suurempi osa terveydenhuollon vastuulla olevasta terveyden edistämisestä ja esimerkiksi potilasohjauksesta siirtyy sosiaaliseen ja muun tyyppiseen mediaan ja että mediaa hyödynnetään entistä enemmän myös terveydenhuoltoalalla.

Opettajuuteen integrointi antoi uusia näkökulmia ja vahvisti eri alojen opettajien yhteistyötä. Integrointi edellytti huolellista suunnittelua, sitoutumista ja teetti paljon töitä. Se kuitenkin kannatti ja auttaa uskomaan, että ammattialainen ja suomen kielen ja viestinnän opetuksen yhdistäminen kokonaisuudeksi on motivoivaa ja tuottaa lopputuloksena jotain enemmän kuin erilliset opintojaksot.

KIRJALLISUUTTA

Carter, S. M., Rychetnik, L., Dietetics, P., Lloyd, B., Kerridge, I. H., Baur, L., Bauman, A., Hooker, C. & Zask, A. 2011. Evidence, Ethics, and Values: A Framework for Health Promotion. *American Journal of Public Health* 101 (3), 465–472.

Forsgård, C. & Frey, J. 2010. Suhde. Sosiaalinen media muuttaa johtamista, markkinointia ja viestintää. Helsinki: Infor.

Herkman, J. 2007. Kriittinen mediakasvatus. Helsinki: Vastapaino.

Kupiainen, R. 2009. Medialukutaidot, osallisuus, mediakasvatus. Helsinki: Palmenia Helsinki University Press.

Kyngäs, H.; Kääriäinen, M.; Poskiparta, M.; Johansson, K.; Hirvonen, E. & Renfors, T. 2007. Ohjaaminen hoitotyössä. Helsinki: WSOY.

Laaksonen, C., Holmberg, J. & von Schantz, M. 2012. Health Promotion in Adolescence: what about the Social Media? *Journal of Finnish Universities of Applied Sciences*, No 4 (2012). Viitattu 30.10.2013 <http://www.uasjournal.fi/index.php/uasj/article/view/1425>.

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992). Viitattu 30.10.2013 <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1992/19920785>.

Leino-Kilpi, H. & Välimäki, M. 2009. Etiikka hoitotyössä. Helsinki: WSOY.

Neiger B. L., Thackeray R., Van Wagenen S. A., Hanson C. L., West J. H., Barnes M. D., Fagen M.C. 2012. Use of social media in health promotion: purposes, key performance indicators, and evaluation metrics. *Health Promot Pract.* 2012 Mar, 13(2), 159–64.

Närhi, K. & Karjalainen, J. 2009. Suomalainen työkalu Internetin terveystiedon luotettavuuden arviointiin. *Duodecim* 125 (1), 88.

Ottawa Charter. 1986. Viitattu 11.1.2013 <http://www.who.int/healthpromotion/conferences/previous/ottawa/en/#>.

Sintonen, S. 2012. Susitunti – kohti digitaalisia lukutaitoja. Helsinki: FinnLectura.

Terveyden edistäminen. Teorioista toimintaan. Toim. Pietilä. Helsinki: WSOY Pro.

Terveydenhuoltolaki 1326/2010. Viitattu 30.10.13 <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101326>.

Terveys 2015 Kansanterveysohjelma. Viitattu 11.1.2013 <http://www.stm.fi/hyvinvointi/terveydenedistaminen>.

Terveysviestintä 2002. Toim. Torkkola, S. Helsinki: Tammi.

Vertio, H. 2003. Terveyden edistäminen. Helsinki: Tammi.

VIRTUAALISTA VANHUSTENHOITOA PÅ SVENSKA

Nina Roine

Ruotsia voi opiskella myös tutkimus- ja kehityshankkeen puitteissa. Turun ammattikorkeakoulun toimintaterapiaopiskelijat tekivät ruotsin opintojaksoillaan vuorovaikutteisia televisiolähetyksiä saaristossa asuville ikäihmisille ruotsin kielellä. Kokeilu toteutettiin yhteistyössä Yrkeshögskola Novian kanssa. Kerron artikkelissa yhteistyöstä eri toimijoiden välillä, opintojakson toteuttamisesta ja ajatuksistani integroinnin hyvistä ja huonoista puolista.

Integroinnin tarkoituksena ruotsin opinnoissa oli pyrkiä yhdistämään vanhusten hoitoon liittyviä kysymyksiä, virtuaalista kommunikointia ja kielenopetusta samaan kokonaisuuteen. Vaikka integroinnissa yhdistyi useampia osa-alueita, kysymyksessä oli yksi kolmen opintopisteen opintokokonaisuus Svenska i arbetslivet.

Opintojakso Svenska i arbetslivet, jota integroimme työelämälähtöisesti, koostuu sekä kirjallisesta että suullisesta osiosta, jotka molemmat arvioidaan erillisellä arvosanalla. Sekä kirjallisen että suullisen osioiden tavoitteisiin kuuluu, että opiskelija osaa kertoa itsestään, koulutuksestaan, työkokemuksistaan ja tehtävistään, kertoa työympäristöstään ja oman alansa toiminnoista osana ympäröivää yhteiskuntaa, viestiä asiakaslähtöisesti sekä käyttää oman alansa keskeistä terminologiaa. Näitä asioita opiskelijoiden oli tarkoitus normaalin luokkaopetuksen sijasta opiskella Virtun avulla.

VIRTU

Virtu-projektin tarkoituksena oli antaa vanhuksille virtuaalisesti toteutettuja palveluja heidän kodeissaan. Projekti alkoi keväällä 2010 ja päättyi keväällä 2013. Yhteistyökumppaneina Virtussa olivat Yrkeshögskolan Novia, Laurea-

ammattikorkeakoulu, Ahvenanmaan ammattikorkeakoulu sekä Saaremaan ja Hiiumaan kehittämissyhtiöt. Yhteistyökunnat, jossa toimintaa testattiin, olivat: Naantali, Länsi-Turunmaa, Kemiönsaari, Sipoo, Eckerö, Brändö, Sottunga, Kuressaare, Lümanda, Kärkla, Kärla, Orissaare, Ruhnu, Leisi ja Kaarma.

Hankkeen tavoitteena oli tarjota kotihoitoa ja kotona asumista tukevia palveluita ja virikkeitä sekä sitä kautta luoda uusi palvelumalli. Hyvinvointiteknologiaa hyödyntämällä voidaan myös parantaa saaristoalueilla asuvien ikääntyvien ja siellä työskentelevien sosiaali- ja terveystieteiden työntekijöiden asumis- ja työskentelyedellytyksiä sekä saariston elinvoimaisuutta. Turun ammattikorkeakoulun opiskelijat sekä muut asiantuntijat tuottivat erilaisia sisältöpalveluja, kuten esimerkiksi virtuaalisia kotihoitokäyntejä, liikunnallisia tuokioita, ravitsemus- ja lääketietoa, muistia virkistäviä visailuita ja erilaisia keskusteluita.

Aloite yhteistyöhön tuli omasta organisaatiostamme, Turun ammattikorkeakoulun toimintaterapian opettaja Anu Kuikkaniemeltä, joka oli aktiivisesti mukana Virtu-hankkeessa. Hän ehdotti yhteistyötä Yrkeshögskola Novian kanssa. Koska kysymyksessä on ruotsinkielinen ammattikorkeakoulu, oli luontevaa ajatella, että meidän opiskelijamme voisivat suorittaa ruotsin opintonsa toimimalla yhteistyössä Novian kanssa, jolta löytyivät sopivat kumppanit toteutukseemme.

Koska aikaisemmat kokemukset toimintaterapian opiskelijoista olivat osoittaneet, että tähän ryhmään valikoituu usein kielellisesti ja sosiaalisesti varsin lahjakkaita opiskelijoita, olin innostunut toteuttamaan heidän ruotsin opintonsa uudella tavalla.

Virtu-kanava toimii kolmella eri kielellä: suomeksi, ruotsiksi ja viroksi. Turun ammattikorkeakoulun opiskelijat tekevät lähetyksiä suomeksi, ja kohderyhmänä ovat Naantalin alueella asuvat ikäihmiset (yksin asuvat, kuntoutuja-asiakkaat ja omaishoitajat). Novian lähetykset olivat luonnollisesti ruotsiksi, ja heidän lähetyksalueitaan olivat Parainen ja Kemiö. Asiakkaita, joille oli asennettu Virtu-laitteet kotiin, oli yhteensä kahdeksan. Virtu-laite on tv-ruutua muistuttava laite, jossa on kamera. Kun laite kytketään päälle, kaikki lähetykseen osallistuvat näkevät ja kuulevat toisensa ja voivat omassa kodissaan sekä seurata lähetyksiä että olla milloin tahansa lähetyksen ulkopuolella kontaktissa toistensa kanssa.

KOHTI LÄHETYKSIÄ

Ensimmäisellä tunnillamme vieraanamme oli Maria Gruner Noviasta, joka piti opiskelijaryhmälle luennon Virtusta ja kertoi käytännön toteutuksesta ja Virtun käyttäjistä. Koska kyseessä olivat toisen lukukauden opiskelijat, heillä ei vielä tässä vaiheessa ollut kokemusta Virtun käytöstä, vaikka se myöhemmässä vaiheessa opintoja tuli tutuksi myös suomenkielisten asiakkaiden kautta. Opiskelijat saivat myös esittää kysymyksiä Marialle tai minulle.

Seuraavalla tunnilla kerroin opintojakson etenemisaikataulusta. Opiskelijat jakaantuivat 4–5 hengen työryhmiin, ja ideoimme ryhmien kanssa eri aiheita, joita lähetykset voisivat käsitellä. Annoin opiskelijoiden itse päättää ryhmäjäosta, mutta esitin heille toiveen miettiä, että jokaisessa ryhmässä olisi muutama, joiden ruotsin kielen suulliset taidot olisivat sitä luokkaa, että he melko vapaasti pystyisivät kommunikoimaan lähetyksissä.

Noviasta meille oli varattu viisi 45 minuutin pituista lähetyssaikaa torstai-ilta-päiviin, jolloin lähetykset toteutettaisiin. Valmistelu-aikaa ennen ensimmäistä lähetystä jäi neljä tuntia kontaktiopetuksessa, jonka lisäksi opiskelijat käyttivät hieman myös tuntien ulkopuolista aikaa. Koin opettajana tärkeäksi olla mukana suunnittelu- ja ohjaustyössä ensisijaisesti ohjaamassa ruotsin kieleen ja viestintään liittyvissä kysymyksissä mutta myös auttamassa opiskelijoita miettimään sitä, mitkä asiat virtuaalisessa kommunikoinnissa ovat tärkeitä ja mihin kiinnittää huomiota, kun toimitaan vanhusten kanssa. Sukupolvien ja myös elinympäristöjen väliseen kuiluun törmäsimme joitakin kertoja ensimmäisen ryhmän kanssa, kun olin itsekin noviisi asiassa, mutta toisella kerralla olin jo hitusen viisaampi ohjaamistyössäni ja pystyimme näin välttämään joitakin hankalia tilanteita.

Lähetyksissä olivat aina mukana lähetyksestä vastuussa oleva ryhmä, tekninen tuki mahdollisten teknisten ongelmatilanteiden varalle, minä opettajana sekä tarkkailijaryhmä. Tarkkailijaryhmä oli ryhmä, jonka oma lähetyks oli seuraavalla viikolla. Heidän tehtävänä oli seurata lähetystä sivusta, antaa palautetta lähetyksestä pitäneelle ryhmälle lähetyksen jälkeen pidetyssä palautekeskustelussa ja saada jo etukäteen kuva siitä, millaista lähetyksen pitäminen oikeassa tilanteessa on. Palautekeskustelussa kävimme sitten lähetyksen läpi yhdessä. Palautekeskustelussa oli tärkeää keskittyä positiivisiin asioihin, ei jäädä vatvoimaan mahdollisia epäonnistumisia.

TOTEUTUS

Anulta ja Marialta saimme hyviä ideoita siihen, millaisia toimintaterapiaan soveltuvia teemoja lähetykset voisivat käsitellä. Koska Noviassa ei ole toimintaterapian opiskelijoita, pystyimme tarjoamaan omiin lähetyksiimme uutta sisältöä, jota asiakkaat eivät aikaisemmin olleet kuulleet. Myös opiskelijat osallistuivat innokkaasti ideointiin, ja heidän kauttaan löytyi mielenkiintoisia ja toimivia teemoja lähetyksiin. Tässä joitakin esimerkkejä molempien ryhmien lähetyksistä:

- turvallisuus ja sen lisääminen kotona
- esteettömyys
- liikkuminen sisällä ja ulkona
- keittiössä toimiminen ja sitä helpottavien apuvälineiden esittely
- muiden kotona asumista helpottavien apuvälineiden esittely
- musiikki ja sen merkitys mielenterveydelle
- toimintaterapian eri muodot vanhusten arjessa
- taukojumbppaharjoitukset
- terveellinen ravinto ja ruokailuhetket.

Opintojakson toteutukseen kuului, että jokainen ryhmä täytti yhdessä alla olevan lomakkeen ruotsinkielisen version ruotsiksi ja pohti siinä lähetykseen ja sen tekemiseen liittyviä asioita kirjallisesti.

1. *Lähetyksen tavoite*
Kirjaa selkeä ja konkreettinen tavoite (SMART-periaate).
2. *Tavoitteen taustalla olevan teorian pääkohdat*
Kuvaile mahdollisimman tiivistetysti mihin tavoite perustuu.
3. *Toteutus ja sisältö* (koko prosessi: suunnittelu, toteutus, aikataulu)
4. *Käytettävät menetelmät*
Kuvaa mitä menetelmiä tarkoitus käyttää, esimerkiksi suullinen

tiedon jakaminen, pp-esitys, internet-sivujen näyttäminen, kuvan käyttäminen.

5. *Lähetyksen tekijän / tekijöiden oppimistavoitteet*

6. *Lähetykseen osallistuvien käyttäjien saama hyöty*

7. *Mahdolliset riskitekijät ohjelmalähetyksessä*

Mitä asioita etukäteen voidaan pitää riskitekijöinä tai haasteina ja mitä asioita ohjelman jälkeen on todettavissa?

8. *Lähetyksen itsearviointi ja raportointi*

9. *Kehittämissideat*

TULOKSET JA ANTI

Olen toistaiseksi toteuttanut tämän opintojakson toimintaterapiaopiskelijoiden kanssa kaksi kertaa, keväällä 2012 ja 2013. Tuloksena toimintaterapiaopiskelijoiden Svenska i arbetslivet -opintokokonaisuudesta tuotimme yhteensä 10 lähetystä Yrkeshögskola Novian Virtu-kanavalle. Lähetykset olivat 45 minuutin pituisia ja sisälsivät ruotsinkielistä tietoa toimintaterapiaan liittyvistä osa-alueista sekä vapaata kommunikointia lähetyksissä mukana olleiden ikäihmisten kanssa. Lähetykset olivat suorina, eikä niistä jäänyt mitään tallennetta, johon olisimme myöhemmin palanneet.

Emme keränneet jälkikäteen mukana olleilta asiakkailta palautetta, vaan keskustelimme esimerkiksi asiakkaiden reaktioista ja lähetysten tunnelmasta opiskelijoiden kanssa heti lähetysten jälkeen sekä analysoimme myös sitä, miten opiskelijat olivat kokeneet virtuaalisen kanssakäymisen asiakkaiden kanssa. Yhteinen kokemus meille oli se, että asiakkaat kokivat lähetykset positiivisina – he suhtautuivat ymmärtäväisesti opiskelijoiden paikoitellen puutteelliseen kielitaitoon ja lähtivät innokkaasti mukaan opiskelijoiden suunnittelemiin tehtäviin, esimerkiksi tietokilpailuun tai lauluhetkeen. Novian yhteistyöhenkilömme Maria Gruner oli mukana yhdessä lähetyksessä, ja saimme häneltä jälkikäteen erittäin positiivista palautetta lähetyksen onnistumisesta.

Kokonaisuutta arvioidessa mieleen tulee sekä positiivisia että negatiivisia asioita. Ehdottomasti haastavinta integrointikokeilussamme oli suulliselta kielitaidoltaan heikkojen opiskelijoiden sisällyttäminen kokonaisuuteen, joka tilanteena muistutti suoraa televisiolähetystä ja sisälsi aktiivista vuorovaikutusta heille tuntemattomien ruotsinkielisten vanhusten kanssa. Vaikka monet kokivat tilanteen jopa hieman ahdistavana ja varmasti jännittivät sitä etukäteen,

kukaan ei jättänyt tulematta. Ryhmän tuella oli tässä varmasti suuri merkitys. Opiskelijat tukivat ja auttoivat toisiaan, ja ne, joilla oli vahvempi kielitaito, ottivat lähetyksissä enemmän vastuuta. Muutamia kertoja osallistuin itse lähetyksiin johdattelemalla keskustelua eteenpäin, mutta apuani tarvittiin varsin vähän.

Toinen haaste opintojakson toteutuksessa opettajan näkökulmasta oli sen hyväksyminen, että asiat jotka aikaisemmin olivat kuuluneet opintojakson sisältöön, jouduttiin kylmästi jättämään pois, eikä yhteistä aikaa työelämälähtöisen kielitaidon kehittämiseen jäänyt, koska suurin osa ajasta kului lähetysten valmisteluun, niiden pitämiseen sekä suullisen ja kirjallisen tentin järjestämiseen. Koin opettajana ongelmallisena myös suoritusten arvioimisen, eli mitä itse asiassa tämän opintojakson jälkeen arvioin ja miten. Koska lähetysten emännöinti koettiin opiskelijoiden kannalta niin jännittäväksi ja haastavaksi, en halunnut käyttää Virtu-lähetystä perusteena suullisen kielitaidon arvioinnille, sillä se olisi aiheuttanut melkoista lisästressiä muutenkin jännittävään tilanteeseen. Opettajana minulle oli myös tärkeää, että jokaiselle jäisi mahdollisimman positiivinen muisto tästä kokeilusta eikä suinkaan tunnetta epäonnistumisesta.

Integraation anti oli suurta, ja se oli suuressa määrin työelämälähtöistä, sillä juuri tämän kaltaista virtuaalista kommunikointia opiskelijat tulevat varmasti tulevaisuudessa tekemään. Yhteistyö Novian kanssa sujui hyvin – siellä suh-tauduttiin positiivisesti yhteistyöhömmä, ja toive sen jatkumisesta on varmasti molemminpuolinen.

Oman opettajuuteeni kannalta prosessi on ollut merkittävä. Yhteistyö eri tahojen kanssa on luonut kontakteja sekä toiseen oppilaitokseen että oman organisaation sisällä. Roolini opettajana on myös saanut uusia ulottuvuuksia, kun olemme toimineet yhdessä tiiminä opiskelijoiden kanssa luoden jotain uutta. Huomasin, että myös hyvin konkreettisesti siirryin opintojaksolla pois luokan edestä opiskelijoiden vierelle koneille suunnittelemaan virtuaalista lähestymistapaa asiakkaisiin. Vaikka lopputuote oli virtuaalinen, sisälsi opintojakso paljon arvokkaita kohtaamisia opiskelijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa myös kasvotusten.

SANOILLA KUVAN KENTILLÄ

Ilona Tanskanen

Turun ammattikorkeakoulun kuvataiteen koulutusohjelmassa kaikille ammattikorkeakouluopiskelijoille yhteinen suomen kielen ja viestinnän opintojakso on integroitu ammattiopintojen kanssa jo useiden vuosien ajan. Opinnit sijoittuvat ensimmäisen opiskeluvuoden kevätlukukauden loppuun, jolloin opiskelijat rakentavat yhteisnäyttelyn Taideakatemian Köysiratagalleriaan. Yhteisnäyttelytyöskentelyssä yhteen kietoutuvat suomen kielen ja viestinnän (3 op.) ja kuvallisen ilmaisun (5 op.) opintojaksot. Lisäksi on tehty yhteistyötä Taideakatemian tiedottajan kanssa näyttelyn mediatiedottamisessa.

Suomen kielen ja viestinnän opinnot perustuvat valtakunnalliseen tavoite- ja sisältömäärittelyyn. Sisältöalueina ovat asiantuntija- ja työyhteisöviestintä. Työskentelyn aikana harjoitellaan työelämässä tarvittavia viestintä- ja vuorovaikutustaitoja. Käytännössä tämä tapahtuu siten, että opintojaksolla opiskellaan ja tehdään yhteisnäyttelyyn liittyviä tekstejä, teosesittelyjä ja vuorovaikutusta työryhmässä.

VIESTINTÄ KIELELLISEN JA KUVALLISEN KÄÄNTEEN JÄLKEEN

Suomen kielen ja viestinnän opintojen integrointi kuvataiteen koulutusohjelman muihin opintoihin juontaa juurensa 2000-luvun alkuun. Aloittaessani opetustyötäni perinteikkään Turun Piirustuskoulun (1830–) jatkajassa pohdin, miten opetus voisi innostaa kuvataiteen opiskelijoita kiinnostumaan myös verbaalin kielen käytöstä. Silloin kuvataiteilijoiden parissa eli vielä jonkin verran sellaista asennetta, että riittää, kun taiteilija on taitava visuaalisena ilmaisijana ja kuvataiteen tekijänä. Osa kuvataiteilijoista oli toki silloinkin jo vahvasti orientoitunutta kuvallisen ohella myös sanalliseen ilmaisuun. Sanallisella ilmaisulla on ollut esimerkiksi käsitetaiteessa merkityksellinen rooli. Vastaus motivointihaasteeseeni löytyi suomen kielen ja viestinnän opintojen asettamisesta oikeaan yhteyteen: niihin kuvataiteilijan tilanteisiin, joissa verbaalia kieltä käytetään ja joissa sillä on kuvataiteen tekemistä tukeva rooli.

Yhteiskuntamme on kokenut ns. kielellisen kääntein: verbaaliin kieleen perustuva vuorovaikutus on keskeistä monissa työtehtävissä. Kuvataiteilijan on osattava kertoa kuvallisen ilmaisun ohella myös verbaalisen kielen kautta taiteestaan ja työskentelystään. Yhä harvemmin kuvataiteilijalla on ammattitiedottajaa hoitamassa esimerkiksi mediatiedottamiseen liittyviä asioita. Ainakin taiteilijan on osattava kertoa esimerkiksi gallerian tai taidemuseon tiedottajalle työstään niin, että hän pystyy laatimaan esille tulevasta näyttelystä kiinnostavan mediatiedotteen ja -kutsun sekä muita tiedottavia tekstejä esimerkiksi verkkosivuille ja sosiaaliseen mediaan.

Opetustyöni tavoitteena pidän sitä, että opintojen jälkeen kuvataiteilijalla on riittävä kieli- ja viestintäosaaminen vähintäänkin mahdollistamaan taiteellisen työskentelyn. Se edellyttää kykyä dokumentoida, raportoida ja esitellä teoksiaan ja työskentelyään apuraha- ja muiden hakemusten yhteydessä sekä julkisissa esitystilanteissa, kuten näyttelyiden yhteydessä.

Kuvataiteen koulutusohjelman opiskelijoista moni on kiinnostunut asiaviestinnän lisäksi verbaalin kielen mahdollisuuksista luovan kirjoittamisen alueella. Verbaali ilmaisu voi olla myös osa taiteellista ilmaisua esimerkiksi sanallista ilmaisua ja valokuvaa yhdistävissä kirjoissa ja verkkomuotoisessa julkaisemisessa. Etenkin valokuvauksen opiskelijoilla Turun ammattikorkeakoulussa onkin asiaviestinnän lisäksi luovan kirjoittamisen opintoja.

YHTEISNÄYTTELYÄ KOHTI

Kuvataiteen koulutusohjelman ensimmäisen vuoden opiskelijoiden yhteisnäyttelyyn tähtäävä työskentely on edennyt pääpiirteissään siten, että alka-jaisiksi me integroitavien opintojaksojen opettajat ja opiskelijat olemme koontuneet yhteiseen aloitustilaisuuteen, jossa yhteisnäyttelyn teema, tehtävähakemistot ja työskentelyyn liittyvät käytännön asiat on käyty yhdessä läpi. Sen jälkeen opiskelijat ovat aloittaneet kukin tykönsä teeman työstämisen. Yhteisten tapaamisten lisäksi opiskelijoilla on integroitavien opintojaksojen omia tunteja ja niihin liittyvää itsenäistä työskentelyä.

Suomen kielen ja viestinnän opinnot ovat viime vuosina alkaneet jo ennen yhteistä aloitustilaisuutta, sillä Taideakatemian kieli- ja viestintäopinnot on sijoitettu työjärjestyksiin systemaattisesti tiettyihin viikonpäiviin ja kellonaikoihin. Lähiopetusta on kuitenkin sijoitettu mielekkäästi yhteisnäyttelytyöskentely-

telyn kannalta, ja osa lähiopetustunneista on käytettykin yhteisnäyttelyn tiedotustilaisuuteen ja avajaisiin, sillä ne sisältyvät opintojakson työskentelyyn. Suomen kielen ja viestinnän opinnoissa olen käyttänyt lähiopetusta tukemassa verkko-oppimisympäristö Optiman työtilaa. Optiman työtilasta löytyvät opintojakson tavoitteet, sisällöt, arviointikriteerit, työskentelyn kulun kuvaus ja kaikki tehtävänannot, tehtävien palautuslaatikot sekä aineistoja opiskeltavista asioista.

Suomen kielen ja viestinnän opinnoissa perehdytään yhteisöviestintään, päiväkirjaamiseen, portfolioon, raportointiin, CV- ja Artist's Statement -teksteihin, mediatiedottamiseen sekä teos- ja taiteilijaesittelyyn. Yhteisnäyttelyn avajaispäivänä on pidetty tiedotustilaisuus, johon on kutsuttu mediaa paikalle lähettämällä viikkoa ennen tiedotustilaisuutta yhdessä laadittu mediakutsu. Usein paikallinen päivälehti Turun Sanomat onkin lähettänyt toimittajan ja kuvaajan paikalle joko tiedotustilaisuuteen tai näyttelyn avajaisiin. Tiedotustilaisuudessa tai avajaisissa kukin näytteilleasettaja on esitellyt teoksiaan ja työskentelyään – muutamat tosin tuntitilanteissa. Opiskelijoita on niin suuri ryhmä, että kaikki eivät voi pitää puheenvuoroaan joko tiedotustilaisuudessa tai avajaisissa. Osa haluaakin mieluummin harjoitella julkista puhumista ensin luokkatilanteessa. Osalle puhetilanteen autenttisuus on kuitenkin tärkeää ja auttaa työskentelemään tehtävään asianmukaisesti panostaen. Opiskelijoiden laatimat CV- ja Artist's Statement -tekstit ovat esillä yhteisnäyttelyssä. Samoin näyttelyssä ovat esillä opiskelijoiden tekemät portfolioit.

Sosiaalinen media on mukana perinteisen mediatiedottamisen ohessa. Näyttelystä on laadittu uutinen Taideakatemian Facebook-sivuille. Lisäksi Facebook on toiminut opiskelijoiden sisäisen viestinnän välineenä näyttelytyöskentelyn edetessä. Keväällä 2013 työryhmä kirjoitti yhteisnäyttelytyöskentelystä sen edetessä lisäksi perustamaansa blogiin, josta he eivät kuitenkaan halunneet erityisen julkista, vaikka se onkin julkisessa blogipalvelussa. Opiskelijat eivät vielä opintojensa tässä vaiheessa halunneet blogilleen suurta näkyvyyttä. Kuvataiteen koulutusohjelmalle ollaan parhaillaan perustamassa omaa julkista blogia mm. juuri näyttelytyöskentelyjen prosesseista kertomisen mediaksi.

Suomen kielen ja viestinnän opinnoissa opiskelijat laativat myös raportin yhteisnäyttelytyöskentelystä. Raportin laatiminen edellyttää puolestaan työpäiväkirjan pitämistä. Raportin laatimisen yhteydessä opitaan paitsi raportoinnin käytänteitä myös laajahkon työskentelykokonaisuuden ajatuksellista ja prosessuaalista hallintaa, siis projektityöskentelytaitoja.

Opiskelijat tekevät taidetta ja tekstejä, puhuttuja ja kirjoitettuja. He myös saavat palautetta niistä sekä vertaispalautteena että opettajilta, ja parhaassa tapauksessa myös mediassa.¹ Raporttipalautteen ja palautteen tiedotustilaisuudessa tai avajaisissa pidetyistä teos- ja taiteilijaesittelyistä annan kirjallisesti opintojakson päätyttyä Optimassa, mutta muista tehtävistä opiskelijat saavat suullisen palautteen työskentelyn yhteydessä. Portfolio- ja teoskriittikkejä on vuosien varrella pidetty yhdessä kuvallisen ilmaisun opettajien kanssa – joskin tilanteen niin vaatiessa toisinkin.

PALAUTE JA TULOKSET

Olen pyytänyt opiskelijoilta palautetta opintojaksoista Optimassa. Viimeisimmän kuvataiteen suomen kielen ja viestinnän opintojakson toteutuksen palautekyselyssä keväällä 2013 opiskelijat pitivät suomen kielen ja viestinnän opintojen sijoittamista yhteisnäyttelyn yhteyteen hyvin tai erittäin hyvin sopivana (87,5 % vastanneista). Vastanneista 81,5 % katsoi osaamisensa opintopaksoon sisältyneissä asioissa opintojakson päätyttyä hyväksi tai erinomaiseksi. Vastanneista opiskelijoista 81,25 % piti työmäärää hyvänä, ja opetusjärjestelyihinkin oltiin tyytyväisiä (87,5 %).

HAASTEET

Haasteellisimmaksi vuosien varrella on osoittautunut opettajien yhteissuunnittelu riittävän ajoissa. Suomen kielen ja viestinnän opinnot alkavat nykyisin useimmiten jo ennen kuin kuvallisen ilmaisun opinnot ja yhteisnäyttelyn työskentäminen. Tunneillani opiskelijat tulevat uteliaiksi ja haluavat kuulla yhteisnäyttelyn tehtävänannon ja toimintansa kehityksen saman tien, kun käymme läpi suomen kielen ja viestinnän tehtävien tehtävänantoja – ne kaikkihan liittyvät

---

1. Keväällä 2013 yhteisnäyttely oli nimeltään 27 näkymää todellisuuteen. Siitä Turun Sanomien toimitus laati pienen näyttelyä ennakoivan uutisen 20.5.2013 otsikolla Taideopiskelijat ottavat selvää todellisuudesta. Keväällä 2004 Turun Sanomat laati silloisesta kuvataiteen ensimmäisen vuoden opiskelijoiden yhteisnäyttelystä varsin laajan jutun, joka löytyy Turun Sanomien verkkolehden arkistosta, ks. <http://www.ts.fi/teemat/treffit/1073950866/TULEVAISUUDEN+TAIDETTA>. Samoin vuoden 2012 Rakenteilla-nimisestä yhteisnäyttelystä TS kirjoitti laajasti (24.5.2012) otsikoituen Nuoret kuvataiteilijat muutoksen keskellä.

yhteisnäyttelyyn. Tällainen ennakoiden herätetty tiedonhalu ja toimintatarmo voivat toki edistääkin työskentelyä, kun se sitten odotettuna alkaa.

Toinen haaste on liittynyt palautteen antoon ja samalla yhteissuunnitteluun: takavuosina me opettajat emme aina muistaneet sopia työnjakoa palautteen annon suhteen riittävän yksityiskohtaisesti keskenämme, jolloin etenkin portfolioista annettu palaute saattoi jäädä vähäiseksi. Olemme kuitenkin ottaneet opiksemme ja pyrimme suunnittelemaan yhteisnäyttelykokonaisuuden riittävän ajoissa yhdessä kaikkia palautteenantoja myöten.

Tällainen ammattialan toimintaan integroitu suomen kielen ja viestinnän opintojakso ei luonnollisestikaan sovellu kokonaan verkossa opiskeltaviksi opinnoiksi. Verkko-opinnoilla voitaisiin lisätä opiskelun yksilöllisyyttä opintojen ajoituksen suhteen, mihin tarvetta esiintyy monista eri syistä. Ratkaisuna olen käyttänyt yhteisnäyttelyyn integroidun opintojakson ohessa mahdollisuutta opiskella suomen kielen ja viestinnän opintojakso kokonaan verkko-opintoina Taideakatemian yhteisellä opintojaksolla. Kokonaan verkossa opiskeltava suomen kielen ja viestinnän opintojakso on tarkoitettu niille Taideakatemian opiskelijoille, joilla ei ole ollut mahdollisuutta opiskella oman ryhmänsä mukana lähiopetuksessa.

KOKEMUKSET JA HAVAINNOT

Opettajana olen pitänyt todella paljon työskentelystä opiskelijoiden ja muiden opettajien kanssa yhteisnäyttelyn hyväksi. Opiskelijat ovat olleet erittäin motivoituneita; he ovat viime vuosina oma-aloitteisesti organisoineet työryhmänsä sisäisen viestinnän toimimaan mainiolla tavalla Facebook-ryhmän kautta. Opiskelijat ovat toimineet erittäin aktiivisesti paitsi lähiopetustunneilla myös tuntien ulkopuolella. Tunnit onkin käytetty lähinnä niiden asioiden työstämiseen, joissa on välttämätöntä kaikkien olla läsnä ja yhdessä keskustella asioista. Esimerkiksi näyttelyn nimi ideoitiin keväällä 2012 siten, että ensin opiskelijat ideoivat spontaanisti Facebook-ryhmässään näyttelylle nimeä. Tunnilla sitten yhdessä valittiin ehdotusten joukosta se, johon kaikki voivat sitoutua; valituksi tuli *Rakenteilla*. On erittäin tärkeää, että opiskelijat työskentelevät tavoitteellisesti ja innostuneesti paitsi tunneilla myös itsenäisesti, sillä lähiopetuksen käytettävän työaikaresurssin määrä tuskin tulee jatkossa-kaan kasvamaan, päinvastoin.

Lisäksi olen itse päässyt perehtymään kuvataiteen maailmaan integroidun opetuksen myötä. Integroitu opetus tarjoaakin kielten ja viestinnän opettajille mahdollisuuden perehtyä kunkin ammattialan viestinnän erityispiirteisiin ja ammattialaan laajemminkin. Parhaimmillaan eri asiantuntijoiden yhteistyö tuottaa vahvaa ammattialan ja pedagogista osaamista – tukemaan opiskelijan oppimista.

Opiskelijan on puolestaan mahdollista kokea työskentely integroiduissa opinnoissa autenttisenä ja monesta näkökulmasta yhtä aikaa, sekä teoreettisena että toiminnallisena. Näin voidaan saavuttaa hyviä oppimistuloksia ja opiskelijat pysyvät ryhmän mukana suunnitellussa opiskeluaikataulussa. Työelämän käytänteissä pysytään ajan tasalla – ja samalla uudistetaan niitä.

VIESTINTÄÄ JA YHTEISTYÖTÄ AUTENTTISESSA TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ

Jatkamme Turun ammattikorkeakoulun kuvataiteen koulutusohjelmassa hyväksi ja tulokselliseksi osoittautunutta toimintatapaa, jota on kehitetty vuosien ajan. Vasta useamman toteutuksen kautta ovat löytyneet kaikkein toimivimmat tavat työskennellä. Toimintaympäristön muuttuessa myös toimintatapoja on tietysti muokattava kerta kerralta. Kuvataiteen koulutusohjelman oma blogi tarjoaa jatkossa kavanan yhteisnäyttelyn työstämisestä viestimiseen.

Kokemusteni valossa kaikille ammattikorkeakouluopiskelijoille yhteiset kielipinnot toteutuvat parhaiten siten, että ammatti kieli- ja viestintäosaamistarpeineen otetaan huomioon sisällöissä ja toteutustavoissa, vaikka opetuksen perusta onkin kaikille ammattikorkeakouluopiskelijoille yhteinen. Viestintä mahdollisimman autenttisessa toimintaympäristössä tukee oppimista.

Taideakatemian kuvataiteen ensimmäisen vuoden opiskelijoiden kevätnäytely on löytänyt paikkansa turkulaisen kuvataiteen kentällä. Tämä seikka edistää mediaviestinnän onnistumista tavoitteessaan: siinä, että yhteisnäytelystä kirjoitetaan ja kerrotaan mediassa. Mediaosumat palkitsevat opiskelijoita viestintätyössään. Ne osoittavat, että viestintätyötä kannattaa tehdä ja että valitut työskentelytavat ovat niitä oikeita ja tuloksellisia työelämän tapoja. Tekemällä yhteistyötä ammattialan muiden opettajien ja työelämän toimijoiden kanssa kielten ja viestinnän opettajat tekevät oman asiantunte-

muksensa näkyväksi ja tarjoavat sen muiden käyttöön. Näin he perustelevat ja lunastavat paikkansa joukkueessa, joka valmentaa opiskelijaa oman alansa ammattilaiseksi.

KIRJALLISUUTTA

Säynekoski, M. 2004. Tulevaisuuden taidetta. Setelisilpusta muotoutui maapallo. Turun Sanomat 3.3.2004. Viitattu 24.1.2014 <http://www.ts.fi/teemat/treffit/1073950866/TULEVAISUUDEN+TAIDETTA>.

Professional English in E-business
Integrointia

Liiketalous/Business

Työyhteisöviestinnän klinikat
Venäjää ja logistiikkaa

BusinessStartti

English in Practice Enterprise

TYÖYHTEISÖViestinnän KLINIKKA – UUDENLAISTA YHTEISTYÖTÄ TYÖELÄMÄN JA OPISKELIJOIDEN KESKEN

Paula Aali & Sinikka Leino

Turun ammattikorkeakoulussa liiketalouden opiskelijoiden opinto-ohjelmaan kuuluu työyhteisöviestintää kaikkiaan kuuden opintopisteen verran. Opintojakson laajuus on mahdollistanut aiheen monipuolisen käsittelytavan, mutta vielä tehokkaampi konkretisointi tuntui hyvältä ajatukselta. Ajatus työyhteisöviestinnän klinikatoiminnasta syntyi keväällä 2013. Klinikka päätettiin toteuttaa lokakuussa 2013, jolloin opiskelijat saivat ryhtyä valmistautumaan klinikkapäivään heti opintojakson alettua syyskuun alussa.

Klinikalle kutsuttiin edustajia erilaisista työyhteisöistä sekä julkiselta että yksityiseltä puolelta. Kutsussa kerrottiin, että Turun ammattikorkeakoulu järjestää työyhteisöviestinnän kipupisteisiin ja ratkaisuihin keskittyvän teema-aamupäivän. Työyhteisöviestinnän klinikan ideana oli selvittää organisaatioiden tyypillisiä työyhteisöviestinnän haasteita erityisesti muutosten näkökulmasta ja keinoja ratkoa niitä. Ajatuksena oli, että yritykset lähettävät etukäteen kysymyksiä tiettyyn sähköpostiosoitteeseen ja opiskelijat ratkovat kysymyksiä ja haasteita etukäteen ja esittävät ratkaisuja klinikkatilaisuudessa.

UUDENLAISTA OPETTAJUUTTA

Perinteinen luento-opetus on opettajan kannalta helppoa mutta myös turruttavaa. Opiskelijoille se tuntuu olevan lähinnä puuduttavaa, vaikka toisaalta luennoilla istuminen on opiskelijoille myös helppoa, sillä se vaatii usein vain istumalihaksia. Uusien opiskelutapojen myötä perinteiset opettajan ja opiskelijan roolit uudistuvat. Tällöin tärkeäksi tekijäksi nousee luottamus: opettajan

tulee pystyä luottamaan opiskelijoiden kykyyn, taitoon ja haluun onnistua annetuissa tehtävissä.

Opettajan kannalta klinikkatoiminta oli todella haastavaa ja samalla myös inostavaa. Piti miettiä, miten löytää motivoituneita ja esiintymisintoisia opiskelijoita mukaan klinikkatyöhön. Miten kehittää heidän tukenaan vastauksia yritysten vaativiinkin kysymyksiin? Miten olisi mahdollista saada kaikki toimimaan klinikkatapahtuman onnistumiseksi, vaikkapa aikataulujen osalta?

Työyhteisöviestinnän opintojakso on mahdollista suorittaa eri tavoin. Osa opiskelijoista valitsee nk. vaihtoehdoisen tavan, jolloin oppimispäiväkirjaa kirjoittamalla ja aiheeseen liittyviä tekstejä palauttamalla työskennellään ammatikorkeakoulun osuuskunnissa tai projekteissa ja opitaan asioita käytännössä, ilman oppitunneille osallistumista. Suurin osa opiskelijoista valitsee kuitenkin tavanomaisemman opiskelutavan, eli osallistutaan oppitunneille, tehdään harjoituksia sekä suullinen ja kirjallinen raportti valitun yrityksen viestinnästä opetuksen tahtiin. Klinikkatyöskentely antoi perinteiseen suoritustapaan uuden vaihtoehdon: normaalin raportoinnin sijaan opiskelija osallistuisi klinikkapäivään, laatisi sinne esityksen, osallistuisi keskusteluun ja tekisi tästä sitten kirjallisen raportin.

VIESTINNÄLLISET KIPUPISTEET TYÖYHTEISÖISSÄ

Elämme muutosten aikaa monessa mielessä. Toimintaympäristömme on dynaaminen ja turbulenti, suhde työhön ja työyhteisöön muuttuu, vuorovaikeus ja kommunikointi muuttuvat ja työnantajamaineen merkitys kasvaa. Viestinnän merkitys on muutosten myötä kasvanut koko ajan sekä työyhteisöissä että yksilötasolla. Erityisesti sisäisen viestinnän merkitys on oivallettu tärkeäksi ja toisaalta myös vaativaksi. Organisaatioiden koon kasvaessa sisäinen viestintä on muuttunut todella haasteelliseksi.

Sisäinen viestintä liittyy keskeisesti johtamiseen, ja on tärkeää, että johto on sitoutunut viestintään ja ymmärtää sen tärkeyden. Jokaisella työpaikalla on omat päämääränsä, jotka sen jäsenet tuntevat hyvin tai huonosti. Tietämys on riippuvainen mm. esimiesten tahdosta jakaa tietoa ja tehdä se oikealla tavalla ja kielellä, jotta se ymmärretään. Toinen vastuuosapuoli on henkilöstö ja heidän kiinnostuksensa ja valmiutensa ottaa tietoa vastaan. Positiivisen viestintäilmapiiirin luominen on tahdon asia, eikä se synny itsestään. Työyhteisöviestintä

tinnällä on aina tarkoitus vaikuttaa. Hyvin toimiva ja laadukas sisäinen viestintä vaikuttaa positiivisesti henkilökunnan sitoutumiseen, innovaatiokykyyn ja työyhteisön ilmapiiriin. Jatkuva kiire, pienentyvät viestintäresurssit, kompetenssien puute ja esimiesviestinnän laiminlyönti vähentävät työyhteisöviestinnän mahdollisuutta tarjota lisäarvoa organisaation toimintaan.

Työyhteisöviestinnän onnistumiseksi on tärkeää viestiä avoimesti ja oikea-aikaisesti, mieluummin liian paljon kuin liian vähän. Tärkeää on tähdätä työyhteisöviestinnällä yhteisen ymmärryksen ja luottamuksen rakentamiseen, ylläpitää arvostavaa vuoropuhelua ja pitää viestit selkeinä. Tärkeää on myös kannustaa kaikkia viestintään, sillä viestintä on kaikkien vastuulla. Nykyisin tietoa on niin valtavasti, että jokainen joutuu vastaamaan siitä, että hankkii itse työn tekemistä varten tarvitsemansa olennaisen tiedon eri lähteistä ja myös jakaa tietoa muille.

Työyhteisöviestinnässä kannattaa olla ennakkoluuloton uusien ideoiden suhteen. Esimerkiksi sosiaalinen media on tärkeää myös työyhteisöviestinnässä ja tarjoaa uusia mahdollisuuksia viestinnän kehittämiseksi. Sosiaalinen media avaa sellaisen verkoston ja nopeuden tiedon välittämisessä, josta ei aiemmin voinut uneksiakaan.

Suurimmat hyödyt sosiaalisesta mediasta saavat yritykset, jotka osaavat käyttää sitä hyväkseen sekä yrityksen sisäisissä prosesseissa että toiminnassaan asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. EVAn raportin (2011) mukaan yritysten ei pidä nähdä sosiaalista mediaa pelkkänä markkinoinnin välineenä. Sosiaalinen media on ennen kaikkea sisäisen viestinnän ja asiakaspalvelun työkalu, joka muuttaa yrityksen toimintatapoja ja työ kulttuuria. Sisäisen viestinnän uudet tavat jakaa sosiaalisen median avulla tietoa ja osaamista organisaation maantieteellisten rajojen yli lisäävät tietotyön tuottavuutta.

OPISKELIJAT HAASTEIDEN EDESSÄ

Työyhteisöviestinnän klinikalle ilmoittautui halukkaiksi osallistujiksi yhteensä 11 opiskelijaa. Opiskelijoille jaettiin aihealueet lokakuun alussa, jolloin valmistautumisajaksi jäi neljä viikkoa. Aihealueet muodostuivat lopulta seuraavanlaisiksi:

1. toisten arvostaminen, palautteen antaminen ja saaminen sekä vastuullisuus työyhteisössä
2. kuuntelutaitojen merkitys sekä erilaiset ihmiset viestijöinä työyhteisöissä
3. sosiaalinen media: Facebook, Twitter ja Pinterest työyhteisöviestinnässä
4. työyhteisön arvojen näkyvyys työyhteisöviestinnässä
5. intranetin käytön tehostaminen, ilmoitustaulujen merkitys sekä sisäiset tiedotteet ja niiden hyödyntäminen työyhteisöviestinnässä
6. työyhteisön arvomaailmasta viestiminen uusille työntekijöille
7. henkilöstökyselyt ja vapaamuotoiset foorumit sisäisen viestinnän välineinä (kahvi- ja ruokatauot, käytäväkeskustelut)
8. strategiaviestintä
9. muutosviestintä
10. tehokkaat ja tulokselliset palaverikäytännöt.

Kymmenen aihekokonaisuutta jaettiin opiskelijoille siten, että aihe 5 annettiin parityönä selvitettäväksi, muut aiheet yksilötöinä. Tavoitteena oli, että opiskelijat selvittäisivät aihetta ja laatisivat siitä lyhyehkön, maksimissaan kymmenen minuuttia kestävä esityksen. Esitysten pohjalta voitaisiin keskustella yhteistyöryitysten kanssa aiheesta.

Yhteistyöryityksiksi lupautuivat seuraavat:

- Palvelukoti Piikkiön Olivia
- Villa Hirvensalo / Attendo Oy
- Naantalin kaupunki
- Tilikeskus-yhtiöt
- Taitoa Oy
- Aktia Henkivakuutus Oy
- Teleste Oyj
- Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri
- Raina-säätiö
- Varsinais-Suomen verotoimisto
- Apetit Oyj.

Työyhteisöviestinnän klinikkapäivään osallistuivat myös Fakta-lehden toimittaja ja kuvaaja.

ONNISTUNUT KOKONAISUUS

Varsinaisen klinikkapäivän lähestyessä olivat sekä opiskelijat että järjestäjät hieman jännittyneitä siitä, miten päivä sujuisi. Opiskelijat jännittivät ehkä eniten sitä, miten osallistujat suhtautuisivat heidän ajatuksiinsa. Tärkeintä oli kuitenkin, että he toisivat rohkeasti esiin omat mielipiteensä. Opiskelijoilta ei odotettukaan luennointia tai valmiita ratkaisuja, vaan pikemminkin tuoreita näkökulmia.

Klinikkapäivän aluksi keskusteltiin sisäisen viestinnän suurimmista haasteista nykyisessä työelämässä. Haasteina yritysten edustajat toivat esille seuraavia asioita:

- viestien ymmärrettävyys ja samanlaisuus kaikille
- viestien saavutettavuus: kaikki eivät ole tietokoneen vieressä päivittäin
- työmotivaation vaikutus viestien perillemenoon
- viestintävastuut: miten saada viestit perille oikeaa kautta, mikä korostuu erityisesti poikkeustilanteissa (esim. YT-neuvottelut)
- viestien ymmärrettävyys ja selkeys kansainvälisissä ja erikielisisä työyhteisöissä
- viestinnän henkilökohtaisuus.

Keskustelun jälkeen opiskelijat aloittivat aiheidensa esittelyn. Esitykset olivat todella antoisia ja selkeitä huumoria unohtamatta ja saivat aikaan sekä hymyjä että keskusteluja. Järjestäjien kannalta parasta oli huomata, että sekä yritysten edustajat että opiskelijat olivat yhteistyöhaluisia. Jokaisen esityksen jälkeen syntyi keskustelua, joka taas johdatti seuraavaan esitykseen.

Tapahtuma sai sekä yritysten edustajilta että opiskelijoilta hyvää palautetta. Yritysten edustajat olivat positiivisesti yllättyneitä opiskelijoiden hyvistä esityksistä ja ideoista, ja opiskelijat puolestaan pitivät hyvänä tämänkaltaista opiskelumahdollisuutta. Yritysten palautteessa oli myös hyviä kehittämideoita tällaisen teemapäivän toteuttamiseksi. Opiskelijat voisivat esimerkiksi esittää viestintään liittyviä väitteitä, joita voitaisiin pohtia pienryhmissä. Lisäksi nuoret voisivat tuoda esille omaa opiskeluaan ja mahdollisuuksia pro-

jektitöihin yrityksissä. Annetun palautteen pohjalta yhteistyötä varmasti jatketaan jossain muodossa.

Yhteistyö opettajan ja projektipäällikön välillä alkoi satunnaisesta keskustelusta, jossa ei vielä ollut tarkkaa tietoa siitä, miten tapahtuma etenisi ja miten se voisi onnistua, mutta positiivinen kokemus innostaa jatkamaan tällaista yhteistyötä. Erityisen merkittävää tällainen yhteistyö on opetuksen elävöittäjänä ja autenttisten tilanteiden esittelijänä. Myös opiskelijoiden vastuu omista esityksistä kasvaa, kun kuulijoina on opettajan lisäksi edustajia muista työyhteisöistä. Lisäksi innokas keskustelu antoi ymmärtää, että työyhteisöissä on tarvetta pohtia viestinnän haasteita laajemminkin.

KIRJALLISUUTTA

Isokangas, A. & Kankkunen, P. 2011. Suora yhteys. Näin sosiaalinen media muuttaa yritykset. Helsinki: EVA.

Juholin, E. 2008. Viestinnän vallankumous. Löydä uusi työyhteisöviestintä. Helsinki: WSOYpro.

Moisalo, V.-P. 2011. Uusi HR. Arjen henkilöstöjohtamista. Helsinki: Infor.

RUSSIAN TRADE – KAUPANKÄYNNIN PERUSTEITA JA KULTTUURIA LOGISTIIKAN OPISKELIJOILLE

Jonna Arböl & Jaana Kaartovuori

Russian Trade oli Turun ammattikorkeakoulun liiketoiminnan logistiikan opiskelijan projektityönään järjestämä viiden opintopisteen laajuinen opintojakso saman koulutusohjelman opiskelijoille. Opintojakso järjestettiin keväällä 2013, ja se muodostui viidestä luennosta ja ekskursiona Pietariin. Opintojaksolla integroituivat Venäjän kauppaan, vientitoimintaan, sopimus juridiikkaan sekä venäjän kieleen ja kulttuuriin liittyvät opinnot.

KUVA 1. *Matkalla jalkapallo-otteluun. Kuva Timo Turkia.*

OPINTOJAKSON OSANOTTAJAT

Luennoille osallistui 33 opiskelijaa, ja lisäksi paikalla oli opintojakson järjestänyt opiskelija sekä joukko logistiikan koulutusohjelman opettajia. Opintojakso oli jaettu kahteen osaan siten, että luennoista muodostui oma kolmen opintopisteen kokonaisuus ja ekskursion Pietariin kahden opintopisteen kokonaisuus. Molempiin osioihin osallistumalla sai siten viisi opintopistettä. Kaikki luennoilla olleet eivät lähteneet keväiseen Pietariin, mutta siitä huolimatta matkalla oli mukana linja-autollinen innokkaita matkalaisia.

Opintojakso oli suunnattu pääasiassa liiketoiminnan logistiikan opiskelijoille, mutta siihen osallistui kiinnostuneita opiskelijoita myös muista koulutusohjelmista. Edustettuina olivat ainakin liiketalouden, palveluiden tuottamisen, muotoilun ja tuotantotalouden koulutusohjelmat. Lisäksi ekskursion osallistui kanadalainen vaihto-opiskelija.

TAVOITTEET JA INTEGROIDUT OPINNOT

Opintojakson tavoitteena oli perehdyttää opiskelijat venäjänkaupan saloihin ja samalla tutustua venäläiseen kulttuuriin. Monet opintojaksolle osallistuvat olivat jo opiskelleet venäjän kielen alkeita, ja jatkokurssi oli käynnissä samaan aikaan keväällä 2013. Opintojakson tavoitteena oli siten myös rohkaista uuden kielen käyttämiseen todellisissa arkipäivän tilanteissa. Kulttuurintuntemuksen kasvaessa haluttiin lisätä myös kiinnostusta matkailuun Venäjällä.

Liiketoiminnan logistiikan opiskelijoilla painottuvat erilaiset liiketalouden opinnot logistisen osaamisen lisäksi. Tällä opintojaksolla perehdyttiin tarkemmin nimenomaan Venäjän kauppaan ja siihen liittyviin asioihin. Logistiikan ammattilaisten on hallittava koko toimitusketju ja ulkomaankaupan vaatima erityisosaaminen. Kielitaito puolestaan auttaa selviytymään byrokratiasta ja vaadittavista dokumenteista. Samalla helpottuu asioiminen venäläisten kanssa, koska melko harvat heistä puhuvat englantia. Sekä Russian Trade -opintojaksolla että venäjän kielen opinnoissa käsiteltiin venäläistä kulttuuria erilaisen tehtävien kautta. Kulttuurin, historian ja tapojen tunteminen edesauttaa liiketoimien onnistumista.

Opintojaksolla korostuivat käytöstavat ja niiden merkitys neuvottelutilanteissa. Venäläisten ankara suhtautuminen bisneksen tekoon ja vuosien aikana ta-

pahtuneet muutokset neuvottelutavoissa on otettava huomioon kuten myös neuvottelevien osapuolten asema yrityksessä. Sopimuksen teon jälkeen sosiaaliset käytöstavat ovat kunniaissa, ja yhteistyökumppaneita tulisi tavata säännöllisesti henkilökohtaisesti. Sopimusjuridiikka integroitui myös tähän opintojaksoon, kun pohdittiin tullikäytäntöjä Venäjällä sekä sopimusten sisältöä ja niihin sovellettavaa lainsäädäntöä. Opintojakso antoi paljon käytännön tietoa ja toimintatapoja, miten menetellä tullin kanssa.

LUENNOT

Luento 1 – Johdatus Venäjän yrityskulttuuriin

Ensimmäisellä luennolla puhujana oli Venäjän kaupankillan hallituksen puheenjohtaja Irene Matinpalo. Hän esitteli ensin Venäjän kaupankillan. Seuraavaksi siirryttiin käsittelemään venäjän ilmastoa sekä kieltä, ja niiden kautta siirryttiin liike-elämän käyttäytymissääntöihin Venäjällä. Luennolla käsiteltiin myös venäläistä työaika, byrokratiaa, verkostoja ja korruptiota Venäjällä.

Kaupankäynti venäläisten kanssa on monesti haastavampaa kuin muiden eurooppalaisten kanssa. Tilannetta helpottamaan perustettiin vuonna 1992 Venäjän kaupankilta. Killan tehtävänä on edistää ja kehittää Suomen ja Venäjän välistä kauppaa sekä korostaa sen merkitystä nykypäivänä. Killan tavoitteena on ammattilaisten verkostoituminen ja Venäjä-tietouden lisääminen. Sotakorvaukset olivat pohjana Suomen ja Venäjän väliselle kaupankäynnille, joka jatkui Clearing-kauppana 1990-luvun alkupuolelle asti.

Venäjän kielen osaaminen ja kulttuurin ymmärtäminen ovat onnistumisen kulmakiviä käytäessä kauppaa venäläisten kanssa. Suomalaisten opiskelijoiden harjoittelupaikat Venäjällä ovat killan lobbauksen kohteena. Arvokkaimman opin ja parhaan käsityksen tavoista saa olemalla paikan päällä ja luomalla verkostoja jo opiskeluaikana.

Luento 2 – Kulttuurierot ja menestymisen edellytykset Venäjällä

Toisellaluentokerralla vierailevana luennoijana oli Erja Laakso Sarus Oy:stä. Sarus on perustettu 2007 Salossa, ja se tarjoaa Venäjältä kasvua hakeville yrityksille myynti-, markkinointi- ja valmennuspalveluja.

Tällä luennolla käsiteltiin kulttuurien erilaisuuksia ja niiden merkityksen ymmärtämistä kauppasuhteissa. Venäjällä luottamus on tärkeää, ja venäläiset ovat hyvin verkostoituneita. Byrokratiaa on paljon, koska sillä kompensoidaan epävarmuutta. Viestintä on kontekstisidonnaista, ja sitä pitää osata lukea rivien välistä. Venäjällä ”ei” tarkoittaa ”ehkä”, mutta myös ”kyllä” voi tarkoittaa samaa.

Valtasuhteiden ymmärtäminen on tärkeää. Venäjällä johtaja tekee kaikki päätökset ja työntekijät tekevät ohjeiden mukaan kyseenalaistamatta niitä. Liikeneuvotteluissa asia pitää ottaa myös huomioon siten, että neuvottelukumppanit ovat samantarvoisia. Venäjällä vain johtaja saa allekirjoittaa sopimuksen, joten vastapuolella pitää myös olla johtaja neuvottelemassa ja tekemässä sopimusta.

Markkinatuntemus ja -tutkimus siivittävät yritystä voittoon kaupankäynnissä venäläisten kanssa. Venäjällä on perinteisesti luotettu suomalaiseen laatuun, ja Clearing-kaupan ajoilta tutut tuotteet, kuten Valion juustot ja Reiman vaatteet, ovat edelleen kysytyjä. Laadukkaalla markkinoinnilla luodaan luotettavaa kuvaa yrityksestä ja herätetään asiakkaiden mielenkiinto. Venäläiset pitävät suomalaisia rehellisinä kauppakumppaneina ja Suomea puhtaana maana, jossa on turvallista ja miellyttävää asua. Nämä ovat niitä vahvuuksia, joita on osattava hyödyntää markkinoinnissa.

Venäläiset ovat kuluttajina erilaisia kuin suomalaiset. He rakastavat brändejä ja haluavat käyttää merkkituotteita, koska ne viestivät varakkuudesta, jota venäläiset mieluusti korostavat. Terveys, hyvinvointi ja terveellinen ravinto sekä liikunta ovat nousevia trendejä nuorten ikäluokkien keskuudessa.

Luento 3 – Kauppaedustajat ja jälleenmyyntiverkoston rakentaminen Venäjällä

Kolmannen luennon tuli pitämään Valtteri Montus Högfors Oy:stä. Högfors suunnittelee, valmistaa ja markkinoi venttiilejä, joista 80 % menee vientiin. Luennolla käsiteltiin kauppaedustajien käyttöä ja jälleenmyyjäverkoston rakentamista ja ylläpitoa Venäjällä.

Valtteri Montuksen kuvaus omasta urakehityksestä antoi käsityksen venäläisten luottamuksen hankkimisen vaiheista. Ensin alkuun hän toimi markkinoijana. Vähitellen tehtäväkenttä laajeni jälleenmyyjien avustamiseen ja luentojen pitämiseen. Lisäksi tulivat vielä palaverit johtajien kanssa. Kaupan-

käynnissä henkilökohtaiset suhteet ovat tärkeitä, ja siksi kauppakumppania käydään tapaamassa henkilökohtaisesti useita kertoja vuodessa.

Kilpailu Venäjällä on kovaa, koska siellä on valtavasti luonnonvaroja, joista monet muut maat Suomen lisäksi haluavat päästä osallisiksi. Suomalaisen lisäksi Venäjän kanssa kauppaa käyvät mm. kiinalaiset, korealaiset, saksalaiset ja italialaiset. Kilpailun voittaa yleensä se, joka on paikalla ja osallistuu esittelyihin. Messut eivät ole vientiyrityksen kannalta kannattavia. Messujen kävijämäärästä suurin osa on opiskelijoita ja suunnittelijoita, mutta päätöksentekijät eli johtajat eivät ehdi paikalle. Päätäjille kannattaa järjestää infotilaisuuksia, joissa kerrotaan tuotteista, ja tilaisuudessa voi olla myös muita yrityksiä mukana. Myös korruptio näkyy voimakkaasti venäläisessä liike-elämässä.

Luento 4 - Logistiikka Venäjän kaupassa

CHS Groupista puhujaksi tuli Pasi Noponen. CHS on suomalainen yritys, joka tarjoaa kansainvälisiä kuljetus- ja huolintapalveluita, toimitusketjun hallintaratkaisuja sekä varastopalveluita. Pasi Noposen esitys avasi Venäjän kaupan liittyvän logistiikan epäselvyyksiä ja riskejä sekä antoi konkreettisia työkaluja toimitusketjun analysointiin ja suunnitteluun. Luennolla käsiteltiin toimitusehdon valinnan tärkeyttä, tuontitullauksen merkitystä liiketoiminnassa ja Venäjän WTO-jäsenyyden mukanaan tuomia muutoksia.

Vanha suomalainen bisnesviisaus toteaa, että Venäjä on maa, jossa mikään ei toimi – mutta kaikki järjestyy. Tämä on hyvä pitää mielessä, kun lähtee suunnittelemaan vientiä Venäjälle. Sovitut asiat eivät välttämättä pidä vaan vaativat räätälöintiä. Toimitusehto määrittää vastuun kuljetusten ja tullimuodollisuuksien hoitamisesta. Toimitusehdolla ei ole venäläisille niinkään väliä, mutta viejäyritykselle sillä on. Venäläiset ovat aikaisemmin halunneet hoitaa kaikki muodollisuudet itse, mutta markkinat ovat kypsyneet, ja he haluavat pikkuhiljaa luopua niiden hoitamisesta. Toimitusehdon valinnassa pitää tietää, mitä tekee, ja valita omaan tarpeeseen sopiva ehto.

Venäjän tullilaitos on jaettu kahdeksaan tullipiiriin, joissa on tullipisteet. Tullipisteet ovat itsenäisiä tulosyksiköitä, ja ne hallitsevat 90 000 tullikoodia. Tullilauksen kanssa pitää olla tarkka, koska jos se kestää yli kolme kuukautta, niin tavara siirtyy valtion omistukseen. Vuonna 2014 käyttöön otetaan sähköinen tullaus, mutta se ei muuta prosessin vaiheita. Venäjän WTO-jäsenyyden aiheuttamat muutokset tulevat tapahtumaan hitaasti. Jäsenyys on kuitenkin helpottava tekijä vientikaupan kannalta.

Luento 5 – Vientihuolinta

Viimeisellä luennolla Seija Hummelin-Uusilehto Nurminen Logisticsilta esitelti, miten vientihuolinta käytännössä hoidetaan ja mitä asiakirjoja siihen liittyy. Luennon alussa käsiteltiin kolmansiin maihin kohdistuvan vientihuolinnan sisältöä ja vientimenettelyä. Erilaisia käsitteitä, kuten jälleenvienti, kauttakuljetus ja TIR CARNET, avattiin tarkemmin. Esityksessä perehdyttiin myös sähköiseen vienti-ilmoitukseen ja sen tietosisältöön sekä tarvittaviin liiteasiakirjoihin.

Venäjän laki on hyvin erilainen Suomen lakiin verrattuna. Siksi sopimuksessa on määritettävä huolellisesti kaikki tarvittavat ehdot. Esimerkiksi laatusäännöt ja -standardit ovat erilaisia kuin Suomessa. Riitatilanteita varten on sopimukseen kirjattava, minkä maan lainsäädäntöä sopimukseen sovelletaan. Patentit ja tekijänoikeudet pitää ilmoittaa ja rekisteröidä etukäteen.

EKSKURSIO PIETARIIN

Opintojaksoon liittyvä opintomatka Pietariin tehtiin keväällä 2013. Matkan kesto oli neljä päivää. Opintomatalla käytiin paikallisilla alihankintamessuilla ja tehtiin yritysvierailu huolintaliikkeeseen. Kulttuurin nälkää ruokittiin tutustumiskäynnillä Eremitaasissa ja nähtävyy skierroksella kaupungilla. Opiskelijoille oli annettu tehtäväksi ottaa selvää etukäteen määrätystä nähtävyydestä ja kertoa siitä sitten kierroksella. Osalla opiskelijoista oli ennakkotehtävänä selvittää Pietarin historiaa ennen ja jälkeen vallankumouksen, venäläistä ruokakulttuuria ja Pietarin metroa. Näistä saatiin hyötyä ja huvia bussimatkalle.

Alihankintamessujen tarkoituksena oli tutustuttaa opiskelijat venäläiseen kaupantekotapaan ja antaa mahdollisuus käyttää venäjän kieltä. Messuilla oli edustettuna myös ulkomaisia yrityksiä, pääasiassa Suomesta ja Kiinasta. Yritysvierailu tehtiin Ahlersille, joka on belgialainen logistiikka-alan yritys. Heillä on varasto ja huolintakeskus Pietarin esikaupunkialueella, ja he esittelivät mielellään toimintaansa. Ryhmän otti vastaan toimitusjohtaja, joka kertoi, miten ulkomaalainen yritys pystyy tulemaan Venäjän markkinoille ja voi laajentaa toimintaansa.

Kiertoaajelu Pietarin keskustassa oli antoisa opiskelijoiden esitysten mutta myös erittäin asiantuntevan linja-autonkuljettajan ansiosta. Kuljettaja tunsi

kaikkiin nähtävyyksiin liittyvät tarinat ja osasi kertoa niistä hyvin samalla kun taiturimaisesti ajoi vilkkaan liikenteen keskellä. Eremitaasissa käyntiin oli varattu kaksi tuntia aikaa. Rakennus on valtava, joten siinä ajassa ei ehtinyt tutustumaan kuin pieneen osaan huoneista ja näyttelyesineistä. Kaupungin vanhat osat ovat äärettömän kauniita, ja niiden vastapainona ovat suunnattomat kerrostalolähiöt. Pietariin on viime vuosina rakennettu paljon uutta, mutta sieltä löytyy vielä runsaasti Neuvostoliiton aikana valmistuneita rakennuksia.

Matkalla pääsi käyttämään venäjän kieltä mm. ruokaa tilatessa, ostoksilla ja metrolippuja ostaessa. Matkaan kuului käynti Pietarin esikaupunkialueella olevaan Mega-ostoskeskukseen, jossa on myös Ikean liike. Vapaa-aikaa oli iltaisin, ja sen ryhmän jäsenet käyttivät tutustuen Nevski Prospektin varrella oleviin nähtävyyksiin ja liikkeisiin sekä osallistumalla kulttuurieritoihin, kuten jalkapallo-otteluun ja balettiin. Paluumatkalla pysähdyttiin vielä Viipurin kauppahallissa ja ihailtiin Viipurin linnaa, tosin vain bussin ikkunan läpi.

KUVA 2. Pietarin alihankintamessut. Kuva Timo Turkia.

UUSIA NÄKÖKULMIA JA TULEVAISUUDEN NÄKYMIÄ

Tällainen opintojakso on kieltenopettajan näkökulmasta hyvin erilainen normaaliin työskentelyyn verrattuna. Opettajan rooli oli olla taka-alalla, mikä vaati tavallista enemmän epävarmuuden sietoa opintojakson toteutuksen suhteen. Lisäksi opettaja sai hienolla tavalla päivitystä ammattialan aiheisiin opintojakson asiantuntijaluennoilla. Opiskelijat kirjoittivat jokaisesta luen-

nosta raportin prosessoiden ajatuksiaan käydyistä asioista. Jokainen ymmärsi luennot hiukan eri tavoin, joten kommentit ja mielipiteet raporteissa olivat erinäköisiä eri koulutusohjelmien opiskelijoiden pohdintoina. Raporttien lukeminen poikkesi normaalista kielenopettajan arkityöstä, joten se oli virkistävää vaihtelua ja toi uusia näkökulmia sekä rohkeutta opetuksen uudenaikaiseen toteuttamiseen. Opiskelijoista huokuva innostuneisuus ja tyytyväisyys antoivat opettajalle onnistumisen tunteen.

Opintojaksosta saatu palaute on ollut pääasiassa positiivista. Aina löytyy kehittämiskohteita, mutta nyt ensimmäistä kertaa järjestetty opintojakso oli kokonaisuutena onnistunut. Kokemuksena opintojakso oli erittäin kasvattava ja avartava. Monet epäluulot karisivat sen aikana, ja matka avasi silmät Venäjän nopean kehityksen suhteen. Opintojaksosta oli konkreettista hyötyä esim. heti kesällä, kun opiskelija kesätyössään täytti rahtiasiakirjoja Venäjälle vietävistä kuormista.

Russian Trade -opintojakso saa jatkoa keväällä 2014, kun toisen vuoden liiketoiminnan logistiikan opiskelijat järjestävät sen projektiopintoina. Opintojaksolle on ollut innokkaita tulijoita jo ennen kuin sitä oli edes aloitettu suunnittelemaan. Tästä on helppo jatkaa ja muokata opintojaksoa tulevien tarpeiden mukaan. Tulevalle opintojaksolle on suunniteltu muun muassa luennoitsijaa Pietarin yliopistosta lisäämään venäläistä näkemystä Venäjän bisnes-kulttuurista ja tuomaan kansainvälisyyttä opintojaksolle. Samalla lisätään korkeakoulujen välistä yhteistyötä ja pyritään luomaan mahdollisuus vierailla Pietarin yliopistossa ja tutustua heidän opetusjärjestelmäänsä. Vierailukohteisiin Pietarissa yritetään löytää myös suomalaisia yrityksiä, jotka toimivat Venäjällä.

YHTEISTYÖ JA TOIMINNALLISUUS BISNESSTARTTI- OPPIMISYMPÄRISTÖSSÄ

Anne-Marie Jünger & Jaana Szinovatz

Turun ammattikorkeakoulun Salon toimipisteessä on opiskeltu liiketaloutta yli kymmenen vuoden ajan harjoitusyritystoimintana: opiskelijaryhmä perustaa virtuaaliyrityksen ja toimii tässä ympäristössä kahdeksan kuukauden ajan. Syksyllä 2013 lanseerattiin BisnesStartti-oppimisympäristö, joka sisältää liike-toimintaosaamisen perusteiden lisäksi kieli- ja viestintäopintoja, liike-elämän oikeustietoa, markkinointia, taloushallintoa ja tietoteknisten taitojen harjoittelun.

BISNESSTARTTI TYÖELÄMÄLÄHTÖISENÄ OPPIMISYMPÄRISTÖNÄ

Syksyllä 2013 kaikki ensimmäisen vuoden yrittäjyyden ja liiketoimintaosaamisen opinnot integroitiin opiskelijoiden aktiivisuutta ja tiimityötä painottavaan oppimisympäristöön, BisnesStarttiin. Tähän virtuaaliyritystoimintaan osallistuu vuosittain 60 liiketalouden opiskelijaa. Opettajien yhteistyö alkoi kevään 2012 suunnittelupäivänä, jossa BisnesStartti-vaiheiden tavoitteet, sisältö ja keskeiset oppimistehtävät sovittiin yhdessä. Keskeiset tiedot koottiin yhteiseen virtuaaliseen oppimisympäristöön, Optima-työtilaan, johon tehtiin opiskelijoiden ajankäytön seuraamista helpottamaan tehtäväkalenteri, ja opetusmateriaali koottiin materiaalipankkiin. Ajatuksena oli, että opettajat koontuisivat säännöllisesti ja voisivat reagoida nopeasti mahdollisiin pulmatilanteisiin. Tavoitteena oli myös varmistaa opiskelun tasainen kuormitus.

Liiketalouden opiskelijat toimivat noin kymmenen hengen pienryhmissä. Kukin ryhmä sisustaa itselleen toimistomaisen työympäristön. Toiminnan käynnistyessä opiskelijat sopivat työnjaosta ja valitsevat toimitusjohtajan, markki-

nointitiimin, taloushallintotiimin sekä osto- ja myyntitiimin jäsenet. Opiskelijat perustavat virtuaaliyrityksen ja käyvät kauppaa simuloidussa ympäristössä. Virtuaaliyritys toimii oikean yrityksen tavoin mutta kuitenkin niin, että tavara ja raha eivät fyysisesti vaihda omistajaa.

BisnesStartti-ohjaaja toimii ryhmän tuutorina ja vastaa BisnesStartti-vaiheen arvioinnista. Arviointi koostuu portfolioista ja 360 asteen arvioinnista, joka käsittää opiskelijoiden vertaisarvioinnin, opiskelijan itsearvioinnin ja ohjaajien palautteen. Ohjaaja kokoaa arvioinnin ja pitää kehityskeskustelut opiskelijoiden kanssa. Integroitujen opintojaksojen opettajat – kielten ja viestinnän opettajat, matematiikan opettaja, oikeustiedon ja taloushallinnon opettaja – vastaavat oman aineensa toteutuksesta (ks. kuvio 1). Liiketoimintaosaaminen kulmineoituu lukuvuoden aikana käytännössä toteutettavaan projektiin, joka toimii askeleena toisen vuoden opintoihin BisnesAkateмиassa.

BisnesStartti 1, Liiketoiminnan suunnittelu	Viestinnän perusteet	Englannin kieli	Svenskan i arbetslivet	Liike-elämän oikeustieto	Markkinointi	Taloushallinto	ICT
BisnesStartti 2, Liiketoiminnan käynnistäminen							
BisnesStartti 3, Liiketoiminnan ylläpito ja kasvattaminen							
BisnesStartti 4, Liiketoiminnan arviointi ja kehittäminen							
BisnesStartti 5, Käytännönläheinen projekti							

KUVIO 1. Ensimmäisen vuoden opiskelijan BisnesStartti-opinnot.

TIIMITYÖTÄ JA PROJEKTINHALLINTAA

BisnesStartti-työskentelyssä opiskelijat oppivat viestintää ja tiimityötä käytännössä. Opettajat tekevät yhteistyötä ja kehittävät yritystoimintaan sopivia oppimistehtäviä teoriapohjan vahvistamiseksi.

Opiskelija kohtaa erilaisia viestintätilanteita jo yrityksen perustamisvaiheessa. Ryhmän pelisäännöt, tavoitteet ja toimintatavat sovitaan heti toiminnan alussa, ja opiskelijoita kannustetaan miettimään toimintaa ohjaavaa näkemystä tai mottoa. Viikoittaisissa aamupalaverissa on vaihtuva puheenjohtaja ja sihteeri, jotta jokainen oppii toimimaan kokouksen puheenjohtajana ja tekemään muistioita. Viestinnän opettaja ohjaa kokouskäytäntöjen aloittamista

ja muistioiden kirjoittamista, ja BisnesStartti-ohjaaja seuraa työskentelyn sujumista. Kerran viikossa aamupalaveri pidetään englanniksi. Ryhmä sopii sisäisen viestinnän käytännöistä, ja opiskelijat käyttävät usein mm. Facebookia, WhatsAppia ja Skypeä.

Opiskelijat miettivät yrityksen liikeidea, laativat liiketoimintasuunnitelman ja ideoivat markkinointia, mikä kehittää samalla neuvottelutaitoja. Markkinointi ja viestintä ovat keskeisiä yrityksen tuotteiden ja palveluiden tunnetuksi tekemisessä. Yhteiset oppimistehtävät tukevat markkinoinnin suunnittelua, ja viestinnän opettajan yritysanalyysitehtävä, jossa opiskelija perehtyy esimerkkiyrityksen markkinointiviestintään ja imagoon, tukee yrityksen graafisen ilmeen luomista. Opiskelijat suunnittelevat esitteitä, tekevät yritykselle verkkosivut, pitävät blogia, tekevät tuote- tai palveluluettelon ja lähettävät sähköpostiviestejä mahdollisille asiakkaille.

Opiskelijat myös pitävät hissipuheita ja yritysesittelyjä todentuntuisissa kohtaamistilanteissa. Viestinnän opettaja ja BisnesStartti-ohjaajat antavat palautetta esityksistä yhdessä laaditun palautelomakkeen pohjalta. Syksyn kohokohtana ovat pankkineuvottelut, joissa yritykset esittelevät liiketoimintasuunnitelman ja budjetin oikeille pankinjohtajille saadakseen lainaa toiminnan pyörittämiseen. Pankkineuvotteluihin valmistautuessaan opiskelijat kiinnittävät huomiota esiintymiseensä, puhetapaansa ja pukeutumiseensa. Samalla on käynnissä myyntikilpailu, jonka aikana sovitaan asiakastapaamisia ja käydään myyntineuvotteluja. Viestintä- ja vuorovaikutustaidot kehittyvät, kun opiskelijat miettivät, miten myyntiargumentit voidaan esittää asiakaslähtöisesti ja vastaväitteet käsitellä niin, että keskustelun ilmapiiri säilyy hyvänä. Kirjallinen viestintä kehittyi, kun opiskelija laatii raportteja, muistioita ja yritystoiminnassa tarvittavia lomakkeita. Myös raportointitaidot opitaan työskentelyn edetessä. Viestinnän opettaja arvioi yhteisiä oppimistehtäviä yhdessä BisnesStartti-ohjaajien kanssa.

Työskentelyssä käytetään oppimispäiväkirjaa, jonka tavoitteena on käynnistää kirjoittamisprosessi ja seurata työskentelyn onnistumista. Kunkin BisnesStartti-vaiheen alkuinfossa esitellään vaiheen tavoitteet, sisältö ja arviointikriteerit. Tämän jälkeen opiskelija asettaa itselleen kolme oppimistavoitetta, jotka hän kirjaa oppimispäiväkirjaan. Tavoitteena voi olla esim. budjetin kirjoittaminen, englannin opiskelu ja aktiivisuuden lisääminen. Opiskelija pohtii työskentelyn onnistumista ja kirjaa viikoittain omia ajatuksiaan opiskelusta ja tavoitteiden toteutumisesta. Moduulin lopussa opiskelija kirjoittaa 1–3-sivuisen

yhteenvedon työskentelystään. Raportointiohje on kirjattu asiakirjamallipohjaan, jota opiskelijan on tarkoitus soveltaa. Raportissa opiskelija pohtii mm. seuraavia kohtia:

- BisnesStartti-ryhmätyöskentelyn onnistuminen
- opiskelijan oman työskentelyn onnistuminen ryhmässä
- opiskelijan oma toiminta ja oppiminen BisnesStartti-vaiheen aikana
  - yhteistyö ja vuorovaikutus
  - oma-aloitteisuus ja aktiivisuus
  - epävarmuuden ja erilaisuuden sietäminen
  - projektityöskentelytaidot
  - ict-työkalut/viestintä/markkinointi/taloushallinto/kielet/oikeusoppi
  - vaiheen asiasällöt – Mitä teit? Milloin? Miten onnistuit?

Lopuksi opiskelija antaa itselleen arvosanan työskentelystään.

BisnesStartti-ohjaaja käy opiskelijan kanssa palautekeskustelun, jossa arvioidaan opiskelijan työskentelyä, oppimista ja tavoitteiden toteutumista. Oppimispäiväkirja, vertaisarviointi ja kehityskeskustelu antavat ohjaajalle käsityksen opiskelijan työskentelystä ja tiimityön onnistumisesta.

TYÖELÄMÄLÄHTÖISYYS LISÄÄ YHTEISÖLLISYYTTÄ

Työntekijän rooli yritys-elämässä on muuttunut. Työ on usein tiimityötä, jossa mietitään yhdessä ratkaisuja ja etsitään uusia toimintamalleja. Työntekijän pitää toimia itseohjautuvasti, sillä esimiehen tehtävänä ei ole enää ohjeiden antaminen työntekijöille, vaan asiantuntijan tai tiimin työskentelyn tukeminen. Työelämä muuttuu, joten opiskelijoilta odotetaan aktiivisuutta, omatoimisuutta, luovuutta ja epävarmuudensietokykyä. Näitä taitoja on kuitenkin vaikea saavuttaa perinteisen opetuksen avulla.

BisnesStartti-työskentelyssä käytetään ongelmalähtöistä oppimista (problem-based learning, PBL), tutkivan oppimisen menetelmiä, projektioppimisen menetelmiä ja ratkaisukeskeisiä työtapoja. Perinteisen luentopaketin tilalla on aiheen esittely, minkä jälkeen opiskelijat etsivät itse lisätietoa esimerkiksi liiketoimintasuunnitelman tekemisestä tai messuosaston suunnittelusta. Opiskelija saattaa kokea ohjeistuksen epämääräisenä, mikä voi kertoa myös opiskelijan epävarmuudensietokyvystä. Opiskelija voi ehdottaa vaihtoehtoisia toteuttamistapoja oppimistehtävän tekemiseksi.

Aktiivisuuden ja luovuuden merkitystä korostetaan, sillä virtuaaliyritystyöskentelyssä opiskelijoilla on lupa epäonnistua. Opiskelijat ovat tekemisissä eri sidosryhmien kanssa esimerkiksi hyväntekeväisyyskampanjaa järjestäessään, mutta työskentely on silloinkin opiskelijälähtöistä. Kokemusta karttuu joka tapauksessa, vaikkei projekti onnistuisikaan 100-prosenttisesti. Opiskelijaa rohkaistaan menemään ulos mukavuusalueeltaan, jolloin oppiminen on tehokkainta.

Oppimisen painopistettä voidaan muuttaa joustavasti opiskelijoiden tarpeiden mukaisesti. Opiskelijoilla on joitakin yhteisiä luentoja, mutta BisnesStartti-ryhmät voivat edetä eri tahtia virtuaaliyritystoiminnassaan. Opettajat kiertävät fyysisissä BisnesStartti-tiloissa ohjaamassa opiskelijoita, jolloin opiskelijat saavat nopeasti palautetta työskentelystään. Opettajat pystyvät jo varhaisessa vaiheessa ottamaan puheeksi mahdolliset ongelmatilanteet. Oppimisvaikeuksien huomioon ottaminen voi lisätä opiskelumotivaatiota. Jotta raportointitaidot kehittyisivät, opiskelija ohjataan tarvittaessa viestinnän kielipajaan. Joillakin opiskelijoilla on ongelmia ajanhallinnan kanssa. Tehtävien kasaantuminen opettaa kuitenkin projektityöskentelytaitoja. Tavoitteena on, että opiskelija aikatauluttaa itse tehtäviään ja opiskelee omien oppimistavoitteidensa mukaisesti.

Ryhmissä tapahtuvan opiskelun on huomattu lisäävän opiskelijoiden yhteisöllisyyttä. Opiskelijat välittävät aikaisemmin hankittua tietoa ja kokemusta muille. Opiskelijat huomaavat myös, että yhteistyö johtaa parempaan lopputulokseen. Työskentelyn aikana opiskelijat voivat keksiä uusia ideoita ja toimintatapoja esim. verkkokaupan perustamiseen, persoonalliseen markkinointiin tai sosiaalisten medioiden hyödyntämiseen yrityksen viestinnässä. Syksyn aikana opiskelijat oppivat luottamaan toisiinsa ja hiljaisimmatkin opiskelijat uskaltavat esittämään mielipiteitään ja ideoitaan. Oppimispäiväkirjan tavoitteet ja seuranta auttavat sekä ohjaajaa että opiskelijaa todentamaan opiskelijan edistymisen ja oppimisen.

VALMIISTA KÄSIKIRJOITUKSESTA OPISKELIJAKESKEISYYTEEN

BisnesStartissa korostuu yhteistyö niin opettajien kuin opiskelijoidenkin kesken. Eri opettajilla on ohjauksessaan erilaiset tavoitteet – esimerkiksi henkilökohtaisen myyntityön raportoinnissa BisnesStartti-ohjaaja painottaa myyntiprosessin eri vaiheiden käsittelyä, kun taas viestinnässä keskitytään aiheen rajaamiseen, näkökulman syventämiseen ja lähteiden käyttöön. Opiskelija saattaaakin kokea erilaiset ohjeet ristiriitaisina. Eri oppiaineiden tavoitteiden ymmärtämiseen ja yhteisen näkemyksen luomiseen tarvitaan aikaa ja yhteisiä keskustelutuokioita. Yhteistyön etuna on, että opettajat oppivat uutta integroitujen opintojaksojen sisällöistä ja toistensa asiantuntijuusalueilta sekä saavat näkökulmia arviointiin ja opiskelijoiden motivointiin. Kun samaa raporttia tarkastellaan eri näkökulmista, opiskelijan oppimiskokemus syvenee. Raportin eri versiot konkretisoivat opiskelijan oppimista.

Oppimispäiväkirjan käyttöönotto osoitti myös opettajien yhteistyön tarpeellisuuden. Viestinnän opettajan ajatuksena oli, että oppimispäiväkirjasta voitaisiin työstää näyte viestinnän portfolioon. Opiskelijan tuli laatia kaksisivuinen lähdepohjainen raportti. BisnesStartti-ohjaajat painottivat omien ajatusten ja tuntemusten kirjaamista, jotta opiskelija voisi myöhemmin reflektoida työsken- telyään ja oppimistaan. Osa opiskelijoista toi kehityskeskustelussa esiin, ettei oppimispäiväkirjan kirjoittaminen tuntunut luontevalta. Eräs opiskelija esimerkiksi halusi kirjoittaa ruutuvihkoon tajunnanvirtaa tai piirtää kuvioita, sillä hän koki oppimispäiväkirjan henkilökohtaisena tuotoksena. Opiskelijoiden motivoiminen on tärkeää, jotta opiskelija ymmärtää oppimispäiväkirjan hyödyn arvioinnin ja oppimisen edistymisen seurannan kannalta.

BisnesStartti-oppimisympäristössä opiskelu sopii hyvin oma-aloitteiselle opiskelijalle, joka haluaa ottaa vastuun oppimisestaan. Osalla opiskelijoista voi olla motivaatio-ongelmia, sillä itseohjautuvuutta korostava opiskelutapa ei sovi kaikille. Opiskelijat ovat kuitenkin pitäneet tärkeänä ihmissuhdetaitojen kehittymistä sekä palautteen saamista omasta työskentelystä. Ryhmässä oppii kantamaan vastuuta omista työtehtävistä ja muista ihmisistä. Työelämässä tärkeät alaistaidot nousevat myös esille. Kahdeksan kuukautta kestävästä opiskelun jälkeen opiskelijaryhmistä muodostuu toimivia tiimejä.

BisnesStartin tavoitteena on luoda opiskeluun *hyvä tunnelma ja tekemisen meininki*. Opiskelijoilta on tullut kiitosta käytännönläheisestä opiskelutavasta, jossa ensimmäisen vuoden teoriaopinnot on nivottu virtuaaliyrityksen ar-

kisiin toimintoihin. Teoria ja käytäntö on kuitenkin sovittava yhteen ja ryhmille on annettava palautetta työskentelystä. Toimivan aikataulun suunnittelu edellyttää kaikkien oppimisympäristön opettajien yhteistyötä. Opiskelijapalautetta pidetään hyvin tärkeänä, ja palautteeseen pyritään reagoimaan nopeasti. Opiskelijan motivaatio nousee, kun hän voi itse vaikuttaa opiskeluunsa. Opiskelukulttuuri ja innostus välittyvät aktiivisimpien opiskelijoiden toimissa uusien opiskelijoiden mentoreina. Opiskelijamentoreille ja opettajille järjestetään keväällä suunnittelupäivä, jossa käydään läpi opiskelijapalautetta ja suunnitellaan ensi syksyn ohjelmaa. Projektityöskentelyotetta tiivistetään ja opettajien yhteistyöhön etsitään toimivia työkaluja suunnittelupäivän aikana.

STUDYING BUSINESS ENGLISH IN AN INTERNATIONAL PRACTICE ENTERPRISE ENVIRONMENT

Pirjo Kavander & Marjatta Rännäli

Basic business studies have been implemented at the Salo campus of Turku University of Applied Sciences (TUAS) in the context of the Practice Enterprise since 2001. In the method, students set up a company and run it throughout the first study year. In addition to business studies, business English communication studies are integrated into the operation of the Practice Enterprise.

In the autumn 2009, the Pellic (Practice Enterprise for Language Learning and Intercultural Communication) project was granted funds from the Lifelong Learning Programme of the EU. The funding made it possible to develop a virtual learning environment and pilot the business English study unit based on a Practice Enterprise pedagogical approach. Pellic was a two-year project led by TUAS and the pilot course produced was run during eight weeks in the autumn 2010.

The aim of the project's pilot course was to offer the students experience of using English as a lingua franca in an authentic business environment and with real foreign partners. The focus of the project was on Business English Lingua Franca (BELF). Leena Louhiala-Salminen, Mirjaliisa Charles and Anne Kankaanranta have defined BELF as a neutral and shared communication code used in international business. According to them, BELF is neutral as none of the speakers speak it as their native language, and shared as it is used for conducting business within the global business discourse community. They also suggest in their study that, in addition to their culture bound views of how encounters should be conducted, BELF speakers apply discourse practices stemming from their respective mother tongues (Louhiala-Salminen, Charles & Kankaanranta, 2005 pp. 403–404).

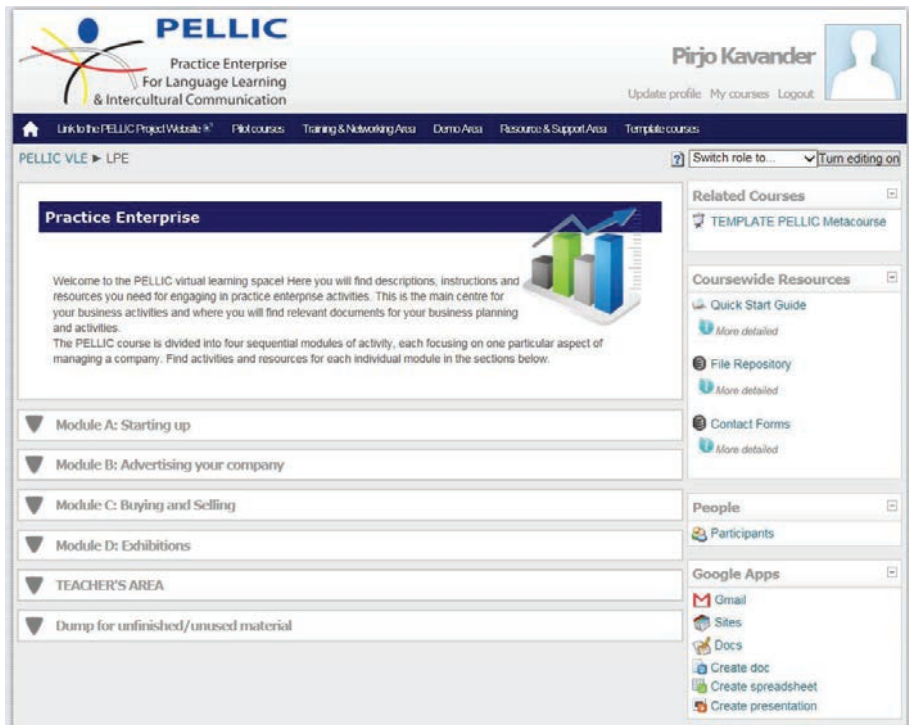
The pilot course was run together with the project partners' teachers and students, one group of 20 students in each country. Operating in English in daily business activities with real foreign partners proved to be rewarding both for the teachers and for the students.

SELLING AND KEEPING CONTACT IN ENGLISH

The Practice Enterprise method gives learners the opportunity to develop their business skills by setting up and running virtual companies and interacting and trading with other Practice Enterprise companies in other countries.

The main objective of the Pellic project was to provide a virtual learning environment (VLE) in which students can practise business communication skills in English within the scope of the Practice Enterprise. This was made available as an easily accessible open source virtual learning environment to be used in tertiary level education, advanced vocational training and continuing education. Within the VLE, learners could access language studies to support a number of business studies – the most important ones being:

- starting up a company
- planning and running a company's marketing and advertising
- arranging and acting in a meeting, sales visits and exhibitions
- presenting products and negotiating with customers face-to-face or online
- running business contacts by e-mails and phone calls.

FIGURE 1. *The Pellic VLE was constructed by the German partner university, specialised in e-learning, on Moodle environment.*

The aim of the project was to integrate business English studies as a part of the professional studies of business students and offer them an authentic learning environment in which they would have to use English as a lingua franca when doing business with foreign partners. The study unit focused on the business activities connected with sales and marketing. On the one hand, carrying out, for example, the financial administration of a company would have been too challenging for the first year students and, on the other hand, sales, marketing and keeping contact with foreign clients are the most likely business operations in which an SME needs to operate in English.

During the piloting weeks, the students compiled a marketing plan in English, practised selling and buying with European partners, made promotional materials in English and made plans for participating in an international trade fair. To complete these tasks, the students had to make contact with potential clients on the phone and via e-mail, negotiate, plan and draw up websites for their companies and practise product presentations in English. The learning

materials were made in close co-operation between English and marketing teachers. The aspect of intercultural communication was strongly involved in personal business contacts by e-mails, phone calls and online negotiations.

The pilot course was based on blended learning: the international contacts were made and kept through the VLE created for the course and, in addition, the students had normal contact teaching lessons in their home institutions. The number of contact lessons varied in the partner countries. In Finland, both the English and marketing teachers acted as tutors during the students' Practice Enterprise studies and the piloting.

The project partners were from five European countries: Finland, the Czech Republic, Germany, Spain and the UK. TUAS, as the project coordinator, took care of the project management and participated in the piloting. The other institutions taking part in the piloting were Florida Centro de Formació from Valencia, Eberhard Karls Universität Tübingen from Germany and the University of West-Bohemia from Plzen, the Czech Republic. In addition, Kings College London and the ICC (an international language association) from Germany participated in the development of the learning materials and pedagogical development. The West London Chamber of Commerce acted as the mentor company providing authentic materials and cases for course development.

STUDENTS APPRECIATED THE AUTHENTICALLY INTERNATIONAL OPERATING ENVIRONMENT

In general, the feedback from the students was positive. The main points gathered from the feedback were that students were encouraged to use English as a lingua franca in order to communicate with students from other countries, and felt comfortable in doing so. Even though not everybody had the opportunity to communicate with students from all participating countries – often because of difficulties in arranging suitable times for the contacts – it was extremely useful to get such feedback also for the teachers.

Students' comments were collected in every participating country and they were mostly positive:

All tasks were explained so that I understood them easily and there was also lots of examples for more difficult tasks. (Finland)

It's a whole different experience sending an email in English to a business partner abroad – from just writing a letter at home that only the teacher will ever see. (Germany)

My confidence in using my English has increased as a result of the course. Due to the lack of telephone calls I couldn't increase confidence in using English orally. In written form it definitely did. (Germany)

The course helped me in becoming aware of differences in the way people use their English internationally (e.g. between the different countries). (Germany)

According to the workload from different school or work activities it was quite a lot for me. On the other hand if you want to improve your business communication you must use business English a lot so it was not "overloaded". (Czech Republic)

The best part in Pellic was that it was not in a traditional way sitting in the class and doing the tasks given to you, studying international fairs and filling in the booking forms was nice, I really enjoyed working in Pellic. (Finland)

The difficulties in finding suitable contact times gave rise to some frustration and negative feedback from the students. However, even if students found it rather challenging to arrange the timetables, it provided them with a very authentic experience of the challenges companies meet when operating in international business as the office hours and holiday times are different, and technical hitches might present problems in maintaining contacts, which might require flexibility in choosing alternative channels.

The students who had been working in virtual learning environments prior to the course had no problems with finding their way through the platform. Others, less familiar with virtual environments, had difficulties with access, navigation and similar issues.

All in all, however, the pilot course worked extremely well. The students praised the practicality of the course, i.e. exchange of e-mails, marketing/advertising, searching for real information, working with authentic documents, etc. It was reported that the students never complained when they had to deal with complex tasks, such as writing a report or minutes, which proves that they were satisfied with the course contents.

Collaboration seemed to be the key for students in the piloting groups. Several students mentioned in their feedback that sharing responsibility was an excellent experience, but also that they realised how difficult it can be if members of the team do not do their work. Students also reported to have become more confident in using English.

MOTIVATING BUT CHALLENGING EXPERIENCE FROM THE TEACHERS' POINT OF VIEW

According to the teachers' own experiences, the Pellic concept motivated the students with its practical approach. All the studied skills were the skills needed in real working life and combined with the contents of professional business studies. Because of this, the teachers also felt motivated. Providing the students with an environment of international and intercultural business communication was a lot different compared with traditional communication exercises within classroom walls. Working with international counterparts and co-operating with foreign teachers and students was a much needed new aspect in everyday pedagogical work routines.

The integration of language studies into "real business" clearly increased the students' motivation, and they showed creativity and persistence when running their own company and doing business with the students from other countries. However, students differ in the degree of autonomy, and one challenge from the teacher's point of view was to find a flexible balance between guidance and autonomy. Even if the VLE provided diverse tasks and utilised many applications, some things are best done face-to-face and should be done that way if possible. It is extremely important that the instructions and the structure of the study unit are clear – in addition, when operating online with international partners, technical support is essential to avoid the "it didn't work" blocks.

The integration of business English studies into the students' professional studies has continued and become an established and motivating setting for language studies. The original Pellic materials are being adapted to a blog environment which was tested by a Basque student group studying at the Salo campus for a few weeks during the autumn semester 2013. The idea is that after these piloting experiences the blog environment will be developed further and will be accessible independently of any virtual learning environment. The contents and best practices of the Pellic VLE are also used as an integral part of TUAS business English language courses at the Salo campus.

PELLIC PROJECT AND TEACHERS' PROFESSIONAL DEVELOPMENT

Language teachers are familiar with integrating language studies and course contents with the students' professional field. Creating the Pellic virtual learning environment and integrating the environment into professional studies offered the participating language teachers a new view of modern integration. Also being able to offer the students live business contacts during the course was a rewarding and refreshing experience from the teachers' point of view.

The experience was fruitful, but, from the professional development point of view, it would have been even more rewarding if the co-operation and interaction with the British mentor company had been more active and ongoing throughout the piloting period. This situation was partly due to the fact that our British mentor was not an enterprise operating in international business, but a Chamber of Commerce.

REFERENCES

Louhiala-Salminen, L., Charles, M. & Kankaanranta, A. 2005. English as a lingua franca in Nordic corporate mergers: Two case companies. *English for Specific Purposes* 24.

The Pellic Project. Practice Enterprise For Language Learning & Intercultural Communication. <http://www.pellic.eu/>.

PROFESSIONAL USE OF ENGLISH COMMUNICATION SKILLS IN E-BUSINESS CONTEXTS

Pia Lindgren & Timo Luukka

Everybody knows how to speak English! A commonly held belief, but not always so true in professional contexts and at management levels. The e-Business study unit, together with its integrated part English in e-Business, emphasises the professional skills in using the appropriate vocabulary and the proper register in writing reports and giving as well as commenting on presentations. The module is part of professional studies in the Degree Programme in Business at Turku University of Applied Sciences' Salo campus.

This article discusses the two implementations of the course run so far. The module of 7 ECTS is aimed at second year students and classified as professional studies. The teachers/coaches are Timo Luukka, who is an expert in e-business not only as a teacher but with a solid background in business life. The communication and language teacher is Pia Lindgren, who has a specific view of language use. In other words, Luukka looks at the contents (what) and Lindgren at the delivery (how). After the description, the focus is on the outcomes, experiences and lessons learned.

Modern language teaching should be challenging, activating and have a clear reference to working-life realities. The same naturally applies to any other teaching. Therefore, the curriculum planning has followed the trend by match-making natural and easily feasible courses. However, it is not only the courses that need to be put together; it is also the teachers. The joint planning and co-teaching should not happen only on the degree programme manager's order and one way of saving resources, but through the genuine wish and will of the teachers. In this case, the teachers were equally motivated from the beginning and defined the overall idea as follows:

e-Business refers to the application of ICT in support of all the activities of business. Modern communications and data processing technologies enable companies to link their business processes with value chain partners to form efficient partnership networks. The Internet, on the other hand, enables consumers to interact directly with enterprises in real-time, improving the quality of customer feedback and supplier-consumer communication.

While e-Business includes such concepts as e-procurement, e-commerce and enterprise resource planning (ERP), the study unit does not focus on these as technologies but rather as enablers that managers need to master in order to take full advantage of the business opportunities they bring to strategic business planning. In addition, practically all communication in e-Business takes place in English.

COURSE DESCRIPTION

The study module described here deals with an integrated e-Business / English language course where the focus is on e-Business substance *and* proper business English in oral presentations, written business reports and management proposals. Students work in culturally mixed teams in which they are expected to take a managerial role in their work. The methods include working on case assignments and evaluating the business proposals made by other groups in the class. The study unit covers several topics in e-Business essential to the success of the enterprise – and the focus is on managerial issues, not on IT technology. The first implementation was carried out in spring 2013 and the second, slightly modified one, in autumn 2013. Since the course is also offered to incoming exchange students, the language of instruction is English. Having non-Finnish speakers in the groups also sets requirements for intercultural communication but, at the same time, makes the use of English natural. There are always some adult students who already have more knowledge and experience, and this also brings more authenticity to the working process and “added value” to the student teams. The main learning outcomes are listed as follows. The student can:

- describe the fundamental concepts in e-business
- describe the role and use of information and communication technology in the business environment

- apply information and communication technology in a modern business environment
- use English in a clear, concise, convincing and cohesive way.

Instructions for working methods are written out as follows:

General: Your role is that of a manager in a management team. Your team is expected to act and communicate professionally in all respects.

Your team will have two roles:

- selling your case to another team with the goal that they will accept your proposal
- acting as a buying team and evaluate the proposal and presentation professionally.

Each team will:

- prepare a written proposal plan (approx. 10 pages) of the given case
- present and “sell” their plan to the evaluating management team
- read, listen to and evaluate the proposals received and make the final decisions.

The cases that students work with are all based on a course book, out of which the following is one example:

Present a plan on how Jolla should develop its products by using the example from Firefox (adapted from Reynolds 2010, 283–284). This case is related to Service & Product Innovation Process (Reynolds 2010).

Evaluation of the course is based on the overall student presentation and process, not only on the final products, i.e. reports and presentations. Therefore, the assessment is grouped into three focus areas as shown in Table 1 below. The highlighted details deal with the professional communication skills.

TABLE I. *The evaluation matrix.*

LEVEL	PROFESSIONAL KNOWLEDGE AND UNDERSTANDING	PROFESSIONAL SKILLS	ACCOUNTABILITY, ENTREPRENEURSHIP AND LEADERSHIP
The student 1	<ul style="list-style-type: none"> – is able to use the relevant e-Business terminology in English in a logical way in various business situations – exhibits knowledge of e-Business and its terminology – is able to use factual details and establish the "big picture" in genuine business contexts (based on them) 	<ul style="list-style-type: none"> – is able to act professionally in typical business situations dealing in e-business – is able to work in an international network – is able to report and discuss the cases in English (orally and in writing) 	<ul style="list-style-type: none"> – is able to act in a target-oriented manner in various team situations – is able to make professional decisions – is able to act ethically and responsibly in a professional setting – is able to give and receive feedback
3	<ul style="list-style-type: none"> – is able to differentiate between practical and theoretical information – is able to use the required professional English-language terminology, in speech and in writing 	<ul style="list-style-type: none"> – is able to apply e-Business skills and knowledge in practical business situations – is able to act professionally in demanding business situations – is able to present the cases and argue for the findings 	<ul style="list-style-type: none"> – is able to organise his/her own and the team's professional activities – is able to act independently in an expert role – is able to give and receive constructive feedback
5	<ul style="list-style-type: none"> – is able to manage e-Business business cases effectively, uses appropriate terminology and register in English and understands the "big picture" in an international context – is able to find and apply information on e-Business in order to enhance his/her own professionalism – compare and critically analyse alternative business solutions 	<ul style="list-style-type: none"> – is able to act as an independent entrepreneur – is able to apply theoretical frameworks to e-Business problems – is able to convince the reader/listener in presentations and in reports and other written documents 	<ul style="list-style-type: none"> – is able to develop and evaluate his/her expertise in a versatile and target-oriented manner – is able to organise and manage his/her and the team's professional activity – is able to act and make decisions in demanding business situations – is able to give detailed alternative solutions and suggestions in a positive way and argue for his/her own

EXPERIENCE, FEEDBACK AND LESSONS LEARNED

The module is running for the second time in spring 2014 and student feedback will be taken very seriously when planning the future. Here is one opinion from an adult student:

I took a course in e-Business last spring. The course consists of two parts. The primary focus of the course is to understand e-Business-related issues from a management perspective. The secondary, but still equally important, focus of the course is on written and spoken English language skills. We worked in groups in which we learned about how to take a managerial role in business. We worked on case assignments and then evaluated ourselves and each other. Since I had been working at Nokia I realise that English is a very important skill. Our main language at work at Nokia was English, even if we live in Finland. We had visitors and co-workers from abroad every day, English was a basic requirement.

The course facilitators' views and experiences should also be carefully studied. So far, the feelings from this e-Business course have been overwhelmingly positive. Nevertheless, some development areas have also been identified. Some of them are discussed below.

Putting extra emphasis on the English language by making it an integral part of the evaluation criteria and allotting 2 ECTS of a total of 7 ECTS for it makes it easier for the students to motivate themselves to take the English language seriously and put a special effort into its proper use. The possibilities in the selection of the course material are also clearly improved since the whole range of literature, videos and web content in English is now naturally available. On the other hand, as the development of e-Business technology is dominated by English-speaking people and companies, the students should be taught the proper English terminology from the very start.

Experience has also shown that special attention needs to be paid to the teaching of the subject matter, i.e. e-Business and its implementation, so that difficulties in a foreign language do not prevent the student from learning the core substance. The same applies to all of the deliverables in the course, which in this case have included written business plans and reports, presentations, and written exams. The main question and concern is how to ensure that students who are well-versed in the subject matter can get credits, even if

their English skills might prevent them from expressing it clearly or in a professional manner.

In the autumn term, a new method was experimented with by creating an imaginary situation in which the teams need to sell their ideas to another management team and, at the same time, evaluate and decide on a proposal made to them. This kind of role play works well on an integrated course in which the English language part puts special emphasis on professional communication and presentation skills as well as in professional ways to give feedback to colleagues.

The role playing idea was to have the students act as members of a management team, which the instructors thought might have brought the analysis and conclusions relating to the case work to a professional level. The teachers also thought that the given role would have helped the students in delivering higher level language both in the written reports and oral presentations. It became clear, however, that due to the lack of real life (working) experience the students did not have a clear understanding of what their intended roles meant. Most of the casework was performed on a normal “student level” where the attention was focused on what was written in the textbook and only answering the questions asked, not looking at the big picture or digging deeper into the task at hand to find really innovative solutions.

LESSONS LEARNED

After the two implementations, the authors are somewhat more experienced and have at least learned not to repeat the same mistakes. The third implementation will be run in spring 2014 with basically the same course plan modified according to the current situation. One of the thoughts at this point is to have a clear “show and tell” session at the beginning of the study unit to give the students a clear understanding of the level of work expected from them. It would also help both the teachers and the students in evaluating their work at the end of the course.

Students have surely learned something about e-Business, but the teachers have definitely learned a lot about teaching and coaching. They have realised that student support and giving very clear instructions should never be underestimated. To summarise, they agree that one of the most important

benefits of integrated courses like e-Business is that it has enabled the teachers to build also on the non-substance aspects of the evaluation criteria, i.e. professional skills and accountability, entrepreneurship and leadership. In other words, students' professional growth.

This is the right road, although not always very straightforward!

REFERENCES

Huhta M. 2010. Language and Communication for Professional Purposes. Needs Analysis Methods in Industry and Business and their Yield to Stakeholders. Helsinki University of Technology. Departments of Industrial Engineering and Management. Doctoral Dissertation Series 2010/2. Helsinki: Helsinki University of Technology.

Kielistrategiaa EU:n yrityksille. Menestyksestä viestintää kansainvälisessä kaupassa 2011. European Commission. Directorate General for Education and Culture. Available at: <http://bookshop.europa.eu/fi/kielistrategiaopas-eu-n-yrityksille-pbNC3110923/?CatalogCategoryID=SIKABst.SEAAAEjGJEY4e5L>.

Reynolds J. 2010. E-Business, A Management Perspective. Oxford: Oxford University Press.

Työelämän kieli- ja viestintätaito. Kohti ammatillisen kielen täsmäopetusta 2006. Huhta M., Johnson E., Lax U. & Hantula S (eds). Publications by Helsinki Polytechnic Stadia. Series A: Studies and Reports 8. Helsinki: Stadia.

Ruotsia ja ammatillista kasvua

Integrointia

Tekniikka/Technology

English and Biotechnology Entwined

Insinöörit bloggaavat ruotsiksi

Tekninen raportointi englanniksi

THERE IS LIFE BEYOND SUBJECT BOUNDARIES – ENGLISH AND BIOTECHNOLOGY ENTWINED

Sari Loppela-Rauha & Mika Jokinen

INTRODUCTION

Biotechnology is a highly international discipline and, from the Finnish student's point of view, one that requires an especially strong grasp of the English language. This is because firstly, much of the field-specific terminology has entered Finnish from or through English, and secondly, English is the language of today's global science community. The curriculum for a Bachelor's degree in Biotechnology at Turku University of Applied Sciences therefore includes a fair amount of studies conducted in English and also study units focusing specifically on English language and communication. With such circumstances providing fertile soil for subject integration, a pilot team-taught course was implemented during the academic year 2012–2013. The biotech subject areas to be integrated with English language and communication teaching were selected to allow the use of diverse and non-conventional material to broaden both student and teacher horizons and to facilitate thinking beyond subject boundaries.

FIGURE 1. *Starting page through which the course environment on the learning platform Optima was entered. Tissue Engineering was one of the subfields of biotechnology studied. Sculpture: Damien Hirst, Hymn (photographed by Sari Loppela-Rauha) in front of Tate Modern, London, in May 2012 © Kuvasto 2014.*

SETTING OFF

One of the driving forces when embarking upon the course design phase was the two teachers' quest for increased motivation, both their own and that of the group of students, and thereby for improved learning. The expectation was that the teamwork would yield more and different ideas and viewpoints and that both teachers would benefit professionally from the cooperation. The biotech content teacher had previously taught many courses in English in which, however, English-language communication was not focused on, the

language merely being used as a medium. Such an arrangement easily results in the students switching to Finnish when working in groups or pairs, and, in the worst case, the arrangement breeds bad practices as it is not possible for the content teacher to give feedback on the students' assignments from the language and communication point of view. It was thought that knowing that language and communication were also studied during the implementation would render using English in the classroom and in group work more natural for the students. In engineering education, the English teacher, on the other hand, always needs to resolve the integration issue somehow, as there is no separating content and medium. Also, in this particular case, the biotech content teacher was interested in improving his English while the English teacher wanted to improve her understanding of the biotech content. Thus, both teachers and both previously separately taught study units stood to gain from the integration.

A further aim for the integration was to achieve more reliable assessment. Language and communication subjects at UAS level being skills subjects, impartial assessment is always a complex issue. It was felt that having two teachers assessing, for instance, the students' presentations on biotech subjects, more reliable and thus fair grading would be possible with both the logical discussion of biotech content and the presenter's language and communication skills being taken into account.

In addition, the integration naturally sought to result in saved time for the students, with two previously taught study units being converted into one. Being realists, the teachers knew there were no time savings for the teachers to be gained, as much planning and course design work was required.

An expectation which perhaps felt slightly idealistic at the outset was that by selecting team teaching as the implementation method for the integration, the teachers would also be able to enhance the students' teamwork skills, simply by setting an example. Indeed, in their end-of-course feedback forms, two students commented on this aspect of the whole ("amazing teamwork") and although the desired outcome escapes measurement, the teachers feel that a positive seed may have been sown.

STUDY UNIT DESIGN

The integrated implementation combined the content of two study units previously entitled English Language and Communication (Part 2) and Biotechnological Production. Both previous study units had a workload of 3 ECTS credits and hence, the integrated implementation brought in 6 ECTS credits. There was no exam as the implementation was task-based. All tasks were relevant for both components of the integrated study unit. In addition, the students were required to observe that active participation in classroom meetings was a prerequisite for passing. Due to the integrated nature of the study unit, all assignments were related to agrobiotechnology, bionanotechnology, tissue engineering or biomaterials technology, and all work (50 hours of classroom sessions and 110 hours of independent studying) was conducted in English.

A virtual environment for the study unit was created within the learning platform Optima accessible by TUAS staff and students. All assignments – seven spoken and six written – as well as the entire study unit outline were designed by both teachers in collaboration (see Fig. 3) to ensure the viewpoints of both subject areas, i.e. both content and form. The assignment instructions and other relevant material were available in Optima. In addition to the actual course assignments, various classroom exercises were created and implemented. Furthermore, in the task instructions, the students were instructed to make use of various freely available web-based tools and applications to extend the working beyond the walls of the classroom also in this manner and to introduce the students to various means of communication and tools for teamwork, such as the collaborative writing tool TitanPad and the blog writing platform WordPress. For terminology, the Quizlet application was used and found effective.

As the implementation was task-based, there were few teacher-directed learning sessions. An exception was constituted by the introductory lectures into each of the four special fields of biotechnology given by the biotech content teacher. Even the lecture sessions were designed to include some language element, such as some pronunciation highlights related to the key terms used by the biotech content teacher.

W5 Meeting agendas and brief summaries of agrobiotechnology or bionanotechnology-related articles

In groups, students agree on roles and outline the main topics to be dealt with during their S4 meeting. Based on classroom discussion, the group then prepares an agenda and a summary of the article (which all group members have read!). These documents are saved in the [return box for group tasks](#) and during the S4 performance, the agenda is projected onto the wall.

S4 Meetings in the classroom

The language of meetings is discussed in class and groups are formed for the following week's task which is to, in class, hold the monthly meeting of a research group, whereby the research objectives are related to either bionanotechnology or agrobiotechnology. Agendas and a brief summary (see the [instructions for W5](#)) of a bionanotechnology or agrobiotechnology-related article are prepared. The summary of the bionanotechnology or agrobiotechnology-related article must be briefly discussed during the meeting, e.g. under the AOB item on the agenda.

Roles: team leader, research workers, at least one external participant (e.g. a representative of the ethics board/the funding party/a collaboration partner from the industry)

FIGURE 2. *Example of written task (W5) instruction and related spoken task (S4) instruction.*

Instead of the previous two separate study units of 36x45-minute contact lessons each, an integrated implementation of 50 contact lessons was created. Thus, for the students, the number of contact lessons was reduced by 22, and the time saved could be spent working on the assignments. Both teachers took part in all classroom sessions; consequently, for the students, the implementation meant less classroom work, while for the teachers there was more classroom work than before. This, however, was a conscious decision as the teachers sought to learn from each other's content and ways of working as a form of professional development.

TWO TEACHERS IN THE CLASSROOM

As the classroom sessions were attended by both teachers, two different viewpoints played a role in how many of the topics were approached. The teachers found themselves taking on various roles depending on task, topic and activity. In the role of an observer or sometimes even something of a spy, one teacher, for instance, had the opportunity to observe the students' level of attentiveness and their note-taking methods while the other was giving instructions; the role of a facilitator implies that with two of them in the classroom, the teachers had more time to, for example, boost group discussions by providing stimuli – and a supporting role means that the teachers could complement each other during classroom work and discuss the shared experience afterwards.

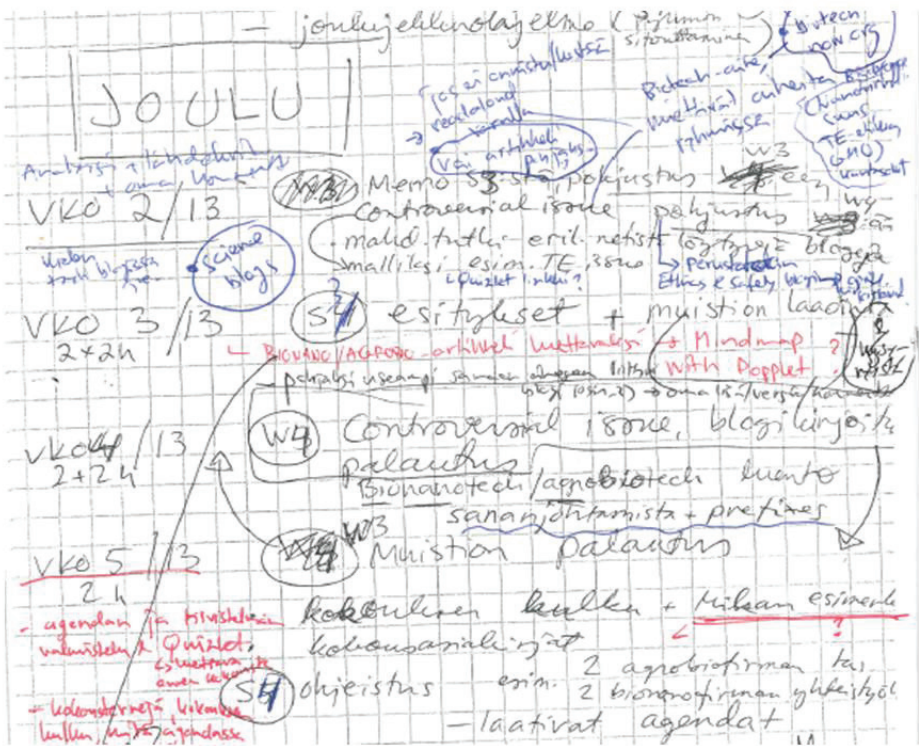

FIGURE 3. Initial course design. Two minds, two sets of handwriting.

CHALLENGES

As was to be expected with a pilot course, some challenges were encountered during the implementation. Firstly, some students disliked attempts to incorporate stimuli from other fields – such as pictures of works of art and video clips related to multidisciplinary projects – into a science and technology course. It seemed a few students had conservative expectations regarding teaching methods, with conventional lectures being their preferred choice (see Fig. 4). Examples of several types of multidisciplinary projects, such as music composed on the basis of changes in the structure and symmetry of drug molecules, were discussed during the course and were found to be irrelevant by the few students with a clear preference for conventional lecture-form courses. Here, it is the teachers' mutual feeling that broader horizons are needed to nurture future innovation; during the course, subfields of biotechnology were dealt with which have inspired both artists and scientists to present the results of their work in the form of works of art, with such subfields being biomaterials and tissue engineering, on the one hand, and bionanotechnology, on the other.

Another obstacle preventing students from learning as much as they could during a task-based implementation of the described kind is the significant heterogeneity in the students' language skills. This, however, can to a great extent be turned into a strength by designing tasks so that the students with the stronger language and communication skills get to tutor the ones with weaker skills. Attempts were made to this end, for instance, by using a freely available web-based collaborative writing tool (TitanPad) with which the students can comment on and correct each other's writing.

By far the greatest challenge for the teachers, however, was the limited time resources available. A prerequisite for the success of this type of team teaching is that there is time to plan together, to teach together, and to assess together. In a task-based implementation which, due to curricular requirements, needs to be numerically graded, the assessment phase is especially time-consuming. In the end, however, there were only a few problems and both teachers felt the pilot course was a promising start to continued work.

OUTCOME AND FEEDBACK

To summarise the outcome, it could be said that much effort was put into the pilot course by both the teachers and the students and that, as a result, many new ideas were tested. It would seem there was also much learning by all parties and that some stretched thinking was sparked.

A total of 24 degree programme students completed the course. In addition, the group was complemented by three Austrian exchange students who, however, left Finland slightly before the final course task and did not participate in the course feedback session. Based on the final feedback questionnaire (20 replies), the clear majority found the implementation successful and even excellent and inspiring. In particular, the students were content with task feedback provided by two teachers from different subject areas, which was also found to result in more reliable assessment. The students reported improvements in presentation and group work skills. The use of web-based tools and social media as well as the diverse tasks were appreciated.

The students also provided some suggestions for improvement in the feedback forms. As described above, there were a few students who would have preferred more lectures and fewer tasks, and a few – possibly the same students – who felt they had learned more English than biotechnology, partly because they had not been able to learn enough biotech content from each other's presentations. These comments were taken into account in the design of the second implementation in autumn 2013. However, all in all, the feedback from the pilot group was extremely positive and encouraging and the implementation seemed to have motivated and inspired most of the students.

On the team taught implementation in general:

- preferred this to conventional course n=15
“amazing”, “interesting”, “motivating”, “the same in Swedish please”, “amazing teamwork”, “better feedback for presentations”, “more reliable assessment”, “not boring”, “good atmosphere”, “fun”
- would prefer conventional teaching n=3
“safer with conventional lectures”, “picked up more English than biotech”

What did you learn?:

- biomaterials/tissue engineering/bionanotechnology n=12
- presentation skills and confidence n=12
- group work skills
- biotech terminology
- cultural knowledge
- how to read articles

Liked especially

- the use of web-based applications/tools n=12
- varied tasks
- “I was worried about the drama task but it turned out best of all!”

What would you change?

- more lectures (biotechnology n=5, English n=2)
- less tasks n=9
- more written, less spoken tasks n=8

FIGURE 4. *Comments by students (n=20) on feedback form.*

WHAT NEXT?

Spurred by the positive outcome of the pilot course, the teachers designed an enhanced implementation for biotechnology students the following year. In addition, a parallel implementation with tailored content was designed for a group of Food and Laboratory Technology students during the academic year 2013–2014, so that, at the time of writing this article, there were two implementations running simultaneously. In designing these implementations, much thought was given to how to take into account the difficulty expressed by some students after the first implementation about learning biotechnology-related content from each other's presentations. One solution was to introduce a course log (Fig. 5) in which students – every week – consider their own efforts, peer input, or other topics selected to help them gain a deeper understanding of each issue. All in all, the teachers feel there are very good reasons to continue developing the team teaching approach.

Week 41 Write a Cornell-method-based summary of your lecture notes. Which of the biotech subfields introduced do you find the most interesting at the moment, and why?

Week 43 a) Comment on the content of one of the videos watched. b) Study Biomaterials terms using the Quizlet set provided. Do you now master them?

Week 44 After the Biomaterials lecture, what further questions arise? Ask two here.

Week 45 Comment on the quality of your group's working in tasks S1 and W2 (Articles). Did everyone take part in equal shares? Did you learn something about each other's articles? Crucial: **If not, why not?**

Week 46 Based on your notes, write a summary of the TE process & reactors lecture. Which type of TE process would you like to select as the topic of your own S3 process presentation?

Week 47 Evaluate your S2 presentation both from the viewpoint of a) biotech content and b) language and presentation techniques.

Week 48 Have a closer look at how this week's article is written. What is characteristic of the language used in a scientific article? How does it differ from the language used in, e.g., news stories or blog writing?

Week 49 Did you make many mistakes in your genetic engineering report? Identify the mistakes that are typical of your writing.

Week 50 Based on your lecture notes on the presentations, discussions and comments, select three different tissue engineering processes and describe them in detail (include, as appropriate, biomaterial, cells, process flow chart, functionalisation, cell seeding methods, reactor, etc.).

Week 51 Based on your notes on the presentations, discussions and comments, describe the current or potential end use applications of three different tissue engineering processes presented.

FIGURE 5. *Extract from course log.*

KONE- JA TUOTANTOTEKNIIKAN SVENSKA I ARBETSLIVET -OPINTOJAKSON JA AMMATILLISEN KASVUN OPINTOJAKSON INTEGROINTI – TEKNISKA MÄSSAN I STOCKHOLM 2011–2012

Sirpa Niittymäki

Turun ammattikorkeakoulun kone- ja tuotantotekniikan koulutusohjelmassa on integroitu ammatillisen kasvun puolen opintopisteen opintopakso ruotsin kielen ammatilliseen opintopaksoon. Ruotsin opintopakso on laajuudeltaan viisi opintopistettä, joten ammatillisen kasvun integroitu osuus on vain osa ruotsin opintopakson toteutusta. Toteutuksessa ovat opiskelijoiden lisäksi olleet mukana ruotsin kielen opettaja, ryhmien opettajatuutorit sekä ammatinaineiden opettajat.

Integroitu opintopakso on syksyyn 2013 mennessä toteutettu kaksi kertaa: ensimmäisen kerran syyslukukaudella 2011 ja toisen kerran syyslukukaudella 2012. Toteutuksessa oli syksyllä 2011 mukana kone- ja tuotantotekniikan toisen vuoden kolme insinööriopiskelijaryhmää, joissa oli tuolloin yhteensä 80 opiskelijaa. Syksyllä 2012 integrointiin osallistuivat niin ikään kone- ja tuotantotekniikan toisen vuoden ryhmät. Tällöin opiskelijoita oli kaikkiaan 84. Ensimmäisen, syksyllä 2011 toteutetun messukäynnin aloite tuli opiskelijoilta jo keväällä 2011. Ruotsin kielen perusteiden opintopaksoilla mietittiin, miten saataisiin aitoja kokemuksia ruotsin kielen käytöstä. Näin luotiin yhteinen tavoite, päätös osallistua tekniikan messuille Tukholmassa. Keväällä asetettu tavoite osaltaan myös motivoi syksyn ruotsin kielen opintoja. Svenska i arbetslivet -opintopaksoon sisältyi lähitunteja, jolloin harjoiteltiin messuti-

lannetta ruotsin kielellä, tutustuttiin messujen kotisivuihin, luettiin konealan tuotteita käsitteleviä ruotsinkielisiä tekstejä sekä valmistauduttiin Tukholmassa messuilla suoritettaviin oppimistehtäviin. Oppimistehtävät käsittelevät sekä ruotsin kieltä että ammatillista kasvua.

Messuilla opiskelijat työskentelivät pienryhmissä. Ryhmien tehtävänä oli ruotsin kielen osalta tarkastella oppimistehtävässään yhtä ennalta sovittua näyttöil- leasettajaa ja sen osastoa. Messujen jälkeen opiskelijat esittelivät osaston lähi- tunneilla ruotsiksi ja laativat pienryhmissä posterit omasta osastostaan. Am- matillisesta kasvusta opiskelijat saivat tehtäviä omilta ammattiainneiden opet- tajiltaan. Kaikkia oppimistehtäviä käsiteltiin lähitunneilla sekä seminaarissa, jossa olivat mukana myös konetekniikan ensimmäisen vuoden opiskelijat.

Messukäynnin valmistelu ja toteutus antoivat opiskelijoille autenttista tietoa alan messuista sekä mahdollisuuden harjoitella itse messutilannetta kielelli- sesti. Opiskelijat saivat uuden kokemuksen siitä, miten harjaannuttaa ruotsin kielen taitoaan sekä samalla saada uutta, ammatillista tietoa oman alansa tek- nisisistä ratkaisuista.

OPINTOJAKSOJEN SISÄLTÖ JA INTEGROINNIN TAVOITTEET

Ruotsin kielen opintopakso on ammatillinen ja nimeltään Svenska i arbetsli- vet. Opintopaksjon suorittuaan opiskelija saa arvosanat ruotsin kielen sekä suullisesta että muusta taidosta, kuten kirjallisesta taidosta ja taidosta ymmär- tää alakohtaista ruotsia. Kysymys on Valtioneuvoston asetuksen (481/2003) mukaisesta ruotsin kielen taidosta. Opintopaksjon ydinsisällöt ovat sen vuoksi valtakunnalliset. Ydinsisältöihin kuuluu mm. taito selviytyä alakohtaisissa työtilanteissa ruotsiksi. Tilanteissa opiskelija tarvitsee taitoa puhua ruotsia ja taitoa ymmärtää sekä puhuttua että kirjoitettua ruotsia. Messukäynti valmis- teluineen, toteutettuna ja jälkikäteen seminaarissa käsiteltynä on konetekniikan insinööreille hyvä esimerkki tällaisesta tilanteesta.

Ammatillisen kasvun opintopakso (0,5 op) ajoittuu konetekniikan toisen vuo- den opiskelijoiden syyslukukauteen. Tarkoitus on, että opiskelijan käsitys omasta ammattialastaan monipuolistuu opintojen edetessä. Näin ollen tek- niikan messut sopivat myös tähän tavoitteeseen hyvin. Messuilla opiskelijal- la on tilaisuus nähdä esimerkiksi, mikä on uusinta uutta omalla alalla, min- kälaisia yrityksiä alalla toimii sekä miten messutilanteessa toimitaan. Lisäksi

opiskelija saa sekä ammatillisesti että kielellisesti kokemuksia kansainvälisestä tapahtumasta.

Ruotsin kielen osalta messukäynnin tavoitteena oli harjoitella messutilannetta, löytää esimerkkejä alakohtaisista teksteistä ja muusta materiaalista (kuten videoista) sekä työstää materiaaleja posteria ja seminaariesittelyä varten. Tavoitteena oli kielellinen, ammatillinen ja vuorovaikutuksellinen edistyminen. Ammatillisen kasvun osalta tavoite oli paitsi tutustua messutilanteeseen ammatillisesti myös etsiä tietoa opiskeltavien ammattiaineiden tueksi. Tämän opiskelijat tekivät suorittamalla ammattiaineiden opettajien laatimia tehtäviä. Kaikkien edellä mainittujen tavoitteiden lisäksi yleisenä tavoitteena oli lisätä opiskelijoiden yhteenkuuluvuutta ryhmänä. Toinen yleistavoite oli saada uusia kokemuksia suurkaupungista, Tukholmasta. Useimmat opiskelijat tunsivat kaupunkia jonkin verran, mutta muutamille käynti kaupungissa oli heidän ensimmäisensä.

MESSUT OPPIMISYMPÄRISTÖNÄ

Tekniska Mässan on perinteikäs konetekniikan alan tapahtuma Tukholman taajamassa Älvsjössä. Syksyllä 2012 messujen nimeksi muutettiin M.A.X., Manufacturing & Automation Expo. Lisäksi vuoden 2013 aikana käytäntöä on muutettu niin, että lokakuussa järjestettiin kaksipäiväiset messut nimellä Industri & Teknik, ja keväällä 2014 tullaan järjestämään jälleen M.A.X. messut.

Konetekniikan opiskelijoille messut ovat oiva mahdollisuus tutustua alan uutuuksiin, saada kuva toiminnasta messuilla sekä osallistua näytteilleasettajien keskusteluihin ja esittelyihin. Monilla osastoilla on myös toiminnallista ohjelmaa, johon opiskelijatkin otetaan mukaan. Messuvieraina opiskelijat edustavat Turun ammattikorkeakoulua, mikä on samalla heille kokemus yhteisön tai yrityksen edustajana olemisesta. Lisäksi messukäynti antaa mahdollisuuden yhdistää ammatillisuus ja ruotsin kieli.

TEHTÄVÄT, NIIDEN TAVOITE JA TOTEUTTAJAT

Ruotsin lähitunneilla valmistauduttiin messukäyntiin käsittelemällä messujen verkkosivujen esittelytekstejä, harjoittelemalla pareittain suullisia messutilanteita sekä valmistautumalla messuilla suoritettavaan ruotsinkieliseen tehtävään.

Ruotsin kielen osalta varsinainen, messuilla suoritettava tehtävä oli seuraavanlainen:

NKONTS10A,B,C Tekniska Mässan 2011

Gruppuppgift (3 personer / grupp)

svenska/ Sirpa Niittymäki

Före mässan

1. Välj ett utställande företag. Anteckna ert företag på en gemensam lista.
2. Bekanta er med företaget före mässbesöket. Kolla t.ex. informationen på nätet.
3. Förberedd frågor som ni tänker ställa till utställaren på er monter.

På mässan

4. Bekanta er grundligt med montern: titta, samla broschyrer, fråga, diskutera, fotografera etc.
5. Ta reda på följande saker:

Vad är det för utställande företag?

- Vilka/ hurdana produkter eller tjänster har företaget?
- Var har företaget verksamhet?
- + något extra som väcker ert eget intresse.

Efter mässan

6. Presentera er monter för de andra i gruppen.

Ohjeistuksen mukaan opiskelijat muodostivat kolmen hengen ryhmiä ja valitsivat kukin itselleen messujen näytteilleasettajista yhden, jonka osastolta he tekivät tehtävän. Yhdessä varmistettiin, että ryhmät eivät valinneet samoja osastoja. Ennen messuja ryhmät tutustuivat kukin omaan näytteilleasettajaan-

sa sekä mieltivät kysymyksiä, joihin messuilla hakisivat vastauksia. Messuilla opiskelijat tutustuivat osastoihinsa, keskustelivat ruotsiksi näytteilleasettajien kanssa sekä kuvasivat osastoja saadakseen vastauksia kysymyksiinsä. Messujen jälkeen osastot esiteltiin ryhmittäin ruotsin lähitunneilla. Esittelyissä piti käyttää myös havainnollistavaa materiaalia, kuten PowerPoint-esityksiä ja videoita. Tavoitteena oli, että esitys puhutaan vapaasti ruotsiksi.

Esittelyistä opiskelijat saivat opettajalta lyhyen palautteen. Palautteessa pyrittiin löytämään onnistumisia: mikä oli kielellisesti hyvin, miten vapaasti puhuttiin, ilmaistiinko asiat ymmärrettävästi jne. Kuulijoilla oli myös mahdollisuus tehdä kysymyksiä esittelijöille. Sekä esittelyt että keskustelut käytiin ruotsin kielellä. Kustakin ryhmästä valittiin kaksi ruotsinkielistä esitystä uudelleen esitettäväksi ryhmien yhteisessä seminaarissa.

Ammatillisen kasvun opintojakson tehtävät saatiin eri ammattiaineiden opettajilta. Tehtävien kokoamisesta ja työstämisestä vastasivat ryhmien omat opettajatuutorit. Näin saatiin tehtäviä mm. hydraulikasta ja pneumatiikasta, automaatiotekniikasta, energiatekniikasta ja tuotantotekniikasta tai mittaustekniikasta. Kukin kolmen hengen ryhmä sai suoritettavakseen kolme ammatillisen kasvun tehtävää. Tehtävänannot olivat esimerkiksi seuraavanlaisia:

1. CAD-CAM-ympäristön ohjelmistotarjonta messuilla
2. tuotantotekniikan automaatiosovellukset
3. levytyökoneiden kappaleenkäsittely
4. koneistussolujen palettijärjestelmät
5. hydraulikan/servotekniikan uutuustuotteet/innovaatiot messuilla
6. esittele jokin itsellenne tuttu tai tuntematon laite, järjestelmä tai komponentti:
  - osat
  - toiminta
  - kaaviot.

Messuilla opiskelijaryhmät pyrkivät myös ammatillisen kasvun tehtävissä käyttämään mahdollisimman paljon ruotsin kieltä, mutta muidenkaan kielten, kuten englannin tai saksan, käyttö ei ollut kiellettyä. Näin opiskelijoita rohkaistiin joka tapauksessa suoriutumaan ammatillisesta tilanteesta muulla kuin äidinkielellään. Opiskelijat palauttivat tehtävät joko opettajatuutoreille tai ammattiaineiden opettajille tarkastelua varten. Tehtävistä ei annettu arvo-

sanaa, vaan hyväksytysti suoritettuina ne kuuluivat osana eri opintojaksoihin. Mikäli tehtäviä jäi opiskelijoilta suorittamatta, niiden tilalle annettiin myöhemmin korvaavia tehtäviä.

POSTERIT

Messujen jälkeen pienryhmät tekivät posterit ruotsin tunnilla sovituista yrityksistä. Posterit pantiin seinälle näytteille viikko ennen seminaaria seminaaritalan läheisyyteen ja poistettiin seinältä 2–3 viikkoa seminaarin jälkeen. Siten myös muut oppilaitoksen opiskelijat ja henkilökunta saattoivat halutessaan tutustua messukävijöiden tuotoksiin. Yleisohjeena posterien teossa oli, että piti käyttää sekä kuvia että niitä selostavaa ruotsinkielistä tekstiä. Posterit toteutettiin esimerkiksi seuraavalla tavalla:

KUVA 1. Messuilla olleen näytteilleasettajan koneita ja toimintaa esittelevä posterit. Posterin laatijat: Niko Hoikka, Samu Jaatinen ja Joni Laaksola, kuvat yrityksen kotisivuilta www.index-traub.se.

SEMINAARIESITYKSET

Seminaari pidettiin kahden viikon kuluessa messukäynnistä. Vieraiksi seminaariin kutsuttiin ensimmäisen vuoden konetekniikan opiskelijat, noin 90 opiskelijaa. Seminaariin laadittiin tarkka aikataulu, sillä esityksiä oli paljon. Mukana olivat myös ryhmien opettajatuutorit ruotsin opettajan lisäksi. Tavoitteena oli lisätä opiskelijoiden, sekä esittäjien että kuulijoiden, ammatillista tietoutta ja tarjota tilaisuus myös esiintymis- ja vuorovaikutustaitojen harjaannuttamiseen. Esitykset pidettiin pääosin suomeksi, mutta muutama esitys myös ruotsiksi. Esityksiä ei arvioitu, mutta periaatteessa kaikista annettiin myönteistä palautetta, jotta seminaarin ilmapiiri pysyi kannustavana. Rohkaisevana palautteena kaikki esiintyjät saivat raikuvat aplodit yleisöltä.

OSALLISTUJIEN KOKEMUKSIA

Opiskelijoille ammatillisen kasvun integrointi ruotsin kielen opintojaksoon toi vaihtelua tavanomaiseen ruotsin opintojakson toteutukseen. Opiskelijat olivat kiinnostuneita pääsemään Tukholmaan messuille ja saamaan uusia kokemuksia sekä ammatillisesti että kielellisesti. Messukäynnin kiinnostavuutta ja tärkeyttä opiskelijat kommentoivat vielä ruotsin kielen opintojakson loppupalautteessakin. Palautteiden mukaan käynti oli onnistunut, lisäsi tietoa Tukholmasta, rohkaisi käyttämään ruotsin kieltä, kehitti ammatillista osaamista, paransi ryhmän yhteishenkeä ja oli yleisesti mukava kokemus. Tällainen palaute osittaa integroinnin tärkeyden. Todellisissa tilanteissa messuilla ja muualla Tukholmassa opiskelijoilla oli mahdollisuus saada kokemuksia, joita normaali luokkatilanne ei mahdollista.

Sekä ruotsin kielen opettajalle että tuutoropettajille messukäynti oli paitsi tavanomaisesta toteutuksesta poikkeava kokemus myös opettajien omaa ammatillista tietoa lisäävä sekä varsinkin ruotsin opettajalle hyvä tilaisuus nähdä ja kuulla, miten opiskelijat todellisuudessa messuilla käyttäytyvät. Messuilta opintojaksolle hyödynnettäväksi saatiin myös paljon oheismateriaalia, kuten yritysten esittelyjä ja 3D-mallinnettuja kappaleita. Ruotsin kielen opettajalle messukäynti yhdessä opiskelijoiden kanssa antoi lisäksi uusia ideoita messutilanteiden simulointiin ja harjoitteluun lähiopetuksessa oppitunneilla.

INTEGROINTIA KANNATTAA JATKAA

Integroinnista saatujen hyvien kokemusten perusteella toimintaa kannattaa jatkaa. Käytännössä messukäynti kuitenkin jäi toteutumatta syksyllä 2013 sen vuoksi, että Tekniska Mässan tapahtuma on siirretty syksystä kevääseen 2014. Syksyn ryhmän sijaan keväällä 2014 messuille on lähdössä kaksi koneautomaatiotekniikan ryhmää, joista toinen on suorittanut ruotsin ammatillisen opintojakson jo keväällä 2013 ja toisella opintojakso on juuri keväällä 2014. Näillä ryhmillä on nyt mahdollisuus lisätä ammatillisia valmiuksiaan ja kokeilla ruotsin kielen taitojaan käytännössä.

Opettajien ja opettajatuutorien kokemusten perusteella ruotsin opintojakson ja ammatillisen kasvun opintojakson integroiminen toisiinsa oli helppo toteuttaa. Yhteistyönä ammatillisen kasvun oppimistehtävien kokoaminen ja käsittely onnistui hyvin. Myöskään käytännön järjestelyt ja itse matkan toteutus eivät tuottaneet kiireisellekään opettajalle liikaa ylimääräistä työtä.

TEKNINEN RAPORTOINTI ENGLANNIKSI AMMATILLISESTA AIHEESTA TUOTANTOTALOUDEN KOULUTUSOHJELMASSA

Piia Pessa

Turun ammattikorkeakoulun tuotantotalouden koulutusohjelmassa toinen kahdesta englannin kielen ja viestinnän opintojaksoista on integroitu ammattiaineen opintojakson kanssa vuodesta 2009 lähtien. Tällä hetkellä käytössä olevaa toteutustapaa integroida englannin kielen ja koneopin opintojaksot on toteutettu vuodesta 2011, ja samaa toteutustapaa on tarkoitus jatkaa myös tulevina vuosina, sillä integrointi on ollut toimivaa ja opiskelijoiden palaute myönteistä. Integrointitoteutuksessa opiskelijat ovat valinneet aiheen ammattiaineen opintojaksolla, ja heidän tehtävänä on ollut viiden hengen ryhmässä raportoida aiheesta englanniksi sekä valmistella suullinen esitys, joka on esitetty sekä ammattiaineen että englannin kielen opettajalle.

INTEGROINNIN TARVE JA LÄHTÖKOHTA

Ajatus kielten opintojen integrointiin ammattiaineiden kanssa lähti tuotantotalouden koulutusohjelman koulutuspäällikkö Juha Leimulta:

Insinöörien kielitaidon tarve ja merkitys ovat kasvaneet voimakkaasti viime vuosina. Karkeasti voidaan sanoa, että edes englantia osaamattomille on teollisuudessa hyvin vähän käyttöä. Kielitaidon merkityksen kasvu on johtanut kieliopintojen määrän kasvuun insinööritutkinnon osana. Kielipinnot on kuitenkin mielletty erilliseksi asiaksi, jolla on vain vähäinen kosketuspinta ammattitaitoon tähtäävän ammattiaineopetuksen kanssa. Opiskelijat ovat pyytäneet ammattisanaston opiskelua ja tekniikkaa tuntemattomat opettajat ovat etsineet sanaston opiskelua tukevia artikkeleita.

Kirjallisen ja suullisen ilmaisun harjoittelun vierailta kielillä on koettu kulkevan irrallaan ammatillisesta kasvusta.

Tarkoituksena on ollut ensisijaisesti pyrkiä takaamaan insinööriopiskelijoille mahdollisimman hyvät edellytykset työnsä puitteissa tapahtuvaan suulliseen ja kirjalliseen viestintään sekä raportointiin. Kielten opetuksessa nähtiin olevan paljon potentiaalia palvella näitä tavoitteita paremmin kuin jos niitä tarjotaan erillisinä, ammattiaineista irrallaan olevina opintojaksoina. Koulutuspäällikkö Leimun mukaan suullista ja kirjallista viestintää kannattaa näin ollen harjoitella ammatillisten opintojen yhteydessä.

TOTEUTUS

Tuotantotalouden koulutusohjelmassa toteutettavassa integroinnissa ammattiaineen opintojaksoon liittyvä laajahko harjoitustyön raportti kirjoitetaan ja esitetään suullisesti englanniksi. Sama työ ja sen esittäminen saavat siis sekä palautetta sekä ammattiaineen että kielen käytön näkökulmista.

Opiskelijat työskentelevät viiden hengen tiimeissä ja saavat varsin vapaasti itse valita työnsä kohteeksi ja analysoitavaksi itseään kiinnostavan teknisen järjestelmän. Töiden ammatillista ohjausta antaa ammattiaineen opettaja, kun taas kielen ja kirjoittamisen ohjauksesta vastaa englannin kielen opettaja. Näin kielen opettaja voi keskittyä tekstiin ja kirjoittamisen ohjaamiseen, kun ammattiaineen opettaja ottaa kantaa sisältöön ja ammatillisten termien oikeaan käyttöön.

Koska työssä edellytetään laajan lähdeaineiston käyttöä ja raportoinnin kieli oli englanti, on englanninkielisen lähdeaineiston käyttö luontevaa. Tällä tavalla opiskelijoiden on ollut mahdollista samaan aikaan parantaa oman alansa terminologian tuntemusta, vaativan englanninkielisen tekstin lukemistekniikkaa sekä kielellä toimimista.

Englannin kielen opintojakson alussa on muutama lähiopetustunti, joiden tarkoituksena on antaa opiskelijoille välineet teknisen raportin kirjoittamiseen ja esittämiseen sekä sopia yhdessä opiskelijoiden kanssa tarkasta aikataulusta ja ohjaustapaamisista. Suurimman osan ajasta opiskelijat toimivat itsenäisesti ja tilaavat itselleen tarvittaessa ryhmäkohtaisia ohjauksia opettajilta. Ohjauksen tavoitteena on antaa opiskelijoille välipalautetta siitä, miten heidän

työnsä etenee sekä keskustella mahdollisista ongelmista tai kysymyksistä, joita opiskelijat tuovat esille. Lisäksi palautetapaamiset toimivat aikatauluttajina, sillä ryhmitapaamiseen vaaditaan tietty määrä valmista tekstiä.

TOIMEKSIANTO TIIMEILLE

Englannin kielen opintojaksolla kolme ensimmäistä viikkoa on lähiopetusta, jonka jälkeen opiskelijat jatkavat itsenäistä tiimityöskentelyä välipalautteeseen saakka, välipalautteen jälkeen viimeistelevät raportin sekä lopuksi valmistelevat suullisen esityksen, joka päättää opintojakson. Alla olevassa taulukossa kuvataan tarkemmin raportin sekä esityksen ohjeistuksia sekä aikataulutusta. Raportin kieliasua ja kirjoittamistekniikkaa sekä ammattiesityksen valmistelua käsitellään erikseen ja tarkemmin opintojakson alussa koko luokan yhteisissä lähitapaamisissa.

TAULUKKO I. Englannin opintojakson toteutus.

Tehtävä	Aikataulu	Ohjeet
Kirjallinen raportti	14.1.–2.4.2013 Palautus: valmis raportti palautetaan Optimaan 2.4.2013.	<ul style="list-style-type: none"> • Raportti kirjoitetaan 5 hengen tiimeissä. • Raportin aihe valitaan opintojaksolla koneoppi. • Raportin pituus on 50 sivua tekstiä (poislukien kansisivu, sisällysluettelo, lähdeviitteet sekä mahdolliset liitteet). • Raportin kielen pitää olla asianmukaista. • Turun AMK:n opinnäytetyön pohjaa tulee käyttää raportissa • Lähdeviitteiden pitää olla luotettavia ja oikein merkittyjä. • Tiimien pitää palauttaa opettajalle 20–30 sivua viimeisteltyä tekstiä ennen välitapaamista. • Jokainen tiimi tapaa opettajan palautekeskustelussa (viikoilla 9–12), jossa kaikkien tiimin jäsenten pitää olla paikalla.
Suullinen esitys	25.3.–5.4.2013 Esitykset pidetään viikoilla 15 ja 16. Palautus: Esitykseen liittyvä PowerPoint/Prezi ladataan Optimaan 5.4.2013 mennessä.	<ul style="list-style-type: none"> • Tiimien on tarkoitus esittää: <ul style="list-style-type: none"> o mitä aihetta he tutkivat o mitä he halusivat saada selville o millä metodeilla aihetta tutkittiin o millaisia tuloksia saatiin. • Tiimillä on 25–30 minuuttia aikaa esittää. Esityksessä on käytettävä visuaalista tulkimateriaalia, esim. PowerPoint tai Prezi. • Esityksen on oltava asiantuntijamainen ja muodollinen.

ARVIOINTI

Opiskelijatiimien raportti arvostellaan sekä kielellisestä että ammatillisesta näkökulmasta, sillä tiimit saavat erikseen arvosanan kummastakin opintojaksosta. Englannin kielen opintojaksolla arvioidaan sekä kirjallisen että suullisen raportoinnin selkeyttä, viestinnällisyyttä, oikeanlaisen kielen käyttöä sekä tehtäväohjeistuksen noudattamista. Jokaiselle tiimin jäsenelle annetaan sama

arvosana, jolloin myös toimivan ja oikeudenmukaisen tiimityöskentelyn merkitys korostuu. Lisäksi opiskelijat saavat suullista palautetta esityksestään, joka esitetään samaan aikaan sekä kielenopettajalle että ammattiaineen opettajalle.

KIELENOPETTAJAN KOKEMUKSIA INTEGROINNISTA

Kieltenopettajan näkökulmasta parasta integroinnissa on ollut tehtävien autenttisuus. Koska kielenopettaja ei ole ammattialan asiantuntija, voi oikeanlaisen ja soveltuvan opiskelumateriaalin tai toimeksiannon antaminen opiskelijoille joskus olla haastavaa. Lisäksi ammattiaineen opintojaksolla annettava toimeksianto antaa opiskelijoille mahdollisuuden yhdistää monenlaista osaamista – tässä tapauksessa englannin kielen ja oman ammattialan erikoisterminologian sekä toimintatavat, kuten esimerkiksi laskemista.

Toinen ensiarvoisen tärkeä asia on integroinnin toteuttavien opettajien välinen kemia ja yhteistyön sujuminen. Jos yhteistä säveltä ja tavoitetta ei ole, on mahdotonta toteuttaa integrointia toimivasti. Molempien opettajien pitää olla tasavertaisessa asemassa, ja kummankin pitäisi olla vapaaehtoisesti mukana toteuttamassa integrointia.

OPISKELIJAPALAUTE

Opiskelijoiden palaute tällaisesta työskentelytavasta on ollut erittäin myönteistä. Käytäntö on vakiinnutettu, ja toimintatapaa on tarkoitus jatkaa ja kehittää jatkuvasti opiskelijapalautteen sekä toteutukseen osallistuvien opettajien kokemusten pohjalta. Esimerkiksi englannin opintojakson aloitusluentojen aiheet ja esimerkit perustuvat erityisesti niihin ongelmakohtiin, joita kielenopettaja on havainnut aiemmilla toteutuksilla, jotta opiskelijat voisivat hyödyntää tietoa jo etukäteen. Toteutustavalla on ollut iso merkitys opiskelijoiden ammatillisen itsetunnon kohottajana, ja se on merkittävästi madaltanut vaihtoon lähdön kynnyksiä. Myös kynnys vieraskielisen lähdeaineiston käyttöön muilla opintojaksoilla on madaltunut. Opiskelijat ovat kokeneet toteutuksen myönteiseksi myös siksi, että he ovat itse saaneet vaikuttaa aiheen valintaan ja kirjoittaa mielekkääksi kokemastaan aiheesta.

Esimerkkejä tuotantotalouden opiskelijoiden antamasta palautteesta:

Toteutus toimi ennakkoluuloihin nähden hyvin, kirjallista englantia tuli kirjoitettua kunnolla vihdoin ja samalla myös käytettyä enemmän teknistä sanastoa ja myös koneopin kautta tuli laskuja.

Se toi mielekkyyttä lisää ja oikeanlaista englanninkielen oppimista.

Alan sanaston karttuminen, pitkän raportin kirjoittamisen kouliintuminen, ryhmätyö.

Englanniksi kirjoittamista ja toimimista. Esiintyminen englanniksi ei jännitä enää niin paljoa kuin ennen.

Opiskelijat ovat olleet erittäin motivoituneita tämän tyyppiseen integrointiin ja heidän mielestään toteutus on toiminut pääosin hyvin. Opiskelijoiden mielestä on hyvä, että englantia opitaan oikean toimeksiannon yhteydessä eikä keksittyjen aiheiden ja tehtävien pohjalta.

KEHITTÄMISKOHTEET OTETAAN HUOMIOON SEURAAVISSA TOTEUTUKSISSA

Integroinnin toteutuksessa on pyritty jatkuvasti kehittämään toimintatapaa eteenpäin. Opiskelijoiden palaute on ollut tässä ensiarvoisen tärkeää. Opiskelijat ovat pääsääntöisesti kokeneet integroinnin positiivisena asiana, mutta myös kehittämiskohteita on vuosien aikana löytynyt. Useimmiten opiskelijat toivovat vieläkin enemmän ohjausta sekä välipalautetta työstään, kuten eräs tuotantotalouden opiskelija toi esille palautteessaan:

Mahdollisesti enemmän ohjauskertoja. Nyt yksi ohjauskerta jää vähän auttavaksi, tosin apua on nytkin hyvin saanut jos on tarvinnut ja ollut epäselvyyksiä.

Lisäksi yksittäisten tiimien työskentelytavoissa on ollut ongelmia, eli on koettu, etteivät kaikki tiimin jäsenet ole panostaneet tehtävään yhtä paljon, ja osa on kokenut tehneensä enemmän työtä kuin toiset tiimin jäsenet. Tätä ongelmaa on pyritty ehkäisemään vertaisarvioinilla, jossa tiimille annetaan

yhteinen arvosana ja tiimin jäsenillä on mahdollisuus laskea tai nostaa jäsenen henkilökohtiasta arvosanaa kuitenkin niin, että ryhmän keskiarvo pysyy samana.

Intergointi sijoittuu tuotantotalouden opiskelijoiden toisen vuoden opintoihin ja seuraavan kerran integrointi toteutetaan vuonna 2015. Integrointi on toteutettu vuosittain jokaiselle tuotantotalouden saapumisryhmälle, jossa on aloitusvuonna noin 40 opiskelijaa. Lisäksi toteutuksella on useampana vuonna ollut mukana Turun ammattikorkeakoulun ulkomaalaisia vaihto-opiskelijoita, jotka ovat valinneet kyseisen englannin kielen opintojakson lukusuunnitelmaansa. Näin ollen myös esitystilanteessa on ollut aito tarve esittää englannin kielellä, koska yleisössä on ollut mukana ulkomaalaisia opiskelijoita.

TULEVAT INSINÖÖRIT BLOGGAAVAT RUOTSIKSI – OPISKELIJALÄHTÖINEN INTEGROINTI

Sanna Simola

Olen käyttänyt tietotekniikan ja elektroniikan opiskelijoiden kanssa Svenska i arbetslivet -opintojaksolla vuosina 2012/2013 blogia yhtenä osana opintojaksoa. Ajatuksena ja tavoitteena on ollut opiskelijasta lähtevä integrointi. Tällä tarkoitan sitä, että opiskelija on tehtävänannon pohjalta itsenäisesti valinnut opiskeltavan alansa aihepiiristä sisällön blogiesitykseensä. Näin opiskelija on itse integroinut oman alansa ja ruotsin kielen.

IT på svenska

Ajatus blogin käytöstä kielen opetuksessa sai alkunsa kansainvälisestä projektista, johon osallistuin vuonna 2010. Projektissa tein yhteistyötä Tallinnan yliopiston saksan kielen opettajan kanssa. Toteutimme yhteisen opintojakson, jossa opiskelijat tapasivat blogissa ja yhteisenä kielenä oli saksa. Tämän jälkeen olen käyttänyt blogia sekä ruotsin että saksan opetuksessani.

Blogin avulla olen pyrkinyt luomaan opiskelijoille mahdollisimman autenttisen kielenkäyttötilanteen. Olen pyrkinyt myös siihen, että opiskelija ymmärtää kielen olevan viestinnän työkalu tai väline, ei kohde. Kielioppi on häivytetty taka-alalle, ja näin opiskelijaa on kannustettu kielen käyttöön siten, että se vastaisi todellisia kielenkäyttötilanteita. Autenttisissa tilanteissa viestin perille meno on tärkeintä, viestin muodon tarkkuus tulee vasta sen jälkeen.

Svenska i arbetslivet -opintojakson (3 op) blogiosion tehtävänanto on ollut seuraava:

Blogg inlägg Blogga

<http://www.blogger.com>

Valitse oman alasi sinua erityisesti kiinnostava aihe.

Suunnittele aiheesta sekä kirjallinen että suullinen (video) esitys blogiin.

Seuraa postausten ilmestymistä blogiin, kommentoi ja esitä lisäkysymyksiä vähintään 3 muun postauksiin.

Blogityöskentelyn aikataulu: 18.9.2013 on kutsut lähetetty blogiin opintojakson osallistujille sähköpostitse, viikolla 39 laitatte esityksenne blogiin, viikolla 40 luette muiden postaukset ja kommentoitte niitä. Muistakaa myös vastata saamiinne kommentteihin tai kysymyksiin.

BLOGIN TARJOAMIA MAHDOLLISUUKSIA

Blogin käyttö on mielestäni tuonut ruotsin opiskeluun tekemisen meininkiä, ja opiskelijat ovat todella tehneet itse, annetun ohjeistuksen puitteissa. Blogi on ollut suljettu ympäristö, ja pääsy siihen on ollut vain opintojaksoon osallistuneilla. Näin ympäristö on ollut turvallinen paikka harjoitella ruotsin kieltä. Alla olen kirjannut luettelomaisesti asioita, jotka kertovat blogin tarjoamista mahdollisuuksista ammattikielen opiskelussa ja opetuksen työelämälähtöisyyden vahvistamisessa:

- Opiskelija käyttää vain kohdekieltä, tuottaa itse sekä suullista (video) että kirjallista kohdekielistä tekstiä.

- Opiskelija oppii tuottamaan kohdekieltä verkon antamin apukeinoin. Hän oppii hyödyntämään verkon tarjoamia lähteitä, verkkosanakirjoja, yritysten verkkosivuja ja muita kohdekielisiä materiaaleja.
- Opiskelija lukee ja kommentoi muiden postauksia. Hän myös vastaa saamiinsa kysymyksiin ja kommentteihin. Näin hän saa varmuutta kysymysten ja vastausten muodostamiseen ympäristössä, joka ei mahdollista ”pakotietä”. Luokkahuonetilanteessa ei ole samanlaista ”pakkoa” käyttää kieltä.
- Opiskelijan itseohjautuvuus saa mahdollisuuden kehittyä. Hän saa toimeksiannon, joka muistuttaa työelämän aitoa tilannetta.
- Opiskelijan viestinnälliset työelämävalmiudet kehittyvät (blogin aihe on ammatillinen). Hän saa harjoitella omasta alastaan viestimistä vieraalla kielellä.
- Kielioppi jää taka-alalle, viestintä on pääasia. Tämä rohkaisee opiskelijaa käyttämään kieltä ilman oikeakielisyyden vaatimusta.

PALAUTTEEN ANTO JA ARVIOINTI BLOGITEHTÄVÄSSÄ

Blogi on ollut yhtenä osana pakollista ruotsin kielen kolmen opintopisteen opintojaksoa. Blogi on ollut ”palaute- ja arviointivapaa” vyöhyke. Kontaktitunneilla ja verkko-oppimisympäristössä sen sijaan opiskelijat ovat saaneet rohkaisevaa palautetta, bra jobbat! -tyyliin.

Ruotsin kirjallisessa kokeessa yhtenä arvioitavana tehtävänä on kuitenkin ollut omasta blogiaiheesta kertominen. Tämä on ollut opiskelijoille muistutus siitä, että blogi kuuluu opintojaksoon ”arviointivapaudestaan” huolimatta.

OPISKELIJAPALAUTE

Palautteen anto oli vapaaehtoista. Yritin kannustaa sen antoon, ja toivoin myös kehitysideoita. Palautetta annettiin melko hyvin – tulevaisuudessa voisin tosin vapaan palautteen sijaan suunnitella tarkat kysymykset, jotka ohjai-

sivat palautteen antoa. Näin saisin paremmin esiin mahdollisia kehityskohteita. Saamani opiskelijapalaute on ollut kannustavaa. Jotkut opiskelijoista ovat toki olleet skeptisiä, mutta ovat kääntäneet myöhemmin kelkkansa, ainakin osittain. Alla opiskelijapalautetta:

Tekeminen on todellista, eikä mitään ”täytä lauseen puuttuva sana oikeassa taivutusmuodossa”, joka on erityisen tehokas tapa näivettää mielenkiinto kielen oppimiseen.

Blogi oli kivaa vaihtelua koska siinä sai kirjoittaa ja puhua asiasta mikä kiinnostaa itseä.

Blogin pitäminen oli mukavaa vaihtelua perinteisiin oppimismenetelmiin. Itse ainakin rohkaistuun kun huomasin, että pystyn puhumaan ruotsia ainakin jotenkin. Videon tekeminen oli hauskaa.

Blogi-idea oli kauhea etukäteen katsottuna, jälkikäteen ajateltuna ihan ok.

Blogivideon tekeminen oli mukavaa. Ensin oli hankaluuksia määrittellä aihetta, mutta kun aihe löytyi, löytyi myös motivaatio etsiä sanastoa ja tehdä videoon pieni käsis.

Tähän olen pyrkinyt, oikeaan tekemiseen ja sitä kautta oppimiseen. Mielestäni ehdottomasti tärkeintä ja paras tulos on tässä kokeilussa ollut opiskelijoiden varmuuden kasvattaminen; he osaavat käyttää ruotsin kieltä! Blogityökentelyssä olen myös huomannut sen, että opiskelijat ovat jopa ”unohtaneet” käyttävänsä ruotsin kieltä, sillä sisältö on tullut tärkeämmäksi.

MITÄ OPETTAJA OPPI?

Oman opettajantyöni kannalta tärkein oppi on ollut se, että opetusmetodeja kannattaa rohkeasti kokeilla. Ei ole hyvä jäädä miettimään mitä jos ja ehkä, vaan kokeilla ja mennä uuteen tilanteeseen ja hyväksyä kokeiluun liittyvät epävarmuustekijät. Opettajan roolini on muuttunut siten, että olen ollut taka-alalla oleva moottori ja opiskelijat ovat itse saaneet tehdä ja jakaa sisältöjään. Näin sen pitääkin olla: pitää uskaltaa antaa opiskelijoiden tuottaa itse ja antaa heille vapaat kädet.

Minulla oli samanaikaisia blogeja kolme ja opiskelijoita yhteensä noin 70. Blogitekstien luku ja kommentointi sekä tehtävän yleinen hallinnointi vaativat oman aikansa, joten opettajankin piti tehdä oma osuutensa. Tämä siis siitä huolimatta, että blogin käytössä korostuu opiskelijan oma osuus, kielen oppiminen learning-by-doing-menetelmällä.

Suurin haaste blogin tai minkä tahansa uudenlaisen toimintatavan lanseerauksessa on opiskelijan opiskelukulttuurin muuttaminen tai silmien avaaminen uusille tavoille oppia. Opettajan täytyy osata perustella, miksi teemme näin, ja tuoda perustelu myös vahvasti esiin. Uskon, että tämän blogikokeilun avulla sain opetustani edelleen työelämäläheisemmäksi. Tulevaisuudessa jatkan opetukseni ja opetusmetodieni kehittämistyötä. Blogin käytössä on vielä erilaisia mahdollisuuksia, mutta odotan myös mielenkiinnolla, tarjoaako tekniikan nopea kehitys jotain muita ratkaisuja, jotka edistäisivät kielen opettamista ja oppimista.

ABSTRACTS

INTEGRATING LANGUAGES AND COMMUNICATIONS

Minna Scheinin

At Finnish universities of applied sciences, many pedagogical methods are applied in foreign language and communication teaching. One approach is the integration of foreign languages with substance teaching. The starting point in this method is that the student uses working life-oriented material for his/her language learning process. The material and the course design can be mutually planned with the substance teacher and the language teacher. Another approach to integrations is CLIL (Content and Language Integrated Learning). This means that the substance is taught in a foreign language. For example, accounting is taught in English in a Finnish school.

The integration not only narrows the distance between substance and language teaching, but also gives teachers the opportunity to collaborate more closely and thus enable students to work efficiently with the professional language that they are going to need in their future work.

The present publication gives examples of how teachers have carried out the method of integration. The realisations vary according to the aim of the integration. The examples draw a picture of how the language learning processes can be tied to authentic working-life environments as well as depict new ways of teacher collaboration. We hope that these examples encourage more teachers to apply integration in their teaching and also to talk about new experiences with their colleagues.

ART, HEALTH & WELL-BEING

BY E-MAIL TO SUOMIKOTI

Mari Linna

During spring 2013, students in the Degree Programme in Human Ageing and Elderly Services at Satakunta University of Applied Sciences (SAMK) wrote e-mails in Swedish to Suomikoti (Finskt Äldrecentrum), located in Stockholm. The aim of this exercise was to practice written skills in Swedish and to increase students' possibilities to get involved in international and multi-professional co-operation with working life.

At first, students found this exercise too demanding and difficult. They had not written any e-mails in Swedish before. The executive director of Suomikoti replied personally to each e-mail. At the end of the written exercise, the executive director invited us to a field trip to Stockholm. We received a scholarship for the trip from the cultural organisation Svenska Kulturfonden i Björneborg and, at the beginning of November 2013, we visited Suomikoti with 14 students from SAMK faculties of Welfare and Health. During the trip, we also visited the Swedish Institute of Assistive Technology (Hjälpmedelsinstitutet) and got to familiarise ourselves with their display apartments designed for people with disabilities. In addition, we explored Swedish culture by visiting, for instance, the Royal Palace.

Writing an e-mail in Swedish to Suomikoti and visiting Stockholm enhanced the students' international and cultural competence. They became more aware of the importance of language studies. They also gained a better understanding of the elderly services within our society. In the end, the students were very pleased with the written e-mail exercise and the field trip. This was a very educational way to combine working life and language studies.

INTEGRATING FINNISH LANGUAGE AND COMMUNICATION AND HEALTH PROMOTION

Päivi Myllymäki & Camilla Laaksonen

At Turku University of Applied Sciences' Faculty of Health and Well-being, two courses, Finnish Language and Communication and Health Promotion were integrated. The courses were part of the first semester of nursing studies. The integration formed a unit of 3 ECTS and contained subject-specific introductory contact hours, student independent working, teacher consultations, producing written papers, seminar presentations and discussions.

At the subject-specific introductory contact hours, basic concepts and subject-specific issues were covered. After the introductory hours, the students started their independent work in small groups. The groups used the time for searching research and other theoretical knowledge, analysing the data and kept track of and analysed the media in their specific subject. The students also reflected on how the media can positively or negatively affect health, health behaviour and health promotion, and also on the potential possibilities that the media carries regarding health promotion.

As the product of the students' independent working, they wrote a paper. Students also prepared to present their paper at the seminar. The presentation included visual material. Further discussion regarding the seminar subjects as well as the presentations was made possible by using blogs.

The papers were evaluated on content, references as well as general form and language. According to the student feedback, the integration was perceived as interesting, functional and motivating. Moreover, the students perceived that the integration produced a holistic approach to learning professional skills regarding health promotion, language and communication.

The teachers perceived that the learning results of the students were very good. Moreover, the integration promoted the teachers' professionalism by widening perspectives and strengthening collegial collaboration. The integration requires a genuine will to co-operate and a common understanding of the aims and the content of the integration.

VIRTUAL CARE OF THE ELDERLY IN SWEDISH

Nina Roine

The objective of the article is to describe how to integrate Swedish studies with professional studies. In this case, occupational therapy students studied Swedish by planning and hosting virtual broadcasts in small groups. These broadcasts are meant for elderly people who live in the archipelago far away from communal services and have very limited possibilities to meet with other people.

At first, the background of the Virtu project is explained and how it can be used in elderly care. Secondly, the implementation of the Swedish course through the Virtu channel and who were the co-partners during the course are explained. Later, the article describes how the virtual broadcasts were planned and carried out in practice.

The results and the outcome are discussed at the end of the article. They show that, despite the challenges, integrating is a rewarding learning experience for both students and the teacher. The feedback from students was positive and encourages the continuation of integration in the future.

WITH WORDS IN THE FIELDS OF IMAGE

Ilona Tanskanen

In the Degree Programme in Fine Arts at Turku University of Applied Sciences, the Finnish Language and Communication course is integrated with professional studies. Studies are followed in the first year to the end of the spring semester, when students are running a joint exhibition at the Köysirata gallery. This work brings together the Finnish Language and Communication course (3 ECTS) and the Visual Expression course (5 ECTS). In addition, there has been cooperation with the Academy of Fine Arts communications officer in making a press release and holding a press conference.

Finnish language and communication studies are based on national objectives and contents. The content areas include professional and workplace communications and interpersonal skills. In practice, this is done in such a way that the work is carried out in presentations given in the press conference or during the opening of the exhibition and in texts written for the exhibition – for example, a press release, blog posts, CV, Artist's Statement, portfolio and work report.

Students have been very motivated when they study and work in an authentic environment. Students also get the best possible teaching when art and communications teachers work together.

BUSINESS

WORKPLACE COMMUNICATION WORKSHOP – NEW KIND OF COOPERATION BETWEEN STUDENTS AND WORKING LIFE

Paula Aali & Sinikka Leino

New kinds of methods to study communication are important to students, and also to teachers. By arranging a workshop, we tried something totally new. Our students gave lectures for representatives from different kinds of organisations. The aims for the lectures were based on workplace communication: for example, the importance of listening in the work community, how to use social media in workplace communication, how to communicate the work community's values to new workers, and how to hold efficient meetings.

The project was very successful. It was fantastic to hear the students. They really excelled themselves. Their lectures were well-prepared and business-like, but also delightfully humorous. The students were really pleased about the result. By preparing their presentations, they also had to study in a new way the aims, and by listening to one another they learned a lot.

After the presentations, we had time for conversation. The students and listeners formed small groups, and lively conversation went on at the tables.

This small project proved the importance of innovate new pedagogical methods. The importance of cooperation between an ordinary teacher and a project manager was also proved.

AN INTRODUCTION TO RUSSIAN TRADE AND CULTURE FOR STUDENTS OF BUSINESS LOGISTICS

Jonna Arböl & Jaana Kaartovuori

Russian Trade was a 5-credit study unit which was executed as a project study by students of business logistics. The course was implemented in spring 2013 and it consisted of five lectures and an excursion to Saint Petersburg. The course integrated many studies, such as Russian trade, export, contract law and Russian language and culture.

The topics of the five lectures were miscellaneous. The first lecture was an introduction to Russian business culture. The second lecture handled the differences between Finnish and Russian cultures, and also the conditions necessary to succeed in Russia. The agents and building of the retail network in Russia was the topic of the third lecture. Managing logistics in Russian trade was the subject of the fourth lecture. The last lecture presented export forwarding.

An excursion to Saint Petersburg included visits to the subcontracting fair and to the forwarding company Ahlers. A visit to the State Hermitage Museum and some sightseeing were included in the itinerary. The students completed exercises that were related to the topics of the lectures and the excursion.

CO-OPERATION AND FUNCTIONALITY IN THE BISNESSTARTTI LEARNING ENVIRONMENT

Anne-Marie Jünger & Jaana Szinovatz

In autumn 2013, a new learning environment, BisnesStartti, was launched at Turku University of Applied Sciences in Salo. All first-year business studies were integrated into BisnesStartti, which focuses on setting up and running a virtual business in order to learn about entrepreneurship, basic business studies, language studies, business law, marketing, financing and IT. The lecturers created together the learning objectives, contents and evaluation for the new curriculum. Furthermore, a calendar was created for the learning assignments and the study material was collected in Optima.

Students encounter different kinds of learning situations when setting up a virtual company as a group. They have to agree on the rules and divide the work between themselves. Negotiation skills are needed when, for example, drafting a Business Plan and Marketing Plan. The BisnesStartti coach and the business communication teacher work as a teacher team when developing and assessing learning assignments, keeping a learning diary, giving presentations and writing reports.

The new way of learning requires the students' commitment and initiative and skills in dealing with uncertainty. At the same time, they learn about teamwork and project management. The teacher/coaches also need flexibility since the groups are very heterogeneous and work at a different pace. Good communication skills are needed when planning the contents and assignments together. The BisnesStartti way of learning develops the skills appreciated in working life and increases the co-operation between students and teacher-coaches when studying business.

STUDYING BUSINESS ENGLISH IN AN INTERNATIONAL PRACTICE ENTERPRISE ENVIRONMENT

Pirjo Kavander & Marjatta Rännäli

Pellic Practice Enterprise for Language Learning and Intercultural Communication was a two-year project, 2009–2011, led by TUAS and funded by the EU Lifelong Learning Programme. TUAS' project partners were Florida Centro de Formació from Valencia, Spain; Eberhard Karls Universität Tübingen from Germany; the University of West-Bohemia from Plzen, the Czech Republic; King's College London; and the ICC from Germany.

The main objective of the Pellic project was to provide a virtual learning environment (VLE) in which students can practise business communication skills using English as the lingua franca within a Practice Enterprise environment.

Within the VLE, the learners could access language studies to support a number of business studies with foreign partners, the most important ones being starting up a company, planning and running the company's marketing and advertising, arranging and acting in meetings, sales visits and exhibitions, presenting products and negotiating with customers face-to-face or online and running business contacts by e-mails and phone calls.

The Pellic project aimed to combine marketing and business communication studies with blended learning. International contacts were made and kept through the VLE created for the course. In addition, the students had normal contact teaching lessons in their home institutions to support their individual work.

The main achievement of the project was to create a study environment in which students use English as the lingua franca in the most authentic business context possible with students from other countries. A learning environment involving authentic international and intercultural business communication differs in many aspects from the traditional classroom exercises, and this motivates both students and teachers.

PROFESSIONAL USE OF ENGLISH COMMUNICATION SKILLS IN E-BUSINESS CONTEXTS

Pia Lindgren & Timo Luukka

The aim of the article is to look into the challenges and possible solutions of integrating English communication skills with a professional course, i.e. e-Business. The two implementations discussed here concern a study module of 7 ECTS, which is aimed at second-year business students at Turku University of Applied Sciences at the Salo campus. The authors are Timo Luukka, who is expert in e-business, and Pia Lindgren, who has a specific interest in language use.

Especially from the communication point of view, the major challenges seem to lie in the very heterogeneous groups, especially when it comes to language skills. The course contents represent demanding terminology and students should be able to really understand what they read in order to be able to write about it and present it. The main issue is ensuring that a student who is comfortable with the subject matter can get credits even though English communication skills are not adequately professional.

Some solutions that have proved to be beneficial include giving clearer instructions, i.e. “show and tell” sessions, even more support as well as good examples of both presentations and written reports.

It should also be noted that co-operation with teacher teams takes time to reach the maximum benefit. Therefore, integrated courses should not be implemented only once.

TECHNOLOGY

THERE IS LIFE BEYOND SUBJECT BOUNDARIES – ENGLISH AND BIOTECHNOLOGY ENTWINED

Sari Loppela-Rauha & Mika Jokinen

During the academic year 2012–2013, a pilot team-taught course integrating English language and communication skills with biotechnology was implemented at TUAS. The main aim was to increase teacher and student motivation and to thereby achieve improved learning. More reliable assessment and a more natural environment of use for English in a professional context were also sought. The implementation was task-based and all assignments were designed by both teachers in collaboration and were relevant to both subject areas. Both teachers took part in all classroom sessions and found themselves taking on various roles, depending on task, topic and activity. The teachers also learned from each other's content and ways of working. Based on the feedback, a clear majority of the students found the implementation successful and inspiring. The assessment was found more reliable, the use of web-based tools was appreciated, and the students reported improvements in presentation and group work skills. Based on the feedback, an enhanced implementation was designed the following year, taking especially into account the difficulties reported by some students in learning from each other's input.

INTEGRATING SWEDISH COURSE AND PROFESSIONAL DEVELOPMENT STUDIES – TEKNISKA MÄSSAN IN STOCKHOLM 2011–2012

Sirpa Niittymäki

The article deals with the integration between two courses, Swedish Language and Communication and Professional Development, in the Degree Programme in Mechanical and Production Engineering at Turku University of Applied Sciences. The participants in this integration were mechanical engineering students, one Swedish teacher, tutor teachers and teachers of professional subjects. The students had independent studies, studies in the classroom, a visit to a technical fair in Stockholm and a seminar for first-year mechanical engineering students after the visit. In the Swedish lessons, the students prepared themselves for the technical fair. At the fair, the students visited the stands and collected information and material for their assignments. After the fair, the students also made posters to present the exhibitors and products of the stands they had visited. The assignments for professional development were given by professional teachers. These exercises were also presented at the seminar. The integration added variety to the traditional Swedish lessons and also gave the students an opportunity for new linguistic and professional experiences.

INTEGRATION OF ENGLISH AND PROFESSIONAL COURSES IN THE DEGREE PROGRAMME IN INDUSTRIAL MANAGEMENT ENGINEERING

Piia Pessa

In the Degree Programme in Industrial Management Engineering, one of the two English courses has been integrated with a professional course since 2009. The idea behind such integration was to give the students an authentic assignment that they research, study and report in English. This means the students have an opportunity to learn and improve not only their professional skills but also their language skills. The assignment in this integration is to choose a topic from a professional course, which is then reported in English. The students work in teams of five students. During the writing process, the English teacher guides the students in language issues and the teacher of the professional course is responsible for content and technical questions. The reports are also presented by speaking in a seminar both to teachers and classmates. The feedback from students has been extremely positive every year and students have been quite motivated because they have had a real case to be solved instead of having to write a report on a random topic in their field of study. Due to the success of the integration, the plan is to continue in the same way in future.

FUTURE ENGINEERS BLOG IN SWEDISH – STUDENT-ORIENTED INTEGRATION

Sanna Simola

The article deals with using a blog for teaching Swedish. An implementation of the compulsory Swedish course targeted at information technology students (3 ECTS) included a blog part, during which the future engineers made a written and oral presentation (in video form) on subjects related to their field of study that they chose themselves for the blog. The article focuses on the pedagogical objectives and benefits of using the blog, the received student feedback, and how this experiment has affected the teacher's own role as a supervisor of the learning process.

KIRJOITTAJAT / AUTHORS

Paula Aali, FL / PhL

on suomen kielen ja viestinnän lehtori Turun ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelmassa. Hän on työskennellyt myös yrityskouluttajana vuodesta 2005 lähtien.

is a Finnish language and communication senior lecturer at Turku University of Applied Sciences' Faculty of Business, ICT, and Life Sciences. She has also been working as a entrepreneur coach since 2005.

Jonna Arböl, Tradenomi-opiskelija / BBA- student

on liiketoiminnan logistiikan toisen vuosikurssin opiskelija Turun ammattikorkeakoulussa. Hän opiskelee Sepänkadun toimipisteessä. Vuonna 2013 järjestettyyn Russian Trade opintojaksoon hän osallistui opiskelijana, ja vuoden 2014 Russian Trade opintojakson liiketoiminnan logistiikan opiskelijoille hän suunnitteli ja toteutti projektityönä yhdessä Niina Kallioisen kanssa.

is a second-year student of business logistics at Turku University of Applied Sciences. She studies at the Sepänkatu campus. She participated in the 2013 Russian Trade course as a student, and she planned and executed the year 2014 Russian Trade course for business logistics students with Niina Kallioinen.

Mika Jokinen, TkT / DSc (Tech.)

toimii yliopettajana Turun ammattikorkeakoulun bio- ja elintarviketekniikan koulutusohjelmassa. Hän opettaa yleisen prosessitekniikan lisäksi mm. biotekniikkaa, biomateriaalitekniikkaa ja kudosteknologiaa. Opetustyönsä ohessa hän toimii biomateriaalitutkimusryhmän vetäjänä ja hän on osallistunut useisiin säätio- ja yritysrahoitteisiin TKI-hankkeisiin.

is a principal lecturer in Chemical Engineering at Turku University of Applied Sciences. In addition to general chemical engineering, he teaches biotechnology, biomaterials and tissue engineering. He is also Head of the Biomaterials Research Group at TUAS and has participated in several externally funded RDI projects.

Anne-Marie Jünger, KTM / MSc

toimii markkinoinnin lehtorina Turun ammattikorkeakoulun Salon toimipisteessä ja vastaa liiketalouden opiskelijoiden työharjoittelusta Salossa. Hän on ollut mukana harjoitusyritystoiminnassa vuodesta 2000 ja koordinoi tällä hetkellä toimintaa yhteistyössä Markku Rajalan kanssa.

is a senior lecturer in marketing at Turku University of Applied Sciences in Salo. She is also responsible for business students' work placement in Salo. She has been involved with Practice Enterprises since 2000 and is coordinating the BisnesStartti learning environment for first-year students together with her colleague Markku Rajala.

Jaana Kaartovuori, FM / MA

on ruotsin ja venäjän kielen ja viestinnän päätoiminen tuntiopettaja Turun ammattikorkeakoulussa. Hän opettaa ruotsia ja venäjää liiketoiminnan logistiikan koulutusohjelmassa. Venäjän kieltä ja kulttuuria hän opettaa muissakin koulutusohjelmissa. Hän on mm. vastuuopettaja Russian Trade - opintojaksoilla.

teaches Swedish and Russian language and communication at Turku University of Applied Sciences. She teaches Swedish and Russian in the Degree Programme in Business Logistics. She teaches Russian language and culture also in other degree programmes. She is the teacher responsible for the Russian Trade course.

Pirjo Kavander, FM / MA, Euroolta-Eurovolt diplomi. Eurooppalainen diplomi ammatillisten kielten opetukseen aikuisille virtuaalisissa oppimisympäristöissä / Euroolta-Eurovolt European Diploma in Vocational Language Teaching to Adults in Virtual Learning Environments

on Turun ammattikorkeakoulun kielikoulutuskeskuksen englannin ja ruotsin kielen ja viestinnän opettaja. Opetustyön ohessa hän on työskennellyt DiLaPort projektissa opettajajäsenenä ja Pellic projektissa opettajajäsenenä ja koordinaattorina.

is an English and Swedish language and communication lecturer at TUAS Language Centre. Alongside teaching, she has worked in DiLaPort (teacher member) and Pellic projects (teacher member and co-ordinator).

Camilla Laaksonen, TtT / PhD in nursing science

toimii terveystieteen opettajana ja terveyden edistämisen tutkimusryhmän vetäjänä Turun ammattikorkeakoulussa, Terveys ja hyvinvointi -tulosalueella. Hänen erityisenä asiantuntija-alueenaan on terveyden edistäminen, terveydenhoitotyö (erityisesti koulu- työterveyshuolto) sekä tutkimusmetodiikka. Camillalla on useita tieteellisiä ja ammatillisia julkaisuja ja hän toimii vertaisarvioitsijana sekä kansallisissa että kansainvälisissä lehdissä. Tämän lisäksi hän toimii erilaisissa muissa kansallisissa ja kansainvälisissä asiantuntijatehtävissä terveyden edistämisen, terveydenhoitotyön ja tutkimuksen saralla.

is a teacher at Turku University of Applied Sciences' Faculty of Health and Well-being. She is also the leader of the Health Promotion Research Group at TUAS. Her areas of expertise are health promotion, public health, school and occupational health care and research methodology. She has several scientific and professional publications, and acts as a reviewer for several journals. She participates in national and international tasks for experts in the area of health promotion, public health nursing and research.

Sinikka Leino, Merkon. / Vocational Qualification in Business and Administration

toimii projektipäällikkönä Turun ammattikorkeakoulussa.

is a project manager at Turku University of Applied Sciences' Faculty of Business, ICT and Life Sciences.

Pia Lindgren, FL / PhL

toimii englannin ja ruotsin liikeviestinnän lehtorina Turun ammattikorkeakoulun Salon kampuksella. Vieraiden kielten ohella hän opettaa myös kulttuurinvälistä viestintää, ohjaa opinnäytetöitä ja on mukana tulosalueen, erityisesti Salon kampuksen, kansainvälisyystoiminnassa. Lindgrenillä on kokemusta englannin kielen ja viestinnän integroinnista usean substanssiaineen kanssa.

is a senior lecturer at Turku University of Applied Sciences. She teaches English and Swedish business communication and intercultural communication. Apart from the language and communication courses, she is a thesis instructor and actively involved in international operations, particularly at the Salo campus. Lindgren has a lot of experience of integrating language and communication skills with substance courses.

Mari Linna, FM / MA

on ruotsin kielen lehtori Satakunnan ammattikorkeakoulusta. Hän opettaa pääasiassa terveyden ja hyvinvoinnin osaamisalueilla Porissa. Ruotsin opetuksen lisäksi hän on myös toiminut vaihto-opiskelijoiden suomenopettajana.

is a Swedish language teacher at Satakunta University of Applied Sciences. She mainly teaches students in the faculties of Welfare and Health in Pori. Besides teaching Swedish, she has also taught Finnish for exchange students.

Sari Loppela-Rauha, FM / MA, Euroolta-Eurovolt diplomi. Eurooppalainen diplomi ammatillisten kielten opetukseen aikuisille virtuaalisissa oppimisympäristöissä / Euroolta-Eurovolt European Diploma in Vocational Language Teaching to Adults in Virtual Learning Environments

on englannin kielen ja viestinnän lehtori Turun ammattikorkeakoulussa. Hän opettaa insinöörikoulutusohjelmissa ja on erityisesti kiinnostunut tekniikan kielestä ja insinöörien ammatillisesta viestinnästä.

is a senior lecturer in English language and communication at Turku University of Applied Sciences. She works with engineering students and has a work history which has led her to take a special interest in language use and professional communication within the context of science and technology.

Timo Luukka, MBA, Civilekonom

toimii liiketalouden lehtorina Turun ammattikorkeakoulun Salon kampuksella. Yleisen liiketalouden lisäksi hänellä on erityisosaamista tuotteistamisen, markkinoinnin ja digitaalisen liiketoiminnan alueilta. Opetustehtävien lisäksi hän tutkii Internetin ja digitaalisen informaation hyödyntämistä Turun Kauppakorkeakoulun tohtoriohjelmassa. Ennen Turun ammattikorkeakoulua hän on tehnyt pitkän uran kansainvälisissä liikkeenjohdon tehtävissä kaivos-, konepaja- ja elektroniikkateollisuudessa.

is a senior lecturer at Turku University of Applied Sciences. In addition to general business administration, his specialty areas include product management, product marketing, general marketing and digital business. In addition to his teaching duties, he is currently enrolled in the PhD programme at the Turku School of Economics of the University of Turku where his research focuses on the use of the Internet in innovation projects. Before joining Turku University of Applied Sciences, he enjoyed a long career in international mining, engineering and telecommunication.

Päivi Myllymäki, FM / MA

toimii suomen kielen ja viestinnän lehtorina Turun ammattikorkeakoulussa. Hän opettaa terveyden ja hyvinvoinnin ja liiketalouden koulutuksissa sekä yrityskoulutuksessa. Opetustyön ohessa hän on toiminut aiemmin viestintä- ja kansainvälisyystehtävissä ammattikorkeakoulussa. Hän on osallistunut myös moniin kieleen, viestintään ja kansainvälisyyteen liittyviin projekteihin.

is a senior lecturer in Finnish language and communication at Turku University of Applied Sciences. She teaches in the fields of health, well-being and business. In addition to teaching, Myllymäki has also worked as a communication planner and as an international coordinator at the UAS sector. She has also participated in projects concerning language and communication.

Sirpa Niittymäki, FM / MA

on ruotsin kielen lehtori Turun ammattikorkeakoulussa. Hän opettaa pääasiassa insinööriopiskelijoita. Lisäksi hän toimii tutoropettajana kone- ja tuotantotekniikan koulutusohjelmassa sekä on mukana projektipajatoiminnassa ja

tutkimus-, kehitys- ja innovaatioprojekteissa Tekniikka, ympäristö ja talous tulosalueella kehittäjänä ja projektipajaohjaajan käsikirjan toimittajana.

is a Swedish language and communication senior lecturer at Turku University of Applied Sciences. She teaches engineering students at the Faculty of Technology, Environment and Business. She also works as a tutor teacher in the Degree Programme in Mechanical and Production Engineering and takes part in project hatchery activities and RDI projects – for example as a developer and editor of the handbook for project hatchery instructors at the Faculty of Technology, Environment and Business.

Piia Pessa, FM / MA, Euroolta-Eurovolt diplomi. Eurooppalainen diplomi ammatillisten kielten opetukseen aikuisille virtuaalisissa oppimisympäristöissä / Euroolta-Eurovolt European Diploma in Vocational Language Teaching to Adults in Virtual Learning Environments

on englannin ja saksan kielen ja viestinnän tuntiopettaja Turun ammattikorkeakoulussa. Hän opettaa pääasiassa insinööri- ja tradenomiopiskelijoita. Opetustyönsä ohessa hän on toiminut opettajatuutorina, osallistunut projektityöskentelyyn (OSAKE-hanke 2010) sekä on oppikirjailija.

is an English and German language and communication lecturer at Turku University of Applied Sciences. She mainly teaches engineering and business students. She has also worked as a tutor teacher, taken part in a project (OSAKE-hanke 2010) and written an English textbook for engineering students.

Nina Roine, FM / MA

on ruotsin kielen ja viestinnän opettaja Turun ammattikorkeakoulussa. Hän opettaa terveyden ja hyvinvoinnin koulutusohjelmissa. Roine on opettanut myös suomea vaihto-opiskelijoille sekä toiminut projektipäällikkönä S2V-hankkeessa, jossa tuotettiin työelämään sovellettua suomen kielen verkko-opiskelumateriaalia maahanmuuttajille.

is a Swedish language and communication teacher at Turku University of Applied Sciences. She teaches at the Faculty of Health and Well-being. Roine has also taught Finnish for international exchange students and been a project manager. The project produced working life based study material for immigrants on the internet.

Marjatta Rännäli, FL / PhL, Euroolta-Eurovolt diplomi. Eurooppalainen diplomi ammatillisten kielten opetukseen aikuisille virtuaalisissa oppimisympäristöissä / Euroolta-Eurovolt European Diploma in Vocational Language Teaching to Adults in Virtual Learning Environments

on Turun ammattikorkeakoulun kielikoulutuskeskuksen englannin kielen ja viestinnän lehtori. Opetustyön ohessa hän on työskennellyt Digis Nordplus -projektissa opettajajäsenenä sekä EU:n rahoittamassa ICT Sustour -projektissa Turun ammattikorkeakoulun koordinaattorina ja Pellic LLP -projektissa opettajajäsenenä ja projektikoordinaattorina.

is a senior lecturer in English language and communication at TUAS Language Centre. Alongside teaching, she has worked as a teacher member in a Nordplus project (Digis), as a coordinator for TUAS in an EU-funded project (ICT Sustour), and as a project coordinator and teacher member in an EU-funded LLP project (Pellic).

Minna Scheinin, FL / PhL

toimii Turun ammattikorkeakoulun kielikoulutuskeskuksen päällikkönä. Pitkän opetusuran pohjalta hän on kiinnostunut kielten- ja viestinnänopetuksen pedagogisesta kehittämisestä. Erityisen kiinnostuksen kohteena on verkko-opetus ja sen oppimista tukeva soveltaminen opetukseen. Tehtäviin kuuluu myös kieltenopetuksen tuotteistaminen ja työelämälähtöisten sisältöjen kehittäminen.

is the Head of Language Centre at Turku University of Applied Sciences and has a long career as a Swedish and English teacher in the vocational and higher education sector. Today, Scheinin's area of interest is the pedagogical development of language studies, especially e-learning and how to support learning through modern media. She is also involved in productising language education and developing the working life-oriented approach to language and communications teaching.

Sanna Simola, FM / MA

toimii Turun ammattikorkeakoulussa saksan ja ruotsin kielen ja viestinnän opettajana. Opetustehtävien lisäksi hän on osallistunut verkko-opetuksen ke-

hittämisprojekteihin. Simola on sertifioitu Euroolta-Eurovolt-pääkouluttaja ja tarjoaa opettajille koulutusta mm. blogien käytöstä kielenopetuksessa.

works at Turku University of Applied Sciences as a lecturer of German and Swedish language and communication. In her teaching, Simola utilises e-learning and blended learning techniques. In addition to teaching duties, she has been involved in development projects on online teaching. Simola is a certified Euroolta-Eurovolt Master Trainer and provides teachers with training, for instance, in using blogs in language teaching.

Jaana Szinovatz, FM / MA

toimii suomen kielen ja viestinnän pt. tuntiopettajana Turun ammattikorkeakoulun Salon toimipisteessä. Hän on ollut mukana kehittämässä harjoitusyri-tystoiminnan viestinnän opintoja vuodesta 2010. Opetustyönsä ohessa hän on osallistunut projekteihin (mm. 2000 & 11 OMAKUVAA -projektin Tu-run ammattikorkeakoulun kielikoulutuskeskuksen työpajaan) ja hanketyös-kentelyyn (OmaL2).

is working as a lecturer in Finnish language and communication at Turku University of Applied Sciences in Salo. Since 2010 she has been involved with Practice Enterprises teaching Finnish communication skills and developing the integration of the assignments with other studies. In addition, she has taken part in several projects at Turku University of Applied Sciences.

Ilona Tanskanen, FM / MA, Euroolta-Eurovolt diplomi. Eurooppalainen diplomi ammatillisten kielten opetukseen aikuisille virtuaalisissa oppimis-ympäristöissä / Euroolta-Eurovolt European Diploma in Vocational Language Teaching to Adults in Virtual Learning Environments

on suomen kielen ja viestinnän lehtori Turun ammattikorkeakoulussa. Hän opettaa Taideakatemiassa. Opetustyönsä ohessa hän on toiminut Turun am-mattikorkeakoulussa viestintätehtävissä, osallistunut projekteihin (mm. 2000 & 11 OMAKUVAA) ja toimittanut julkaisuja (mm. Välissä – valokuvat ym-märtämisen välineinä 2009, Omakuva on jokaisen kuva 2011 sekä I as Me – Making of 2000 & 11 Self-Portraits).

is a senior lecturer in Finnish language and communication lecturer at Turku University of Applied Sciences. She teaches at the Arts Academy. In

addition to teaching, she has worked in Turku University of Applied Sciences communications, participated in projects (including 2000 & 11 Self-Portraits) and edited publications (including *Välissä – valokuvat ymmärtämisen välineinä* in 2009, *Omakuva on jokaisen kuva* in 2011 and *I as Me – Making of 2000 & 11 Self-Portraits*).